

Wdizh chul cheen Jesucrist kwaan mkee Mateo

*Dii cheen re xey Jesús
(Lc. 3:23-38)*

¹ Jesucrist ngok lo dii cheen rey David nu lo dii cheen Abraham. Lo yech ne mkee na re dii cheen re xey Jesús:

² Abraham ngok xuz Chak,
Chak ngok xuz Kob, Kob ngok xuz Judá, kwaan re wech xaa.

³ Judá ngok xuz Fares nu Zara, nu xnaa xaa ngok Tamar.

Fares ngok xuz Esrom, Esrom ngok xuz Aram.

⁴ Aram ngok xuz Aminadab, Aminadab ngok xuz Naasón,

Naasón ngok xuz Salmón.

⁵ Salmón ngok xuz Booz, nu xnaa xaa ngok Rahab.
Booz ngok xuz Obed, nu xnaa xaa ngok Rut. Obed ngok xuz Isaí.

⁶ Isaí ngok xuz rey David, rey David ngok xuz Salomón, nu xnaa xaa ngok sa Urías.

⁷ Salomón ngok xuz Roboam, Roboam ngok xuz Abías,

Abías ngok xuz Asa.

⁸ Asa ngok xuz Josafat, Josafat ngok xuz Joram,
Joram ngok xuz Uzías.

⁹ Uzías ngok xuz Jotam, Jotam ngok xuz Acáz,
Acáz ngok xuz Ezequías.

¹⁰ Ezequías ngok xuz Manasés, Manasés ngok xuz Amón,

Amón ngok xuz Josías.

¹¹ Josías ngok xuz Jeconías kwaan re wech xaa, mbanaka Josías leezha mloo xaa Babilonia re xey be, xaa Israel, xkyizhyo xaa nu mbe xaa xaa axta yizhyo Babilonia.

¹² Leezha ngulo mloo re xaa Babilonia re xey be xkyizhyo xaa:

Jeconías ngok xuz Salatiel, Salatiel ngok xuz Zorobabel.

¹³ Zorobabel ngok xuz Abiud, Abiud ngok xuz Eliaquim,

Eliaquim ngok xuz Azor.

¹⁴ Azor ngok xuz Sadoc, Sadoc ngok xuz Aquim, Aquim ngok xuz Eliud.

¹⁵ Eliud ngok xuz Eleazar, Eleazar ngok xuz Matán, Matán ngok xuz Kob.

¹⁶ Kob ngok xuz Che sa Mari, nu lee me nak xnaa Jesús, Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

¹⁷ Snee tub chida dii ngu axta Abraham nu axta rey David, nu rey David axta leezha mnabeyy Babilonia re xey be stub chida dii, nu leezha mnabeyy Babilonia axta mzhin Xaa Mxaal Dios Nabeyy, stub chida dii.

Snee ngol Jesús
(Lc. 2:1-7)

¹⁸ Snee ngol Jesús: nakladiizh ka Che Mari; per gorna zeraka chelya rop xaa me, nu zeraka zhaal rop xaa, lee Mari mbeyyxiin kwent cheen Mbi Naban cheen Dios. ¹⁹ Zee Che mle xgab laa xaa me xlaan, nel nak xaa tub xaa nali, nu nel nanzheklat xaa laa xaa me delant lo re myet. ²⁰ Ngulo mle xaa

xgab le xaa sbaa, zee ngunii tub mandad cheen Xaa Nabeyy lo xaa lo tub mkaal, nu nzhé lo xaa:

—Che, lu nak xaa dii cheen rey David, nazhebt lu chelya lu Mari, nel mbeyyxiin me kwent cheen Mbi Naban. ²¹ Mari kano tub xgann nu kole lu mad Jesús, sbaa role mad nel lee mad koo re xaa xaa lo yalgut cheen jwalt cheen xaa.

²² Rese kwaane ngok zee mbarlo re kwaan nzhé Xaa Nabeyy lo xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo:

²³ Lee tub ngwnaa, me zer chaal kwaan tub xaabyi, weyyxiin me nu zan me tub xgann me, xaa role Emanuel, (wdizh ne nii: “Dios nzo kwaan be”). [Is. 7:14]

²⁴ Gorna mroo mkaal lo Che, mle xaa kwaan nzhé mandad cheen Xaa Nabeyy lo xaa, nu mchelya xaa Mari. ²⁵ Per namchaalt xaa me axta gorna ngol xinn me. Nu mlole Che mad Jesús.

2

Re xaa mseed cheen mbal yiba ngwasewii lo Jesús

¹ Gorna ngol Jesús yezh Belén pa nabeyy Judea, re mbizh leezha mnabeyy rey Herod, zee lee re xaa mseed cheen mbal yiba mzhin Jerusalén. Xaa ba nze naz pa nlen mbizh. ² Nu mnabdizh xaa:

—¿Pa nzho Rey cheen re xaa Israel, mad ngol nal? Nel ngune nu lo mbal cheen mad leezha mzo nu xkyizhyo nu, naz pa nlen mbizh, zee nze nu gool nu lo mad.

³ Nu gorna mbin rey Herod kwaane nawent ngok lextoo xaa, nu noka re xaa Jerusalén mle doo

xaa xgab. ⁴ Mrezh Herod re ngwleyy non nu re maestr xaa nlu xtizh Dios, zee mnabdizh xaa nen paro gal Xaa Xaal Dios Nabeyy. ⁵ Re xaa nzhé:

—Gal xaa Belén pa nabeyy Judea; nel sbaa mkee xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo:

⁶ Belén pa nabeyy Judea nak tub yezh non doo;

nixa naka tub yezh chut,

loya roo tub xaa nabeyy lo re yezh Israel,

tub xaa kanap re xaa na,

mod tub xaa wen nkanap mbakxiil. [Mi. 5:2]

⁷ Zee xlaan mrezh Herod re xaa mseed cheen mbal yiba, nu mnabdizh xaa lo xaa nen cho gor mlu mbal lo xaa. ⁸ Zee mxaal xaa re xaa Belén, nu nzhé xaa lo re xaa:

—Gwa gu, gwakwaan gu madoo, nu gorna yizhal mad lo gu, zee yaad gu nu né guya lo na zee noka na yiyoll lo mad.

⁹⁻¹⁰ Gorna ngulo mbin re xaa mseed cheen mbal yiba kwaan nzhé rey lo xaa zee nzha re xaa. Gorna ngune xaa lo mbal nyakdoola xaa. Nu lee mbal kwaan mlu lo xaa nzha delant lo re xaa axta ngulo mzhin re xaa pa nzho mad, nu naz baa mlaz mbal.

¹¹ Zee mzeeb xaa leen yoo, nu ngune xaa lo madoo kwaan Mari, xnaa mad. Nu mkichxub xaa nu mbill xaa lo mad, zee mxal xaa roo re kwaan nzhanoo xaa, nu mselazh xaa or, nu yaal, nu anseyt kwaan nak cheen yag mirra kwaan chul nzebech lo mad. ¹² Gwluzh Dios ngunii lo re xaa mseed cheen mbal yiba lo mkaal zee nabaret xaa naz pa nzho Herod, nu mbare xaa lazh xaa stub naz.

Lee Che rop Mari mbe Jesús naz yizhyo Egipto

¹³ Gorna lee re xaa mseed lo mbal yiba nya, lee tub mandad cheen Xaa Nabeyy, ngunii lo Che lo tub mkaal stub welt, nzhé lo xaa:

—Guxche, nu be rop xnaa mad, nu broo zyaa naz yizhyo Egipto. Nu baa yoka lu zee, axta gorna nii naya, nel lee rey Herod kwaan mad gut xaa mad.

¹⁴ Che nguxche, leeka gor yaal zee, nu mbe xaa rop xnaa mad nya xaa naz Egipto, ¹⁵ pa ngu xaa axta ngut Herod. Kwaane mded zee mbarlo kwaan nzhé Xaa Nabeyy lo xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo: “Axta yizhyo Egipto mrezh na xgaan na”. [Os. 11:1]

Herod mxaal soldad gut re madwin

¹⁶ Gorna lee Herod ngune lee re xaa mseed cheen mbal yiba mkade, nu nambaret xaa naz lo Herod, zee mrixyan doo Herod. Kwaanzee mxaal xaa soldad yezh Belén nu re rench, zee gut xaa rese madoo, madbyi, mad neta chop liin, modxa nzhé re xaa nseed cheen mbal yiba. ¹⁷ Sbaa mbarlo re kwaan mkee Jeremías, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo:

¹⁸ Mbin xaa tub bi yezh Ramá tub bi cheen yalne
nu cheen xgab gro doo,
nel Raquel nzho bel kwent cheen re xinn me,
nu nanzheklat me seleyy xaa me,
nel ngulola ngut re xinn me. [Jer. 31:15]

¹⁹ Per gwluzh ngulo ngut Herod, lee tub mandad cheen Xaa Nabeyy ngwa lo Che naz Egipto, nu ngunii xaa lo xaa lo mkaal, nu nzhé xaa:

²⁰ —Guxche, nu be rop xnaa mad, nu bare naz yizhyo Israel, nel ngulola ngut re xaa nzhekla gut mad.

²¹ Zee lee Che nguxche mbe rop xnaa mad, nya naz xkyizhyo be. ²² Per gorna mbin Che lee Arquelao nabeyy Judea nu lee xaa nak xinn Herod, zee mzheb xaa nya xaa baa. Nu Dios ngunii lo xaa lo mkaal, zee nya xaa yizhyo Galilea. ²³ Gorna mzhin xaa zee, nya xaa ngu xaa tub yezh kwaan le Nazaret. Nu kwaane ngok zee mbarlo kwaan nzhé xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo: “Lee Jesús role Xaa Nazaret”.

3

Juan Xaa Nchubnis nzho naz wen

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Re mbizh zee lee Juan Xaa Nchubnis re myet, mbid mzaa kwent cheen Dios naz wen cheen Judea. ² Nu nzhé xaa:

—¡Blaa gu naletra gu kwaan nawent nu wii gu lo Dios nel mbizh kwaan nabeyy Dios mzhin gaxla!

³ Juan nak xaa mzaa Chay kwent leezha nzhé xaa:

Tub xaa nzho naz wen nii dublegan:

“Bdexkwaa gu xnaz Xaa Nabeyy;

bxa! gu tub naz nali ze xaa”. [Is. 40:3]

⁴ Nu xab Juan nak yichled kamey, nu nzii tub yed lextoo Juan. Nu lee kwaan nzhaw Juan nak mbeso nu kwaan nzho Juan nak mzhin wen. ⁵ Re myet xaa Jerusalén, nu re myet xaa re yezh cheen Judea, nu re myet xaa nzho dub welt roo yuu Jordán, ngwa nguyon kwaan mzaa Juan kwent.

⁶ Ngunii xaa lo Juan re jwalt cheen xaa kwaan mle xaa, zee mchubnis Juan xaa leen yuu Jordán.

⁷ Per gorna ngune Juan zyen doo xaa fariseo nu xaa saduceo nzha rubnis, zee nzhé Juan lo re xaa ba:

—¡Gu nak mod dii cheen mball wiz! ¿Cho né lo re gu xonn gu lo yalnayii kwaan né Dios yaad? ⁸ Blu gu mod xaa mlaa naz nawent kwaan nzha gu nu wlipa wii gu lo Dios, kwaan gak mod xle cheen tub yag. ⁹ Nu natot gu yalxwa nu yé gu: “Lee be nak dii cheen Abraham”; nel wlipa na nii na lo gu, Dios nzho mod le axta noka re ke ne gaka dii cheen Abraham. ¹⁰ Lee yibyang nzobla cho lox re yag kwaan nanzaat xle wen, zee choog xaaya nu koo xaaya lo ki. ¹¹ Wlipa na nii na, na nchubnis re gu kwaan nis zee laa gu kwaan nawent kwaan kale gu nu wii gu lo Dios, per lee tich na nze stub xaa chubnis re gu kwaan Mbi Naban nu kwaan ki. Lee xaa nonra lo na, kwaan zee nanzhaalt xek na tich xkyelyed xaa, nel nanont na. ¹² Nzho garot yaa xaa koo paj lo nzhobxtil, nu kozhaw xaa nzhobxtil pa ngozhaw xaa re xob xaa, nu lee paj cheen nzhobxtil zek xaa lo ki kwaan tira nanyuyyt.

Jesús mrubnis

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ Jesús ngwa roo yuu Jordán yizhyo cheen Galilea pa nzo Juan kachubnis re myet. ¹⁴ Per Juan nanzheklat chubnis Jesús zee nzhé Juan lo xaa:

—Na nzhaal rubnis lo lu, ¿chozhiin leel lu nze lo na?

¹⁵ Jesús mkeb nzhé:

—Nkin chubnis lu na, nel be nkin le kwaan né Dios. Juan mbin wdizh ne nu mchubnis xaa Jesús.

¹⁶ Nu leeka gorna ngulo mrubnis Jesús, lee yiba mxal nu myun Mbi Naban cheen Dios lo Jesús nyaadla naz leen yiba mod tub palom. ¹⁷ Zee mbin xaa tub bos kwaan nze naz yiba kwaan nzhé:

—Xaa ne nak xgaan na, xaa nkedoola na, xaa nyakdoo lextoo na wii na lo.

4

Mkiil Maxuu Jesús

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ Zee lee Mbi Naban mbe Jesús naz wen pa kiil Maxuu xaa. ² Nu mkwan xaa tub choo mbizh nu tub choo yaal, gorna nandawt xaa nik tik kwaan, zeera ngok nlaan xaa. ³ Nu lee Maxuu mbii gax lo Jesús zee kiil Maxuu Jesús, nu nzhé Maxuu:

—Chelee lu wlipa lu nak lu Xgann Dios guzh lu lo re ke ne zee gaka pan.

⁴ Per Jesús mkeb nzhé:

—Lo Xkyech Dios nkee: “Nanebt pan nle zee mban re myet, nel noka re wdizh kwaan nroo roo Dios nle zee mban re myet”. [Dt. 8:3]

⁵ Zee lee Maxuu mbe Jesús naz leen yezh Jerusalén, yezh kwaan nambey nak, nu mtexoob Maxuu Jesús yek yidoo pa mas ya nzeb, ⁶ nu nzhé Maxuu lo xaa:

—Chelee lu wlipa lu nak lu Xgann Dios, brenzeb naz xan naz lo yo; nel nkeela lo Xkyech Dios nzhé: “Dios xaal mandad cheen xaa zee zenyaa xaa lu, zee nalat nii lu lo ke”. [Sal. 91:11]

⁷ Jesús mkeb nzhé:

—Noka nkee lo Xkyech Dios nzhé: “Nanzhaalt kiil lu Xdios lu, Xaa Nabeyy lo lu”. [Dt. 6:16]

⁸ Zee lee Maxuu mbe Jesús yek tub yi kwaan ya doo nzeb, nu mlu Maxuu rese yezh kwaan nzhi lo yizhyo lo Jesús, nu xomod chul doo nzhaka. ⁹ Nu nzhé Maxuu:

—Na za rese kwaane ka lu chelee lu kichxub lu lo na nu gool lu lo na.

¹⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Bachii lo na Maxuu, nel lo Xkyech Dios nkee: “Nzhaal gool lu nebse lo Xdios lu Xaa Nabeyy lo lu, nu nebse lo lee xaa nzhaal kee lu zhiin”. [Dt. 6:13]

¹¹ Zee lee Maxuu mlaa Jesús, zee lee lak mandad cheen Dios mzhin lo xaa kanap xaa.

Jesús mzelo mkee zhiin

(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

¹² Gorna lee Jesús mbin lee Juan nzho lozhyib, nya xaa naz yizhyo Galilea. ¹³ Nu mded xaa yezh Nazaret, zee nya xaa ngu xaa naz yezh Capernaum, roo nistoo kwaan nak yizhyo cheen re dii cheen Zabulón nu Neftalí. ¹⁴ Kwaane ngok zee mbarlo kwaan nzhé Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo:

¹⁵ Yizhyo cheen Zabulón nu cheen Neftalí, kwaan nzhi stub lad roo yuu Jordán, roo wri nistoo, kwaan nak yizhyo Galilea pa nzho re xaa nanakt xaa Israel,

¹⁶ re xaa nzho naz ba nzo xaa lo yalnakaw, per ngune xaa lo tub xni gro doo, nu noka nzho re xaa xan xkal cheen yalgut, per mlu tub xni lo xaa. [Is. 9:1-2]

¹⁷ Gorzee lee Jesús mzelo mzaa kwent cheen wdizh chul nu nzhé xaa:

—Blaa gu naletra gu re kwaan nawent nu wii gu lo Dios, nel mzhin gaxla mbizh gorna nabeyy Dios lo rese myet.

Jesús mrezh tap xaa nzen mbal

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸ Gorna nzhaze Jesús roo nistoo cheen Galilea, zee ngune xaa lo rop wech Simón (nu stub le xaa nak Pér) nu Ndres. Rop xaa ne nak xaa nzen mbal, nu kagobi xaa xkyeez xaa leen nis. ¹⁹ Jesús nzhé lo rop xaa:

—Breke rop gu tich na, zee le na gu xaa zere myet lo Dios, kwentaxa nzen gu mbal.

²⁰ Gorzee mlaa rop xaa xkyeez xaa nu nzhake xaa tich Jesús.

²¹ Xepse mze Jesús naz delant, zee ngune xaa lo Chag nu Juan xgann Zebedeo, nzho yon xuz xaa leen kano kagobde xaa xkyeez xaa. Nu Jesús mrezh xaa. ²² Nu leeka gorzee mlaa xaa xuz xaa leen kano nu mreke xaa tich Jesús.

Jesús mseed zyen doo myet

(Lc. 6:17-19)

²³ Jesús mded rese yezh Galilea nu mseed xaa rese xaa, re pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu mzaa xaa kwent wdizh chul cheen pa nabeyy Dios, nu msekwen xaa re xaa nzak reta klas yalyizh nu reta klas yalne. ²⁴ Nu dubse yizhyo cheen Siria mbin xaa re kwaan mle Jesús, zee nyiidno xaa re xaa nzak yalyizh nu re xaa nzak yalne, xaa nzho mbi mal lextoo, xaa nzhak naxen, xaa mdeen, zee sekwen Jesús re xaa. ²⁵ Zyen doo myet mreke tich Jesús, re xaa nze naz Galilea, re xaa nze naz chii yezh kwaan le Decápolis, re xaa nze

naz Jerusalén, nu re xaa nze naz yizhyo cheen Judea, nu re xaa yezh kwaan nzhi stub lad roo yuu Jordán.

5

Jesús mseed myet yek yi

(Lc. 6:20-23)

¹ Nu gorna ngune Jesús lee re myet nzhake tich xaa, zee nguxoob yi nu mzob xaa, zee lee re xaa mseed lo Jesús mbii gax lo xaa. ² Zee lee Jesús mzelo mseed re xaa nu nzhé xaa:

³ —Wen re gu, xaa nzeen nkin Dios, nel lee pa nabeyy Dios gak xcheen re gu.

⁴ Wen re gu, xaa nzhonn nal, nel Dios seleyy re gu.

⁵ Wen re gu, xaa nadoo nak lextoo, nel lee re gu kayaa yizhyo kwaan zaa Dios.

⁶ Wen re gu, xaa nak mod tub xaa nlaan nu nzhek lextoo nle kwaan nali, nel Dios zle yudar gu.

⁷ Wen re gu, xaa nlesla ne wechxinn, nel Dios lesla ne re gu.

⁸ Wen re gu, xaa ngok nzhul lextoo, nel re gu ne lo Dios.

⁹ Wen re gu, xaa nkwaan ne xomod kwi wen re wechxinn, nel lee Dios né: “Re gu nak xiin na”.

¹⁰ Wen re gu, xaa mded bid nel nle gu kwaan nali kwaan né Dios, nel lee pa nabeyy Dios gak xcheen re gu.

¹¹ Wen re gu, leezha nii nawent re myet lo gu, leezha nrenal xaa gu, leezha ngaazh xaa re kwaan namlet gu tich gu, nel ngwii gu lo na. ¹² Byakdoola gu, nu nix doo gok lextoo gu, nel lee re gu le gan tub kwaan gro doo naz leen yiba, nel shaaka

mnayii re xaa ngune re xaa yilo, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa.

*Gak be mod zed nu mod xni lo re myet yizhyo
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)*

¹³ Re gu nak mod zed lo yizhyo ne, per chelee zed nagaknzhigt, nyent mod gaknzhiga stub welt. Naletra sirb zee kobi xaaya naz leen naz pa nded re myet zee taazh nii re myet ticha.

¹⁴ Re gu nak mod xni lo yizhyo ne. Lee tub yezh kwaan nzhi axta yek tub yi nyent mod le xaa zee nayunta. ¹⁵ Nixa nakeet xaa yek tub bruj nu koo xaaya leen tub chekwid, sinka nzob xaaya tub pa ya nzeb zee zaaya xni lo rese xaa nzho leen yoo. ¹⁶ Sbaaka re gu nkwaan gu mod ne xomod zaa gu xni lo re myet, zee wii re myet re kwaan wen nle gu, zee noka re xaa gool lo Xuz be, xaa nzob naz yiba.

Jesús mseed re myet xomod nak ley

¹⁷ Nalet re gu xgab lee na nzhal lux ley, nu nzhal na lux na re kwaan mlu re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo; nanzhalt na lux naya, lee na nzhal le re kwaan nkee lo ley zee gak re kwaan mzaa re xaa kwent, kwaan nzhé Dios lo re xaa yilo. ¹⁸ Wlipa na nii na, gorna lee yizhyo nu yiba nzhika, nik tub letr nu nik tub punt nazhet lo ley, axta gorna yilo gak rese kwaan nzhéya. ¹⁹ Kwaanzee rese xaa che tub re kwaan nzhé ley nixa nzak xaa naka tub kwaan nanont, nu see lu xaaya lo re stub naz re myet, re xaa zee nak xaa mas chut pa nabeyy Dios; per lee xaa kwaan nle kwaan nzhé ley nu seeka nlu xaaya lo re stub naz re myet, xaa zee nak tub xaa mas non pa nabeyy

Dios. ²⁰ Nel wli na nii na lo re gu, nzhaal zo nalira gu lo Dios mod nzo re xaa fariseo nu re maestr, xaa nlu xtizh Dios, chelee gu nzhekla gu zeeb gu pa nabeyy Dios.

Jesús mlu xomod nak yalnayii
(Lc. 12:57-59)

²¹ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo leezha né xaa: "Naguta lu, nel re xaa nzhut naab jwes kwent lo xaa". ²² Per lee na nii: Loka cho xaa kwaan yii lo wechxinn noka naab jwes kwent lo xaa, nu loka xaa yé lo wechxinn "Xaa ned" noka naab re xaa nak zhiin kwent lo xaa, nu loka xaa yé lo wechxinn "Bxen" nya xaa lo ki kwaan tira nanyuyt.

²³ 'Kwaanzee chelee lu nzhazaala lu gon cheen lu lo Dios, nu mselazh lu lee wechxinn lu nayii ne lu, ²⁴ laaka lu gon cheen lu baa, nu gwa zee bri wen rop wechxinn gu, zeera bare lu zaa lu gon cheen lu lo Dios.

²⁵ 'Chelee tub xaa nayii ne lu nu nzhekla xaa kwezh xaa lu lo xaa nak zhiin, mas wen kwaan mod zee kwi wen rop gu xaa, nel chelee xaa ya xaa lo xaa nak zhiin zee gaazh xaa tub kwaan tich lu, zee napa kazaa xaa nak zhiin lu lo xaa nkanap roo lozhyib zee napa kago xaa lu lozhyib. ²⁶ Wlipa na nii na, naroot lu baa chelee lu nakixt lu axta paro nzhaal kix lu.

Jesús mlu xomod nak xaa nchaal stub ngwnaa

²⁷ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo, leezha né xaa: "Nanzhaalt chaal lu stub ngwnaa". ²⁸ Per lee na nii: Loka xaa kwaan wii lo tub ngwnaa nu le xaa xgab chaal xaa me, ngulola mchaal

xaa me naz leen lextoo xaa. ²⁹ Seeka chelee zaalo lu lad li nle zee nle lu kwaan nawent, blooya nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub lad zaalo lu ke nya dub lu lo ki. ³⁰ Nu seeka chelee yaa lu lad li nle zee nle lu kwaan nawent, chooga nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub lad yaa lu, ke nya dub lu lo ki.

Jesús mlu nanzhaalt laa xaa xngwnaa xaa
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

³¹ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo leezha né xaa: "Loka xaa nlaa xngwnaa, nzhaal zaa xaa tub yech kwaan nzhé lee xaa nawiitra lo me". ³² Per lee na nii: Chelee tub xaabyi laa xngwnaa nu nanakta nel mchaal me stub xaabyi, lee xaa nle zee kano xngwnaa xaa tub jwalt gorna ka me stub xaabyi, nu noka xaabyi kwaan ka me le jwalt.

Jesús mlu nanzhaalt cheroo myet

³³ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo leezha né xaa: "Ble re kwaan nzhé lu kwaan ncheroo lu lo Xaa Nabeyy". ³⁴ Per na nii lo gu: Nyent mod cheroo gu lo Dios, nixa nyent mod cheroo gu naz yiba, nel naz yiba nak pa nzob Dios. ³⁵ Nixa nyent mod cheroo gu lo yizhyo, nel lo yizhyo nak pa nzo nii Dios, nixa nyent mod cheroo gu lo yezh Jerusalén, nel yezh ne nak cheen Rey, xaa non doo. ³⁶ Nu nixa nyent mod cheroo gu naz yek gu, nel nyent mod le gu na rus yich yek gu o nagaas naya. ³⁷ Nebse yé gu: "Le naya", o "Nalet naya". Nu nacheroot gu nel kwaane nak tub kwaan nroo lo Maxuu.

*Jesús mlu xomod nak xaa naab kwent
(Lc. 6:29-30)*

³⁸ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo leezha né xaa: "Chelee tub xaa kich zaalo stub xaa, noka zaalo xaa zee yech. Nu chelee tub xaa kiib leyy stub xaa, noka leyy xaa zee yiib." ³⁹ Per lee na nii: Chelee tub xaa nzhekla le tub kwaan nawent lo gu, laa gu le xaaya. Mas wen chelee tub xaa gazya tagarlo gu noka bzaa gu stub lad gazya xaa. ⁴⁰ Chelee tub xaa nzhekla wee gu lo xaa nak zhiin zee kiib xaa xkamis gu, mas wen noka xchamar gu bzaa gu lo xaa. ⁴¹ Chelee tub soldad né lo gu: "Be xcheenta tub mil metr yirol", be guya tub chon mil metr. ⁴² Chelee tub xaa naab kwaan lo gu, zaa guya lo xaa, nu nyent mod yé gu lo xaa: "Nazaat naya".

*Nzhaal kela be re xaa nayii ne be
(Lc. 6:27-28, 32-36)*

⁴³ 'Re be mbin kwaan nzhé re xey be xaa yilo leezha né xaa: "Kela lu xaa nyenn lu, nu byii ne xaa nayii ne lu". ⁴⁴ Per lee na nii: Kela gu re xaa nayii ne gu, nu gunaab gu gak kwaan wen lo re xaa mxobde lo gu, noka gunaab gu lo Dios kwent cheen re xaa nrenal gu. ⁴⁵ Zee sbaa gak gu xinn Dios xaa nzob naz yiba, nel lee xaa nle zee nlen mbizh lo re xaa wen nu lo re xaa nakap nak, nu noka nsela xaa yey lo re xaa wen nu lo re xaa nakap nak. ⁴⁶ Nel chelee gu kela gu nebse xaa nkela gu, ¿xana kwaan wen le gu gan? Nu axta re xaa ntop demi kwaan nya naz Roma snee nle. ⁴⁷ Nu chelee gu nebse lo re wech gu nii gu "dix", ¿xana kwaan wen kale gu? Noka re xaa nanakt xaa

Israel sbaa nle. ⁴⁸ Kwaanzee nzhaal gak nali gu mod nali nak Xuz be, xaa nzob naz yiba.

6

Jesús mlu xomod nzhaal le xaa kwaan wen

¹ Nalet gu kwaan wen zee nebse wii re myet lo gu; chelee gu sbaa le gu, lee Xuz be, xaa nzob naz yiba, nik tub kwaan nazaat xaa lo gu.

² Kwaanzee nii na lo gu, gorna zaa gu tub kwaan lo tub xaa nkin kwaan, nayét gu lo rese xaa: “Wii gu lo na, lee na zaa kwaan kin xaa ne”, snee nle re xaa nkade nu nanlet kwaan wen. Nel sbaa nle re xaa ne, pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu noka nle xaaya leen naz, zee nii wen re myet lo xaa. Wlipa na nii na lo gu, nkanola re xaa ne kwaan le xaa gan. ³ Gorna zaa gu tub kwaan lo tub xaa nkin kwaan, nayét guya lo nik tub xaa, nixa lo xmig gu xaa nyenn gu. ⁴ Xlaan ble guya, zee Xuz be, xaa ne re kwaan xlaan, zaa kwaan le gu gan.

Jesús mseed re xaa xomod wdizhno xaa Dios (Lc. 11:2-4)

⁵ Kwaanzee nii na lo gu, gorna wdizhno gu Dios, nalet gu mod nle re xaa nkade, xaa nanlet kwaan wen. Re xaa ne nzhedizhno Dios pa nseed re be xtizh Dios nu noka nzhedizhno xaa Dios leen naz, zee wii re myet lo xaa. Wlipa na nii na lo gu, nkanola re xaa ne kwaan le xaa gan. ⁶ Per lee re gu, gorna nzhekla gu wdizhno gu Dios, bzeeb gu leen li gu nu bsaaw roo li gu nu wdizhno gu Xuz be, xaa nanlut, zee lee Xuz be xaa ne re kwaan xlaan, zaa kwaan le gu gan.

⁷ 'Nu gorna wdizhno gu Dios nazeret gu tub lanaka wdizh zyen doo welt, modxa nle re xaa nanakt xaa Israel. Nle xaa xgab zere xaa tub lanaka wdizh zyen doo welt zee lee Dios mas gon xtizh xaa, nzak xaa. ⁸ Nagakt gu mod re xaa ne; nel Xuz be nela cho kwaan nkin gu, gorna zeeraka naab guya lo xaa. ⁹ Snee nzhaal wdizhno gu Dios: Xuz na, xaa nzob naz yiba,

nzhekla na wii re myet lo lu nel nambey doo lu.

¹⁰ Nzhekla na yaad lu nabeyy lu lo yizhyo ne modxa nabeyy lu naz leen yiba.

¹¹ Zaa kwaan gaw na nalzhe.

¹² Bchee rese jwalt kwaan mle na, modxa myenlazh na re jwalt kwaan mle re wechxinn na lo na.

¹³ Naleyat lu na la na lo re kwaan nawent sinka bkanap na lo Maxuu.

¹⁴ 'Per chelee gu yenlazh gu re jwalt kwaan mle re wechxinn gu lo gu, noka Xuz be xaa nzob naz yiba chee re jwalt cheen gu. ¹⁵ Per chelee gu nayenlazht gu re jwalt kwaan mle wechxinn gu lo gu, noka Xuz be xaa nzob naz yiba, nacheet jwalt cheen gu.

Jesús mlu xomod kwan xaa

¹⁶ 'Kwaanzee nii na lo gu, gorna kwan gu leezha nagawt gu nik tub kwaan, nalet gu mod tub xaa nales doo nzhak, modxa nle re xaa nkade nu nanlet kwaan wen. Nales doo nle xaa zee ne re myet lee xaa kakwan. Wlipa na nii na lo gu, nkanola re xaa ne kwaan le xaa gan. ¹⁷ Per lee na nii, gorna kwan gu bdeeb gu garlo gu nu chul gok gu xab gu, ¹⁸ zee nanet re myet lee gu kakwan. Xlaan ble guya

zee lee Xuz be xaa ne re kwaan xlaan, zaa kwaan le gu gan.

Kano gu kwaan naz yiba

(Lc. 12:33-34)

¹⁹ 'Natopt gu zyen doo kwaan lo yizhyo ne, nel nzho mod kee mbaza nu nzho mod kee chena nu nzho mod lewann xaaya. ²⁰ Mas wen btop gu re kwaan naz yiba, pa nyent mod kee mbaza nu pa nyent mod kee chena nu pa nyent mod lewann xaaya. ²¹ Nel pa nzho re xcheen gu, baa nzo xgab cheen gu.

Kwaan nzaa xni cheen myet

(Lc. 11:34-36)

²² 'Zaalo xaa nak mod xni kwaan nzeni lo xaa. Seeka chelee zaalo xaa wen nyani zee dubse xaa nak xni. ²³ Per chelee zaalo xaa nanyenit zee dubse xaa nakaw na. Chelee zaalo xaa kwaan nzhaal zaa xni lo xaa nanyenit, tira lo yalnakaw na nzo xaa.

Nkanap Dios re xinn Dios

(Lc. 16:13; Lc. 12:22-31)

²⁴ 'Nik tub mos nyent mod kano chop patron xaa kee xaa zhiin lo, nel yii xaa ne xaa tub xaa nu stub xaa kela xaa, nel tub xaa gon xaa xtizh nu stub xaa nagont xaa xtizh. Nyent mod kee gu zhiin lo Dios nu kee gu zhiin kwaan gu re kwaan yizhyo ne.

²⁵ 'Kwaanzee nii na lo re gu: Nalet gu xgab re kwaan gaw gu nu kwaan go gu zee ban gu yee, nixa nalet gu xgab xana ler gak gu yee. ¿Che nonra yalnaban cheen gu lo kwaan gaw gu, nu lo kwaan gak gu? ²⁶ Bwii gu lo re mbyin ma nzebi. Nixa nanzhaant ma nu nixa nantopt ma yalgon nu nixa

nangochawt ma yalgon cheen ma, per lee Xuz be xaa nzob naz leen yiba nzaa kwaan nzhaw ma. Nu nonra re gu lo re mbyin. ²⁷ Nixa nle doo gu xgab roo gu stub chut per nyentra mod roo gu.

²⁸ 'Noka nalet re gu xgab xana gak gu. Bwii gu lo re yeey, xomod nxeen yeey kwaan nzeb wen. Nankeet yeey zhiin nu nixa nangaxkwaat yeey ler. ²⁹ Kwaanzee nii na lo gu, nixa rey Salomón, xaa ngok duzna ler non doo, namyunt chulra xaa ke re yeey kwaan nzeb wen. ³⁰ Nu chelee Dios chul mle re yeey kwaan nzeb wen nalzhe, nu yee choog xaaya nu zek xaaya lo ki, telisa sbaaka zaa Dios rese kwaan chul kwaan nkin gu. ¿Chozhiin chepse ngwii gu lo xaa? ³¹ Nu sbaa nalet gu xgab yé gu: “¿Cho kwaan gaw be, nu cho kwaan go be, nu cho kwaan gak be?” ³² Rese kwaane nak kwaan nle re xaa nanakt xaa sawlazzh be xgab. Per lee Xuz be, xaa nzob naz yiba, nela xaa cho kwaan nkin gu. ³³ Per yilotlaka kwaan gu zee nabeyy Dios rese kwaan, zeera zaa Dios rese kwaane lo gu. ³⁴ Kwaanzee nalet gu xgab yee, nel yizata mbizh nzho kwaan le gu xgab.

7

Nawiit gu kwaan nle stub naz myet (Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ 'Nanaabt gu kwent lo stub xaa zee noka Dios nanaabt kwent lo gu. ² Nel leeka mod naab gu kwent lo stub naz xaa seeka naab Dios kwent lo gu; nel leeka medid kwaan nchiix guya kwaan nzaa gu lo stub naz xaa, leeka sbaa chiix Dios kwaan zaa xaa lo gu. ³ ¿Chozhiin ngwii lu lo paj

kwaan nzho mbeelo stub wechxinn lu, nu nang-wiit lu lo yag kwaan nzho mbeelo lu? Nu chelee lu nanzeent lu nzho yag mbeelo lu, ⁴¿xomod le lu ryez yé lu lo wechxinn lu: “Laa ko na paj kwaan nzho leen mbeelo lu”? ⁵¿Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Yilotlaka bloo yag kwaan nzho leen mbeelo lu, zee nzho mod wii wen lu, zee koo lu paj kwaan nzho leen mbeelo wechxinn lu.

⁶’Nazaat gu kwaan nambey lo mbak, nel napa lee ma kabare kayii lo gu nu kachaz ma gu. Nu nixa nazaat gu tub perla, kwaan non doo demi, lo kuch, nel nanonta lo ma zee luux maya leen ban.

*Naab guya, kwaan guya, brezh gu roo yoo
(Lc. 11:9-13; 6:31)*

⁷’Kwaanzee nii na lo gu: gunaab guya, zee lee Xaa Nabeyy zaaya lo gu; Bkwaan guya, zee yizhala lo gu; bkwezh gu roo yoo, zee lee xaa xal roo yoo. ⁸ Nel rese xaa naaba kayaaya; nu rese xaa nkwaana, yizhala lo xaa; nu rese xaa nkwezh roo yoo, zxaal xaa roo yoo lo xaa.

⁹’Chelee xinn gu naab cha pan lo gu, ¿che zaa gu tub ke lo mad? Telisa nazaat guya. ¹⁰ Nu chelee mad naab mad tub mbal lo gu, ¿che zaa gu tub mball wiz lo mad? Telisa nazaat guya. ¹¹ Nu chelee re gu, xaa nakap nak, nzaa gu kwaan wen lo xinn gu, ¿lee Xuz be xaa nzob naz yiba telisa mas wenra nak xaa, nu zaa xaa kwaan wen lo rese xaa naaba lo xaa!

¹²’Mod nzhekla gu le xaa lo gu, sbaaka ble gu lo xaa; nel kwaane nak kwaan nzhé ley nu re kwaan mkee re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

*Pwert nanyag**(Lc. 13:24)*

¹³ 'Zeeb gu pwert kwaan nanyag. Nel pwert kwaan naxen nu naz kwaan naxen nzhe xaa pa lux xaa. Nu zyen doo xaa nzen naz naxen ne.

¹⁴ Per lee pwert cheen naz kwaan nzhe xaa lo yalnaban kwaan tira, nanyag doo nak nu nagan doo ze xaa naz ne, kwaanzee nazyent xaa nyazhal naz ne lo.

*Kwaan xle cheen yag nzhakbeyya yag**(Lc. 6:43-44)*

¹⁵ 'Kanap gu gu lo re xaa nkade mbezh snee: "Na nza kwent kwaan né Dios lo na". Nze xaa lo gu nu nlu xaa mod mbakxiil, per lextoo xaa nzhak mod lextoo lob, ma nayii. ¹⁶ Re gu nzho mod labeyy xaa ne lo re kwaan nle xaa, kwaan nak mod xle kwaan nzaa xaa. Nel nyent mod zaa yag yich xle kwaan nak ub, nu nixa yixnizh nyent mod zaa xle kwaan nak ig. ¹⁷ Sbaa rese yag chul nzaa xle wen, per lee yag nawent nzaa xle nawent. ¹⁸ Tub yag wen nyent mod zaa xle nawent, nu sbaaka tub yag nawent nyent mod zaa xle wen. ¹⁹ Rese yag kwaan nzaa xle nawent, choog xaaya nu koo xaaya lo ki. ²⁰ Sneer nzho mod labeyy gu xaa nawent, nebse wii gu cho klas xle nzaa xaa.

*Naret xaa zeeb pa nabeyy Dios**(Lc. 13:25-27)*

²¹ 'Naret xaa kwaan né lo na: "Xaa Nabeyy, Xaa Nabeyy", zeeb pa nabeyy Dios, sinka nebse re xaa kwaan nle kwaan nzhekla Xuz na, xaa nzob naz yiba, zeeb pa nabeyy Dios. ²² Mbizh zee, zyen doo xaa yé lo na: "Xaa Nabeyy, re nu mzaa kwent

kwaan né Dios lo nu, nu kwaan yalnabeyy cheen lu mlóo nu mbi mal, nu kwaan yalnabeyy cheen lu mle nu zyen doo kwaan gro”. ²³ Per zee keb na lo xaa: “¡Tira namlabeyy na lu, bachii lo na xaa nzeb jwalt!”

Jesús mzaa kwent cheen chop xaa
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴ Seeka re myet, xaa nzhon xtizh na nu nle xaa kwaan nii na, nak xaa list, mod xaa mza li lo ke. ²⁵ Per gorna nze yey nu ngok kwall doo nis nu mroo doo mbi, zee luuxa yoo ba, per namleta gan mtexcheya yoo ba, nel lo ke nzoba. ²⁶ Per lee xaa kwaan nzhon xtizh na nu nanlet xaa kwaan nii na, xaa zee nak mod xaa mza li lo yux. ²⁷ Per gorna nze yey, nu ngok kwall doo nis nu mroo doo mbi nu mtexche nis yoo, zee tira mluxa.

²⁸ Gorna ngulo ngunii Jesús re kwaane, md-edyall doo re myet xomod mseed Jesús re xaa, ²⁹ nel nzhé xaaya kwaan yalnabeyy, nu namlet xaaya mod nle re maestr, xaa nlu xtizh Dios.

8

Jesús msekwen tub xaa nyall cho
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

¹ Gorna mbare Jesús yek yi, zyen doo myet mreke tich xaa. ² Lo re myet ba mroo tub xaa nyall cho, nu mbii xaa lo Jesús nu mkichxub xaa nu mkichyek xaa axta lo yo, zee nzhé xaa lo Jesús: —Xaa Nabeyy, chelee lu nzhekla lu nzho mod sekwen lu na lo yalyizh ne.

³ Jesús mzhib yaa cho xaa nu nzhé lo xaa: —Nzhekla na, gakwen lu.

Nu leeka gorzee ngokwen xaa lo yalyizh kwaan nyall cho xaa. ⁴ Jesús nzhé lo xaa:

—Wii, nik tub lo nayét luya. Zyaa nu gwa lo ngwleyy nu zaa gon cheen lu modxa mnabeyy Ches, zee ne ngwleyy lee lu ngokwen lo yalyizh kwaan nzak lu.

Jesús msekwen xmos xaa nabeyy lo tub gayoo soldad

(Lc. 7:1-10)

⁵ Gorna nzhazeeb Jesús leen yezh Capernaum, tub xaa nabeyy lo tub gayoo soldad ngwa lo Jesús nu ngunaab xaa tub jabor lo Jesús, ⁶ nzhé xaa:

—Xaa Nabeyy, lee xmos na xaa nkee zhiin lo na, ne doo nzak xaa nu nyent mod gun xaa nu nayetra xaa lo yalne.

⁷ Jesús mkeb nzhé:

—Yasekwen na xaa.

⁸ Lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad nzhé:

—Xaa Nabeyy, nalet lu xgab yé lu zeeb leen li na, nebse nabeyy zee gakwen xmos na. ⁹ Nel nzho tub xaa nabeyy lo na, nu noka na nkano na soldad xaa nabeey na lo. Chelee na yé na lo tub xaa: “Gwa”, zee ya xaa; nu gorna mbezh na lo stub xaa: “Te”, zee nyiid xaa lo na; gorna mbezh na lo xmos na: “Ble kwaane”, nle xaaya.

¹⁰ Jesús mdedyall doo gorna mbin xaa kwaane, nu nzhé xaa lo re xaa nzhake tich xaa:

—Wlipa na nii na lo gu, jnik tub sawlazh be nangwiit lo Dios modxa ngwii xaabyi ne lo Dios!

¹¹ Wlipa na nii na lo gu, zyen doo xaa nzho dubse yizhyo axta paro nzhaal yizhyo kwaan yiba, zob gaw kwaan Abraham tubka kwaan xgann xaa Chak nu kwaan Kob pa nabeyy Dios, ¹² per re xaa

sawlazh be, xaa nzhaal zob naz yiba pa nabeyy Dios lake naz jwer lo yalnakaw, pa gonn xaa nu kozhe leyy xaa.

¹³ Zee lee Jesús nzhé lo xaa nabeyy lo tub gayoo soldad:

—Zyaa, nel ngwii lu lo Dios, zee ngokwen xmos lu.

Leeka gorzee lee xmos xaa ngokwen.

Jesús msekwen zyen doo xaa ne nzak

(Mr. 1:29-34; Lc. 4:38-41)

¹⁴ Jesús ngwa garli Pér, zee ngune xaa lee xnaazhap Pér ne nzak, nlen xlee nu naxna me lo loon. ¹⁵ Jesús mzen yaa me, nu gorzee lee xlee mroo cho me. Nu nguxche me, mzaa me kwaan ndaw re xaa leeka gorzee.

¹⁶ Gorna merla la yalchool nguno re xaa zyen doo xaa nzho mbi mal lextoo lo Jesús, nu kwaan tub lanaka wdizh ngunii Jesús ta mroo mbi mal lextoo re xaa, nu msekwen xaa zyen doo xaa ne nzak. ¹⁷ Kwaane ngok, zee mbarlo kwaan mkee Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa: “Lee xaa wee re yalyizh cheen be nu re yalne cheen be”. [Is. 53:4]

Re xaa kwaan nzhekla reke tich Jesús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Gorna ngune Jesús dub welt lo xaa mri re myet, zee mnabeyy xaa zee deed xaa stub ta roo nistoo. ¹⁹ Zee mbii tub maestr xaa nlu xtizh Dios, nzhé lo xaa:

—Maestr, nzhekla na reke na tich lu rese pa ya lu.

²⁰ Jesús nzhé:

—Lee re mbaz nkano ma yeer pa nzho ma, nu lee re mbyin nkano ma xlaaz ma; per lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, nankanot na mer li na.

²¹ Stub xaa mreke tich Jesús nzhé lo Jesús:

—Xaa Nabeyy, laa nebse kach na xuz na.

²² Jesús mkeeb nzhé:

—Reke tich na, laa kach re xaa nak mod xaa ngut re xaa ngut. Lu, gwa nu bzaa kwent cheen pa nabeyy Dios.

Mbi nu nistoo nzhon xtizh Jesús

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ Gorna nguxoob Jesús leen tub kano, nu noka re xaa mseed lo xaa nzha kwaan lee xaa. ²⁴ Nu gorna nzha re xaa leen nistoo mroo tub mbi dox doo leen nistoo, nu axta mzeeb nis leen kano. Per lee Jesús ngot nu tira mzen mkaal lo xaa. ²⁵ Zee lee re xaa mseed lo xaa mloo mkaal lo xaa, nu nzhé xaa lo xaa:

—Xaa Nabeyy, nalaat lu lux be, nel nzhala xkano be leen nistoo.

²⁶ Jesús mkeeb nzhé:

—¿Chozhiin tant nzheb gu? ¿Chozhiin chepse ngwii gu lo Dios?

Gorna nzhé xaa kwaane, nu mzoli xaa nu mgalno xaa mbi nu nistoo, zee zheta ngok mbi nu nistoo. ²⁷ Re xaa mseed lo xaa mdedyall, nu nabdizh xaa lo wechxinn xaa:

—¿Cho nak xaa ne, axta mbi nu nistoo nzhon xtizh xaa?

Chop xaa yezh Gadara nzho mbi mal lextoo

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Gorna lee Jesús kwaan re xaa mseed lo xaa mzhin stub ta roo nistoo, yizhyo cheen yezh

Gadara. Nu baa chop xaa nzho mbi mal lextoo mroo leen yeer pa nyu xaa ngut, nu mbii xaa gax lo Jesús. Nu nakap doo nzhak xaa, nu nik tub xaa nyent mod ded naz ba. ²⁹ Nu mbazhe xaa nu mbezh xaa:

—¿Chozhiin nze lu lo nu, Jesús Xgann Dios? ¡Naab na lo lu nateed lu nu bid, nel zer zhin mbizh ted lu nu bid!

³⁰ Gax zee nzhi zyen doo kuch, ma kayaw. ³¹ Nu lee re mbi mal ngunaab jabor lo Jesús nu nzhé:

—Chelee lu koo lu nu, laa zeeb nu lextoo re kuch ba.

³² Jesús nzhé:

—¡Gwa gu!

Nu lee re mbi mal mroo lextoo rop xaa, nu mzeeb xaa lextoo re kuch. Nu leeka gorzee mzelo re kuch mrexonn mkato naz yat nu mla axta leen nistoo. Nu ngwep re ma nis zee tira ngut ma.

³³ Re xaa nkano kuch mrexonn nya, nu gorna mzhin xaa yezh, mzelo xaa mzaa xaa kwent re kwaan mded, kwaan ngok lo rop xaa ngu mbi mal lextoo. ³⁴ Zee lee rese xaa nzho yezh ngwa pa nzo Jesús. Nu gorna ngune re xaa lo Jesús, mle xaa jwers lo Jesús zee roo xaa yizhyo ba.

9

Jesús msekwen tub xaa mdeen

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ Gwluzh lo re kwaane, Jesús nguxoob leen tub kano nu mded xaa stub ta roo nistoo, zee mzhin xaa pa nak mod lazh xaa. ² Baa mbidno re xaa tub mdeen nax lo tub yag lo Jesús. Nu lee Jesús nzhé lo mdeen:

—Gok nix lextoo lu nel lee re jwalt cheen lu ngulola mzhe.

³ Lak maestr xaa nlu xtizh Dios nle xgab:

—Lee kwaan nii Jesús nak jwalt lo Dios, nel nzhekla xaa gak lal xaa kwaan Dios.

⁴ Per nela Jesús cho xgab nle xaa, zee ngunab-dizh Jesús lo xaa:

—¿Chozhiin tant nawent nle gu xgab? ⁵ ¿Cho kwaan nzak gu? ¿Cho kwaan mas nanagant yé na lo xaa ne nzak: “Ngulola mzhe re jwalt cheen lu”, o sekwen na xaa ne nzak nu yé na lo xaa: “Guxche, bzen xkyag lu nu zyaa”? ⁶ Le na kwaane lo gu, zee wii gu lee na nkano yalnabeyy chee re jwalt, nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

Kwaanzee nzhé xaa lo mdeen:

—Guxche nu bzen xkyag lu, zyaa garli lu.

⁷ Lee mdeen nguxche nu mzen xkyag nu nya garli. ⁸ Gorna ngune re xaa kwaane, mzheb doo xaa nu mbill xaa lo Dios, nel Dios mzaa yalnabeyy lo tub myet zee sekwen xaa re myet.

Jesús mrezh Teo

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹ Gorna mroo Jesús baa ngune xaa lo tub xaa le Teo, xaa ne nak na. Katop na demi kwaan nya naz Roma, nu nzob na pa ntop xaa demi. Jesús né lo na:

—Reke tich na.

Zee nguxso na nu mreke na tich xaa. ¹⁰ Gorna kayaw Jesús garli na, noka nzo stub naz xaa ntop demi kwaan nya naz Roma, nu stub naz re xaa nle re kwaan nawent, nu kayaw re nu kwaan Jesús, nu noka re xaa kwaan kaseed lo xaa. ¹¹ Gorna ngune

re fariseo kwaane nzhé xaa lo re xaa kaseed lo Jesús:

—¿Chozhiin nzhaw xmaestr gu kwaan re xaa ntop demi kwaan nya naz Roma nu kwaan re xaa nle kwaan nawent?

¹² Jesús mbin kwaane zee nzhé xaa:

—Xaa nanet nzak, nankint xaa zee doktor, per re xaa ne nzak, xaa zee nkin doktor. ¹³ Zyaa gu nu seed gu nen cho kwaan nak kwaan né Dios ne: “Kwaan nzhekla na nak blesla gu ne gu sa myet gu, nu nanzheklat na teed gu ma lo na”. [Hos. 6:6] Nel nanzhalt na kwezh na re xaa wen, lee na nzhal kwezh re xaa nzeb jwalt.

*Yalnabdizh cheen nkwan xaa
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

¹⁴ Lee re xaa nzhake tich Juan Xaa Nchubnis, mbii lo Jesús nu nzhé:

—Re nu, nu re fariseo nkwan gorna nanzhawt nu nik tik kwaan. ¿Chozhiin lee re xaa kaseed lo lu nankwant?

¹⁵ Jesús mkeb nzhé:

—Ble gu xgab kwaane. Nyent mod le gu zee kwan re xaa nzho tub jondang zee nagawt xaa, gorna lee xaa kachelya nzoka lo re xaa. Per zhin tub mbizh wee xaa xaa kwaan kachelya, nu gorna zhin mbizh ba, zeesi lee re xaa nzhaal kwan.

¹⁶ Nik tub xaa nakobdet tub lee ler kub cho tub lee ler gox, nel lee ler kub ndop zee chaza ler gox, zee nyentra mod le xchiina. ¹⁷ Nu nixa nangot xaa xis ub kwaan kub leen mbud yed gox, nel lee xis ub kwaan kub gorna yixooba chaza mbud gox. Lee xis ub kwaan ngu leena xo lo yo, nu noka

mbud lux. Kwaanzee nzhaal yo xis ub kwaan kub leen tub mbud yed kub.

Jesús msekwen tub ngwnaa nu mseban xchap Jairo

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸ Gorna lee Jesús kanii lee tub xaa mzhin lo xaa, xaa ne nak tub xaa nabeyy pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu mkichxub xaa lo Jesús nu nzhé xaa:

—Lee xchap na ngulola ngut. Per chelee lu yiid lu zhib lu yaa lu yek mad, zroban mad stub welt.

¹⁹ Zee lee Jesús nu re nu, xaa mseed lo xaa, mzoli nu mreke nu tich xaa. ²⁰ Zee lee tub ngwnaa, me nzhala tub chiibchop liin nded ren lextoo mbii tich Jesús, nu mgal me cho xab Jesús. ²¹ Nel mle me xgab: “Chelee na nebse gal na cho xab xaa gakwen na”. ²² Per lee Jesús myek zee ngune xaa lo me, nu nzhé xaa:

—Xchap na. Gok nix lextoo lu, nel mwii lu lo Dios, zee ngokwen lu.

Nu leeka gorzee ngokwen me.

²³ Gorna lee Jesús mzhin garli xaa nabeyy pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu ngune xaa lee re musk kayoll paro nzhi re xaa kayonn doo nu mbazhe, pa nax mad ngut. ²⁴ Zee nzhé Jesús:

—Broo re gu nee, nel nanguta mad, nebse naxna mad.

Nu lee re myet mxizhno Jesús. ²⁵ Per gorna mlloo xaa re myet leen yoo, zee mzeb xaa nu mzen xaa yaa mad, nu lee mad mroban nu mzoli mad. ²⁶ Nu dubse yizhyo ba mbin re xaa kwaan mle Jesús.

Jesús msekwen chop syeg

27 Gorna mroo Jesús baa, chop syeg mreke tich xaa, nzhé lo xaa:

—¡Xaa dii cheen David, blesla lu ne lu nu!

28 Gorna lee Jesús mzeeb leen yoo, lee rop syeg mbii gax lo xaa, zee lee Jesús mnabdizh nzhé lo xaa:

—¿Che nle gu xgab nzho mod le na kwaane?

—Xaa Nabeyy, nzho mod le luya —nzhé xaa.

29 Zee lee Jesús mgal zaalo xaa, nu nzhé:

—Nel ngwii gu lo Dios, zee gakwen gu.

30 Nu gorzee nguni zaalo xaa, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Nik tub lo nayét guya.

31 Nu pensa mroo rop xaa, mzelo xaa mzaa xaa kwent kwaan mle Jesús xaa, lo xaa dubse yizhyo ba.

Jesús msekwen tub xaa muud

32 Gorna lee rop syeg mroo lo Jesús, zee nze re xaa nzeno tub xaa nzho mbi mal lextoo lo Jesús. Xaa ne nyent mod wdizh. 33 Nu gorna mroo mbi mal lextoo xaa muud gorzee mzelo xaa mdizh xaa. Lee re myet mdedyall nu nzhé:

—¡Nik tub welt nanet be tub kwaan snee lo re xaa lazh be!

34 Per lee re fariseo nzhé:

—Maxuu mzaa diizh zee ngoo xaa ne mbi mal, nel Maxuu nak xaa nabeyy lo rese mbi mal.

Jesús mlesla ne re myet

35 Jesús mded rese yezh nu rese rench nu mseed xaa rese myet reta pa, nu mzaa xaa kwent cheen wdizh chul pa nabeyy Dios, nu msekwen xaa rese yalyizh nu rese yalne. 36 Gorna ngune xaa lo re myet, mlesla xaa ne xaa re xaa, nel tant

nales nzhak re myet, mod mbakxiil, ma nyent cho nkanap. ³⁷ Zee né xaa lo re nu, xaa mseed lo xaa:

—Wlipa na nii na lo gu, nzho doo xchiin Xaa Nabeyy per lee xaa nkee zhiin nazyent.

³⁸ Kwaanzee naab gu lo Xaa Nabeyy, zee xaal xaa masra xaa kee zhiin zee top xaa xkyalgon xaa.

10

Jesús mleey chiib chop xaa kayaa yalnabeyy lo xaa

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ Jesús mrezh chiibchop nu, xaa mseed lo xaa, nu mzaa xaa yalnabeyy lo nu zee koo nu re mbi mal nu sekwen nu rete klas yalyizh nu rete klas yalne.

² Snee le re chiibchop nu, xaa mkayaa yalnabeyy lo Jesús:

Simón (xaa noka le Pér),

Ndres (wech Pér),

Chag,

Juan (wech xaa, rop xaa ne nak xgann Zebedeo),

³ Lip,

Tol,

Max,

Teo (xaa nak na, mtop na demi kwaan nya naz Roma),

Chag (xgann Alfeo),

Tadeo,

⁴ Simón (xaa nkedoola lazh),

Judas Iscariote (xaa mzaa Jesús lo re xaa gut xaa).

Jesús mxaal re xaa mleey xaa zee zaa xaa kwent cheen pa nabeyy Dios

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵ Jesús mxaal chiibchop nu, nu mnabeyy xaa nu, nu né xaa lo re nu:

—Nayat gu yizhyo cheen re xaa nanakt xaa sawlazh be, nixa re yezh cheen xaa Samaria.

⁶ Gwa gu lo re sawlazh be, xaa Israel, xaa nak kwenta mbakxiil, ma mzowen. ⁷ Gwa gu guzh gu lee mbizh kwaan nabeyy Dios mzhin gaxla.

⁸ Bsekwen gu re xaa ne nzak, seban gu re xaa ngut, bsekwen gu re xaa nyall cho, nu bloo gu re mbi mal lextoo re xaa nzho mbi mal. Re gu sbaasa mkayaa re yalnabeyy ne, nu nanaabt gu demi lo re xaa pa le gu kwaane.

⁹ 'Nik tub gaay naweet gu. ¹⁰ Nixa naweet gu stub naz ler kwaan gak gu, nixa naweet gu stub naz yelyed kwaan kee nii gu, nixa garrot kwaan yo yaa gu, nixa yex kwaan yo re xcheen gu leen, nel xaa nkee gu zhiin lo, nzhaal kix ka gu.

¹¹ 'Gorna zhin gu tub yezh o tub rench, kwaan gu garli tub xaa wen nak, xaa nzhekla kwaz gu garli xaa, nu kwaz gu baa axta gorna roo gu yezh ba.

¹² Gorna zeeb gu leen tub yoo zen gu yaa xaa nzho leen yoo nu nii gu wdizh wen lo xaa. ¹³ Zee nel chelee xaa nzho leen yoo nzhaal kayaa re wdizh wen kwaan nii gu lo xaa lakeya lo xaa, per chelee xaa nanzhaalt kayaa xaaya, nalaket wdizh wen lo xaa. ¹⁴ Nu chelee xaa nakayaat xaa gu, nixa nagont xaa kwaan yé gu, broo gu yoo ba o yezh ba. Nu brib gu nii gu baa, zee gab yide ba, sbaa zaa gu kwent lee xaa yezh ba namkayaat gu. ¹⁵ Wlipa na nii na lo gu, leezha naab Dios kwent lo re myet, lee bid cheen re xaa yezh ba gak mas nakap ke bid kwaan ded re xaa rop yezh le Sodoma nu Gomorra.

Bid kwaan ded gu kwent cheen na

¹⁶ 'iWii re gu! Na xaal re gu mod mbakxiil lo re lob, kwaanzee list gok gu mod mball wiz nu gok nadoo gu mod tub palom. ¹⁷ List bzo gu lo re myet napaka yalaa xaa gu lo re xaa nak zhiin, nu zaa xaaya yenn gu pa nkasa be nseed be xtizh Dios. ¹⁸ Nu wee xaa gu lo re xaa nabeyy nu lo re rey, nel nzaa gu kwent xtizh na, sbaa nzho mod zaa gu kwent cheen na lo re xaa nabeyy nu lo re xaa nanakt sawlazh be. ¹⁹ Per gorna yilaa xaa gu lo xaa nak zhiin, nalet gu xgab cho kwaan keb gu lo xaa, nel leeka gorzee zaa Dios wdizh keb gu lo xaa, ²⁰ nel nalet gu nii, sinka Mbi Naban cheen Xuz be nii naz leen lextoo gu.

²¹ 'Nu leeka wech xaa yilaa wech xaa lo re xaa gut wech xaa, nu sbaaka le xuz xaa lo xinn xaa. Nu re xinn xaa yii ne xuz xaa nu xnaa xaa, nu zaa xaa xaa lo re xaa nzhekla gut xaa. ²² Nu yii re xaa ne gu nel nak gu xaa na. Per lee xaa ye ded re kwaane axta gwluzhtlaka, xaa ba le gan yalnaban kwaan tira. ²³ Per gorna cheldil xaa gu tub yezh, brexonn gu nu zyaa gu stub yezh. Nel wlipa na nii, nanalet gu gan ya gu dub yezh cheen be, axta gorna bare na, Xaa Mzhin Ngok Myet.

²⁴ 'Nik tub xaa nseed nonra lo xmaestr, nu nik tub xaa nkee zhiin nonra lo xaa nkee xaa zhiin lo. ²⁵ Nik tub xaa nseed nyent mod gakra lo xmaestr xaa, nu nik tub xaa nkee zhiin nyent mod gakra lo xaa nkee xaa zhiin. Chelee nii re xaa lo ngwzan xaa nabeyy yoo: "Lu nak Beelzebú, xaa nak mer Maxuu", noka re xinn xaa, xaa nzho yoo nii re xaa lo sbaa.

Cho nzhaal zheb re xaa ne xaa
(Lc. 12:2-9)

²⁶ 'Kwaanzee nazhebt gu ne gu re myet. Nel mod nii xaa: "Nik tub kwaan xlaan nyent mod nalut, nixa tub kwaan nzholaan nyent mod nanet re xaa loya". ²⁷ Kwaan ngunii na lo gu yaal, guzh गया lo re xaa gorna nla xni mbizh; kwaan ngunii na lo gu xlaan, bzo gu axta yek yoo nu guzh गया lo re xaa dublegan. ²⁸ Nazhebt gu ne gu xaa nzhut myet nel nyent mod gut xaa mer yalnaban cheen gu. Bzheb gu ne gu Dios, nel lee xaa nzho mod gut kwerp cheen gu nu yalnaban cheen gu pa nzho ki kwaan nanyuyt.

²⁹ 'Wii, nto xaa chop myaa kwaan tubka rel. Per na nii lo gu, nik tub myaa nalat naz yizhyo chelee Xuz be, xaa nzob naz yiba, nazaat diizh. ³⁰ Per lee re gu axta re yich yek gu nak kwent lo Dios. ³¹ Nu kwaanzee nazhebt gu nel nonra gu lo zyen doo myaa.

³² 'Chelee tub xaa yé lo re myet lee xaa nak xaa na, noka na yé naya lo Xuz na, xaa nzob naz yiba lee xaa nak xaa na. ³³ Per lee xaa yé lo re myet lee xaa nanakt xaa na, noka na yé naya lo Xuz na, xaa nzob naz yiba lee xaa nanakt xaa na.

Jesús namyat zee kwi wen re xaa
(Lc. 12:51-53; 14:26-27; Mr. 9:41)

³⁴ 'Nalet gu xgab lee na nzhal zee kwi wen re xaa yizhyo ne. Nanzhalt na zee gaka sbaa, sinka lee na nzeno tub spad kwaan le zee dil re xaa. ³⁵ Lee na nzhal zob dil tub xaabyi kwaan xuz xaa, nu tub madnaa kwaan xnaa mad, nu xiz me kwaan xnaaye me. ³⁶ Leeka re sawlizh xaa yii ne xaa.

³⁷ 'Nu loka xaa mas nkela xuz nu xnaa, nanzhaalt gak xaa zee xaa na, nu loka xaa mas nkela xgann nu xchap, nanzhaalt gak xaa zee xaa na. ³⁸ Nu loka xaa nanreket tich na nu naweet xaa xkrus xaa mod we naya, nanzhaalt gak xaa zee xaa na. ³⁹ Xaa kwaan tira nanzheklat yet lo yizhyo ne telisa yet xaa, per lee xaa kwaan nanzhebt yet lo yizhyo ne kwent cheen na, xaa ba le gan yalnaban kwaan tira.

⁴⁰ 'Xaa kwaan nkayaa re gu, noka nkayaa xaa na. Nu xaa kwaan nkayaa na, noka nkayaa xaa xaa mxaal na. ⁴¹ Loka xaa kwaan nkayaa tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, nel ne xaa nak xaa xaa Dios, xaa ne le gan leeka kwaan le xaa zee gan. Loka xaa kwaan nkayaa tub xaa nali nak, nel ne xaa nali nak xaa, xaa zee le gan leeka kwaan le xaa nali gan. ⁴² Nu loka xaa kwaan zaa tub xig nis go tub xaa chut xaa nak xaa na, wlipa na nii na, telisa Dios kixa lo xaa.

11

Juan mxaal xaa lo Jesús
(Lc. 7:18-35)

¹ Gorna lee Jesús ngulo mzaa kwent lo chiibchop nu, xaa mleey xaa, nu mroo nu baa, nu nzazaa nu kwent lo stub naz xaa re yezh cheen yizhyo baa.

² Juan xaa mchubnis nzho lozhyib, nu leezha mbin xaa re kwaan kale Jesús, zee mxaal xaa lak xaa mseed lo xaa, ³ ya nabdizh xaa lo Jesús nen che wlipa lee xaa nak Xaa Xaal Dios Nabeyy, o che zbaz xaa stub xaa.

⁴ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—Zyaa gu, nu guzh gu lo Juan re kwaan ngune gu nu re kwaan mbin gu. ⁵ Guzh gu lo xaa: “Lee syeg, ngwii; nu lee xaa mdeen, nze; nu lee xaa nyall cho, ngokwen; nu lee xaa nkwee, mxal nzha; nu lee re xaa ngut, nroban; nu lee re xaa prob, nzhon wdizh chul cheen Dios. ⁶ ¡Wen re myet, xaa nanzeret tich lo na nu nantont ne na!”

⁷ Gorna lee xaa mxaal Juan nya, lee Jesús mzelo mzaa kwent cheen Juan lo re xaa, nu nzhé xaa:

—Leezha ngwasewii gu lo Juan naz wen, ¿cho nak xaa nzak gu? ¿Che nzak gu lee xaa nak kwenta tub nit kwaan nkun mbi? ⁸ Nu chelee xaa ngwasewii gu lo nanakt kwenta nit, ¿cho kwaan ngwasewii gu lo leezha mroo gu nzha gu naz wen? ¿Che tub xaa nak ler chul ngwasewii gu lo? Re gu ne, lee xaa nzhak ler chul, nak xaa nzob leen li re rey. ⁹ Per né gu lo na, ¿cho kwaan ngwasewii gu lo? ¿Che tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa ngwasewii gu lo? Wlipa na nii na lo gu, xaa ne nak xaa mas non lo re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. ¹⁰ Juan nak xaa nzaa Xkyech Dios kwent:

Wii gu, xaal na tub mandad yilo ke lu,
xaa zee dexkwaa naz ze lu. [Mal. 3:1]

¹¹ Lee na nii lo re gu, nik stub xaa nangoknont kwenta Juan. Per snee naka, lee xaa nanont tant pa nabeyy Dios, nak mas nonra ke Juan.

¹² 'Axta gorna myaad Juan nu axta nal lee pa nabeyy Dios nded dil, nel nzhekla xaa kwaan dil gaka. ¹³ Rese xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, nu lee ley ngok non axta myaad Juan. ¹⁴ Nu chelee nzhekla gu kayaa gu kwaane, lee Juan

nak Li xaa nakladiizh yaad. ¹⁵ ¡Loka xaa nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

¹⁶ 'Nal nii na lo gu xomod nzhak re myet xaa nzhi nal. Nzhak xaa mod re madwin, mad ngit lo xbi, nu mbazhe xaa lo re wechxinn xaa: ¹⁷ “Mbill nu bzhik per lee re gu namkaniit, mbill nu kwaan nales nzholl per lee re gu nambinnt”. ¹⁸ Sbaa nii na, nel leezha mbid Juan Xaa Nchubnis, xaa nanzhawt pan, nu xaa nixa nanzhot xis ub, nu lee re gu né lee tub mbi mal nzho lextoo xaa. ¹⁹ Nu nal, nzhal na Xaa Mzhin Ngok Myet, nzhaw na nu nzho na re kwaan, nu lee re gu né na nak tub xaa nzhaw doo nu tub xaa nzho doo xis ub, nu nak na xmig re xaa ntop demi kwaan nya naz Roma nu noka nak na xmig re xaa nle re kwaan nawent. Mod nii re xaa: “Lee yalnzhak cheen Dios luu klar lo re xaa nzho yek”.

Re yezh kwaan nanzhont diizh

(Lc. 10:13-15)

²⁰ Zee lee Jesús mzelo mgalno re xaa re yezh pa mle xaa mas kwaan gro, nel lee re myet baa namlaat xaa naletra xaa kwaan nawent, zee nzhé Jesús:

²¹ —¡Ay proob re gu xaa yezh Corazín! ¡Ay proob re gu xaa yezh Betsaida! Chol rop yezh Tiro nu Sidón ngak re kwaan gro ne, kwaan ngok lo re gu, nzhala mbizh nglaa xaa re kwaan nawent kwaan mle xaa nu ngwii xaa lo Dios nu ngak xaa ler nadox, nu ngzob xaa lo xkade kwaan lu lee xaa nales doo nzhak lextoo kwent cheen re jwalt cheen xaa. ²² Kwaanzee lee mbizh kwaan naab Dios kwent lo re myet, lee bid kwaan ded re gu gak mas nakapra ke kwaan ded re xaa rop yezh Tiro

nu Sidón. ²³ Nu lee gu xaa yezh Capernaum, ¿che nle gu xgab nya gu naz yiba? ¡Nawlit kwaane, lee gu nya axta xan lo Hades pa nzho re xaa ngut! Nel chol lo yezh Sodoma ngak re kwaan gro ne kwaan ngok lazh gu, lee re xaa yezh Sodoma ngzhika axta mbizh nal. ²⁴ Per nii na lo gu, lee mbizh kwaan naab Dios kwent lo re myet, lee bid kwaan ded gu gak mas grora lo kwaan ded re xaa yezh Sodoma.

Te gu lo na zee kwaz gu deskans

(Lc. 10:21-22)

²⁵ Nu leeka gorzee lee Jesús nzhé:

—Goll na lo lu Xuz na, Xaa Nabeyy yiba nu yizhyo nel mkaxlaan lu re kwaane lo re xaa nzhak doo nu mlu luya lo re xaa nagakt. ²⁶ Xuz na sbaa mle lu, nel sbaa nzhekla lu.

²⁷ Lee Xuz na mzaa rese kwaan lo na. Nu niktub nanet cho nak na, xaa nak Xgann xaa, nebse Xuz na ne cho nak na. Nu nik stub xaa nanet cho nak Xuz na, nebse na xaa nak Xgann xaa ne cho nak xaa, nu re xaa nzhekla na zaa na kwent lo. ²⁸ Te rese gu lo na, xaa kwaan nguzha nkee xchiin, nu xaa nkee kwaan nga doo tich, zee za na deskans cheen gu. ²⁹ Kayaa gu yog cheen na kwaan za na, nu bseed gu lo na. Na nak xaa nadoo doo nu wen doo nak lextoo na. Sbaa yizhal gu deskans kwaan nza na. ³⁰ Nel naxex doo yog kwaan za na wee gu zee nanagant wee guya.

12

Xaa mseed lo Jesús mtop nzhobxtil zhe sab

(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

¹ Zhe sab, zhe kwaan nzholl re be, xaa Israel lo Dios, Jesús mded pa mgan xaa nzhobxtil. Lee

re nu, xaa mseed lo xaa, ngok nlaan, nu mzelo nu mkiib nu son nzhobxtil nu ndaw nu nzhobxtil.
² Nu ngune re fariseo kwaane zee nzhé xaa lo Jesús:

—Wii lee re xaa kaseed lo lu kale kwaan nanzhaalt le be zhe sab.

³ Lee Jesús mkeb nzhé:

—¿Che zer lab gu Xkyech Dios, kwaan mle David tub welt leezha ngok nlaan re xmig xaa? ⁴ Mzeeb xaa leen xkyidoo Dios nu ndaw xaa pan cheen Dios nu mzaa xaaya ndaw re xmig xaa, kwaan nanzhaalt gaw re xmig xaa, sinka nebse ngwleyy nzho mod gawa. ⁵ Nu, ¿che zer lab gu ley cheen Ches, lee re ngwleyy nanlet nik tub jwalt nixa tubka nkee xaa zhiin dub zhe sab lo xkyidoo Dios? ⁶ Kwaanzee nii na lo re gu, nee nzho tub xaa mas non lo xkyidoo Dios. ⁷ Re gu nanet nen cho kwaan nzaa Xkyech Dios kwent leezha nzhé Dios: “Kwaan nzhekla na nak blesla gu ne gu sa myet gu, nu nanzheklat na teed gu ma lo na”. [Hos. 6:6] Chol mlaya yek gu nazhibt gu jwalt tich xaa kwaan nle kwaan wen. ⁸ Nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet, nu nkano na yalnabeyy zee nzho mod nabeey na zhe sab.

Jesús msekwen xaa mbizh yaa

(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹ Jesús mroo baa nu nya nu mzeeb nu pa nkasa re be, xaa Israel, nseed be xtizh Dios. ¹⁰ Nu nzob tub xaa mbizh yaa lo re xaa ba. Nu nkwaan re xaa mod gaazh xaa kwaan tich Jesús zee nzhé xaa:

—¿Che nakladiizh sekwen xaa tub myet zhe sab, zhe kwaan nzholl be lo Dios?

¹¹ Jesús mkeb nzhé:

—Chelee tub gu nkano tub mbakxiil nu la ma leen pos zhe sab, ¿cho nayat gu koo gu ma? ¹² Nii na lo gu, mas non tub myet ke tub mbakxiil. Kwaanzee nzhaal le be kwaan wen zhe sab.

¹³ Zee nzhé xaa lo xaa mbizh yaa:

—Bseli yaa lu.

Zee mseli xaa yaa xaa, zee ngokwen yaa xaa mod nak stub lad. ¹⁴ Per gorzee mroo re xaa fariseo zee myaan re xaa gut xaa Jesús.

Jesús msekwen zyen doo myet

¹⁵ Jesús ngune cho xgab mle xaa. Kwaanzee mroo xaa baa nu zyen doo myet mreke tich Jesús, nu msekwen Jesús rese xaa ne nzak. ¹⁶ Nu nzhé xaa lo re xaa, zee nayét xaa kwaan mle xaa. ¹⁷ Kwaane ngok zee mbarlo kwaan nzhé Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa:

¹⁸ Nee nzo xaa nkee zhiin lo na, xaa mleey na, xaa nkedoola na, xaa nyakdoola ne na, xaal na Mbi Naban cheen na lo xaa, nu zaa xaa kwent nali lo re xaa nanakt xaa Israel.

¹⁹ Naniit xaa wdizh nayii nixa nakeet xaa rezh, nu nixa leen naz nagont re xaa kwaan kanii xaa.

²⁰ Nu nachoogt xaa nit kwaan mreke, nu nixa naze bit xaa lo ki gorna leeya zela bal, axta gorna zo xaa nali rese kwaan.

²¹ Nu lee re xaa nanakt xaa Israel nkambaz, zee le xaa kwaan wen lo xaa. [Is. 42:1-4]

Nzhé xaa lee Jesús nkano yalnabeyy cheen mer Maxuu

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² Zee ngulaa xaa tub xaa nzho mbi mal lextoo lo Jesús, nu syeg xaa ne, nu noka nyent mod wdizh

xaa. Nu lee Jesús mseni zaalo xaa nu noka mle mbdizh xaa. ²³ Mdedyall doo re myet nu nabdizh xaa:

—¿Che lee xaa dii cheen rey David nak xaa ne?

²⁴ Per gorna mbin re fariseo kwaane, nzhé xaa:

—Beelzebú, xaa nak mer Maxuu, mzaa yalnabeyy lo xaa zee nabeyy xaa lo rese mbi mal.

²⁵ Jesús nela cho kwaan nle re xaa xgab, zee nzhé xaa:

—Rese yezh naro nu rese yezh chut nu axta tub yoo kwaan nzhak chop tant, telisa luxa. ²⁶ Nu seeka chelee leeka Maxuu koo Maxuu, zee leeka lee xaa dil kwaan lee xaa, nu nadiit yalnabeyy cheen xaa. ²⁷ Re gu né, lee na ngoo mbi mal kwaan yalnabeyy cheen Beelzebú, per cheleeya see naka, ¿cho mzaa yalnabeyy lo re xaa mseed lo gu zee koo xaa mbi mal? Kwaanzee leeka re xaa ne nlu re kwaan ngunii gu nawlit nak. ²⁸ Per chelee na ngoo na mbi mal kwaan yalnabeyy cheen Mbi Naban, kwaane nak lee pa nabeyy Dios mzhin gaxla lo gu.

²⁹ '¿Xomod zeeb tub xaa leen li tub xaa ngez doo, nu kiib xaa re xcheen xaa, chelee xaa nakadot xaa xaa yilo? Nebse sbaa nzho mod kiib xaa kwaan nkano xaa. ³⁰ Re xaa nanroot jabor cheen na, xaa zee nayii ne na; nu lee xaa nankeet zhiin kwaan na, xaa zee nluux xchinn na.

³¹ 'Kwaanzee nii na lo gu, Dios chee re jwalt cheen gu, nu re kwaan nge gu lo Dios, per nacheet xaa jwalt cheen re gu, xaa nge lo Mbi Naban.

³² Dios chee axta re jwalt kwaan nge gu lo na, Xaa Mzhin Ngok Myet, per lee xaa nge lo Mbi Naban, nacheet Dios jwalt ba nixa yizhyo ne, nixa stub yizhyo kwaan yo.

*Kwaan xle nzhakbeyy yag
(Lc. 6:43-45)*

³³ 'Tub yag wen, nzaa xle wen; nu tub yag nawent, nzaa xle nawent; nel lee yag nzhakbeyy kwaan xle nzaaya. ³⁴ ¡Gu nak dii cheen mball wiz! Gu nak xaa nawent, kwaanzee nyent mod nii gu kwaan wen; nel re kwaan nzho lextoo xaa, nroo roo xaa. ³⁵ Lee xaa wen nii kwaan wen nel zyen re kwaan wen nzho lextoo xaa, lee xaa nawent nii kwaan nawent nel zyen kwaan nawent nzho lextoo xaa. ³⁶ Kwaanzee nii na lo gu, gorna zhin mbizh kwaan naab Dios kwent lo re myet, axta re wdizh kwaan sbaasa ngunii gu, zaa gu kwent lo xaa gorzee. ³⁷ Nel leeka kwaan wdizh kwaan nii gu chee Dios jwalt cheen gu, nu leeka wdizh kwaan nii gu gaazh xaa jwalt tich gu.

*Lee re myet naab tub nseyn lo Jesús
(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)*

³⁸ Zee lee lak fariseo nu lak maestr xaa nlu xtizh Dios nzhé lo Jesús:

—Nzhekla nu wii nu le lu tub nseyn gro doo, kwaan nyent mod le re myet yizhyo ne.

³⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Rese xaa mbizh nalzhe nakap doo nak, nel nzhekla xaa tub nseyn gro doo, per nik tub nseyn nalut lo re xaa, nebse yun nseyn cheen Jonás lo xaa. ⁴⁰ Nel mod ngu Jonás lextoo mbal nroo doo chon mbizh nu chon yaal, sbaaka na, Xaa Mzhin Ngok Myet, chon mbizh nu chon yaal yoo na leen yizhyo. ⁴¹ Nu noka re xaa Nínive gaazh kwaan tich re xaa mbizh nalzhe, nel mbin xaa xtizh Jonás nu mlaa xaa re kwaan nawent kwaan mle xaa nu mwii xaa lo Dios. Nu lee nal, nee nzo tub xaa mas

nonra lo Jonás. ⁴² Nu lee mbizh kwaan naab Dios kwent lo re myet, lee ngwnaa, me mnabeyy Re Yezh Naz Sur, gaazh kwaan tich re myet mbizh nalzhe, nel lee me mroo axta zit doo nu ngwa me lo Salomón nel nzhekla me gon me re yalnzhak kwaan nzhedizh Salomón. Nu lee nal, nee nzo tub xaa mas nonra lo Salomón.

Mbi mal mbare paro mroo

(Lc. 11:24-26)

⁴³ 'Gorna lee mbi mal nroo lextoo tub xaa, zee nyanze mbi mal tub pa nabizh zee nkwaan mbi mal tub pa chul kwaz mbi mal, nu nayizhalt mbi mal pa kwaz mbi mal, zee lee mbi mal nle xgab: ⁴⁴ "Bare na paro mroo na". Nu gorna mbare mbi mal stub welt, yizhal xaa zee lo mbi mal, nu xaa zee nak mod tub yoo kwaan nyent xaa leen, tub yoo kwaan wen wen mlob leen nu chul nzhak. ⁴⁵ Zee lee mbi mal mbare nya pa ngu yilo, nu nyaxii mbi mal stub gazh mbi mas nawent ke mbi zee. Zee lee xaa ne mas nakap nak ke mod nak xaa yilo.

Xnaa Jesús nu re wech Jesús

(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶ Nu seetaka kanii Jesús lo re myet gorna lee xnaa xaa nu re wech xaa mzhin baa nu nzhekla wdizhno xaa xaa. Nu mlaz re xaa naz jwer. ⁴⁷ Zee nzhé tub xaa lo Jesús:

—Xnaa lu nu re wech lu mkambaz lu naz jwer nu nzhekla xaa nii xaa lo lu.

⁴⁸ Per lee Jesús nzhé lo xaa ba:

—¿Cho nak xnaa na nu wech na?

⁴⁹ Zee mlu Jesús re xaa mseed lo xaa, nu nzhé xaa:

—Wii gu, re xaa ne nak wech na nu xnaa na. Nel re xaa nle kwaan nzhekla Xuz na, xaa nzob naz yiba, xaa baa nak wech na nu bzan na nu xnaa na.
⁵⁰ Loka cho nle kwaan nzhekla Xuz na, re xaa zee nak re wech na, nu re bzan na, nu xnaa na.

13

*Kwent nabix cheen xaa nchech nzhobxtil lo yo
(Mr. 4:1-20; Lc. 8:4-15)*

¹ Nu mbizh zee mroo Jesús roo yoo pa mlaz xaa nu ngwa xaa mzob xaa roo nistoo. ² Nu zyen doo myet mkasa lo xaa, zee nguxoob xaa leen tub kano nu mzob xaa leen kano leen nistoo. Nu lee re myet mri roo nistoo lo xaa. ³ Nu ngunii xaa zyen doo kwaan kwaan kwent nabix.

Nu nzhé xaa:

—Nal za na tub kwent lo gu cheen tub xaa nchech nzhobxtil lo yo. ⁴ Nu gorna kachech xaa nzhobxtil laka mla leen naz, nu zee nzha re mbyin nu ndawa. ⁵ Zlaka mla lo ke pa nyent zyen yo. Nzhobxtil ba lijer doo mlen nel nyent zyen yo pa mlaya. ⁶ Per gorna mlen mbizh nel mla doo neey, zee mbizha nel nyent loxa. ⁷ Zlaka mla leen yag yich, nu mdin yag yicha, zee namxenta. ⁸ Per lee stub naz nzhobxtil kwaan mla lo yo wen chul doo mxena nu chul doo ngoka. Tub ben mzaa tub gayoo nzhobxtil, nu stuba mzaa chongal nzhobxtil, nu stuba mzaa galbchii nzhobxtil. ⁹ ¡Loka xaa nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

¹⁰ Zee lee re nu, xaa mseed lo xaa, mbii gax lo xaa nu nzhé nu lo xaa:

—¿Chozhiin duzna kwent nabix nii lu lo re xaa?

¹¹ Jesús mkeb nzhé:

—Dios mzaa yek re gu zee ne gu xomod nak re kwaan nanyunt cheen pa nabeyy Dios; per lo stub naz xaa namzaat xaa diizh labeyy xaaya. ¹² Nel lee re xaa kwaan nkano kwaan, kayaa xaa masraya; per lee re xaa nankanota axta chep re kwaan nkano xaa yiib lo xaa. ¹³ Kwaanzee nii na lo re xaa duzna kwent nabix, zee nixa wii xaa naluta lo xaa, nu nixa gon xaaya nalata yek xaa. ¹⁴ Lo re xaa ne mbarlo kwaan nzhé Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa:

Nixa gon guya, nalata yek gu,
nixa wii guya, naluta lo gu.

¹⁵ Nel ngok ned doo lextoo re xaa ne,
nu mod xaa nyaaw nzha,
nu mod xaa nanyenit lo nzhak xaa,
zee nyent mod gon xaaya
zee nyent mod wii xaa loya,
zee nyent mod laya lextoo xaa,
kwaane nle zee nambaret xaa lo na,
zee nasekwent na xaa. [Is. 6:9-10]

¹⁶ 'Per byakla re gu, xaa nkano zaalo nu nyani,
nu xaa nzob nzha nzhon re kwaan. ¹⁷ Wlipa na nii na lo gu, zyen doo xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo nu noka re xaa nali mzo lo Dios, nzhekla ne re kwaan ngune gu lo, per nangunet xaa loya; nu noka nzhekla xaa gon xaa re kwaan mbin gu, per nambint xaaya.

¹⁸ 'Kenzha gu zee ne gu xomod nak kwent nabix cheen xaa nchech nzhobxtil lo yo. ¹⁹ Lee re xaa kwaan nzhon re wdizh kwaan nak cheen pa nabeyy Dios, nu nanlata yek xaa, xaa ne nak mod nzhobxtil kwaan mla leen naz, zee nzha Maxuu nkiib xtizh Dios leen lextoo xaa. ²⁰ Lee nzhobxtil

kwaan mla lo ke pa nyent zyen yo nak kwenta re xaa nzhon xtizh Dios, nyakdoola xaa mkayaa xaaya. ²¹ Per nel nak xaa mod tub nzhobxtil kwaan nanecht nzho lox, kwaanzee nanyet nzo xaa lo xtizh Dios. Nu gorna nze tub yalzi lo xaa lo xtizh Dios nu nrenal xaa xaa, gorzee nlaa xaa Dios. ²² Lee nzhobxtil kwaan mla leen yag yich nak kwenta xaa nzhon xtizh Dios, per lee re xgab yizhyo ne nu re kwaan nzoblazh xaa nkade xaa. Nu rese kwaane ngin xtizh Dios leen lextoo xaa. Kwaane nle zee nanzaat xaa xle. ²³ Per lee nzhobxtil kwaan mla leen yo wen nak mod xaa kwaan nzhon xtizh Dios nu nlaya yek xaa. Nu xaa ne nak xaa nzaa zyen doo xle. Xaa ne nak mod tub ben nzhobxtil kwaan tubka son nzaa tub gayoo nzhobxtil, nu stub xaa nak mod tub ben nzhobxtil kwaan tubka son nzaa chongal nzhobxtil, nu stub xaa nak mod tub ben nzhobxtil kwaan tubka son nzaa galbchii nzhobxtil.

Kwent nabix cheen yixbal nu nzhobxtil

²⁴ Jesús mzaa stub kwent nabix lo re xaa nu nzhé xaa:

—Lee na za stub kwent. Lee pa nabeyy Dios nak mod tub xaa nchech nzhobxtil chul lo yo. ²⁵ Per gorna ngot re xaa, lee tub xaa nayii ne xaa ngwa mchech bizh cheen yixbal leen nzhobxtil cheen xaa. Nu gorna ngulo mchech xaaya nu nya xaa. ²⁶ Gorna lee nzhobxtil ngulo mxen nu nzela dooy, zee noka yixbal mlen leena. ²⁷ Zee lee re xaa nkee zhiin lo xaa nak cheen nzhobxtil nzhéya lo xaa: “¡At ben wen mlóo be lo yo! ¿Pa mroo yixbal kwaan mlen leena?” ²⁸ Lee xaa nak cheen nzhobxtil nzhé: “Tub xaa nayii ne na mle kwaane”. Lee

re xaa nkee zhiin lo xaa mnabdizh nu nzhé xaa: “¿Che nzhekla lu yakiib nu yixbal?” ²⁹ Per lee xaa nzhé: “Laa, nayakiibt guya. Nel chelee gu yakiib gu yixbal napaka kakiib gu nzhobxtil. ³⁰ Mas wen blaa gu xen reya tubka, axta gorna top na nzhobxtil. Zee xaal na xaa top re yixbal, nu gorna yilo top xaa re yixbal nu kado xaa leena zee zek naya, nu lee nzhobxtil top xaa, zee koo naya pa ngozhaw na re xoob na.”

Kwent nabix cheen bizh mostas nu cheen lebadur

(Mr. 4:30-34; Lc. 13:18-21)

³¹ Jesús mzaa stub kwent nabix lo xaa nu nzhé:

—Nal lee na za stub kwent lo re gu. Lee pa nabeyy Dios nak mod tub bizh cheen mostas kwaan mxen tub xaa xleyo xaa. ³² Leeya nak tub bizh chut lo rese bizh, per gorna mlena nu ngoka tub yag, nu lee re mbyin mdexkwaa xlaaz ma lo re ram cheena.

³³ Noka nzhé xaa:

—Lee na za stub kwent lo re gu. Lee pa nabeyy Dios nak mod lebadur kwaan mlo tub ngwnaa leen chon medid arin zee yixooba.

³⁴ Jesús ngunii re kwaane lo re myet kwaan kwent nabix, nu cheleeya nanakta kwent nabix naniit xaaya. ³⁵ Kwaane ngok zee mbarlo kwaan nzhé xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa:

Kwaan kwent nabix yé na re kwaan nzhoxlaan, axta gorna lee Dios mdexkwaa yizhyo. [Sal. 78:2]

Jesús nzhé xomod nak kwent cheen nzhobxtil nu yixbal

³⁶ Jesús mlaa re myet nu mzeeb xaa leen tub yoo. Leen yoo ba lee re nu, xaa mseed lo xaa, mnabdizh lo xaa:

—¿Xomod nak kwent kwaan mzaa lu cheen nzhobxtil rop yixbal?

³⁷ Jesús mkeb nzhé:

—Lee xaa kwaan mchech nzhobxtil wen nak na, Xaa Mzhin Ngok Myet. ³⁸ Nu lee leyo nak dub yizhyo, lee nzhobxtil nak re xinn Dios, Xaa Nabeyy, nu lee yixbal nak xaa Maxuu. ³⁹ Lee xaa nayii ne na, xaa mgaan yixbal nak Maxuu. Lee gorna top xaa yalgon nak axta mbizh gwluzhtlaka gorna naab na kwent, lee xaa topa nak re mandad cheen Dios. ⁴⁰ Snee mod ntop xaa yixbal nu nzek xaaya lo ki, sbaaka gak mbizh gwluzhtlaka gorna naab na kwent. ⁴¹ Lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, xaal na mandad cheen na top xaa re xaa kwaan nle nawent, nu re xaa nle zee nle re wechxinn xaa kwaan nawent. ⁴² Nu chep na xaa leen gor kwaan nze doo bal, paro gonn xaa nu kozhe leyy xaa. ⁴³ Zee lee xaa nali nak lo Dios la xni pa nabeyy Xuz na, modxa nla xni mbizh. ¡Loka xaa nzob nzha, nzhaal gon kwaane!

Kwent nabix cheen or nu cheen perla nu cheen yeez

⁴⁴ 'Lee pa nabeyy Dios nak mod zyen doo or kwaan nzholaan leen tub lee leyo. Tub xaa nzha nu nguzhal or ne, nu mbare xaa mlolaan xaaya stub welt leeka lugar zee. Nu nyakdoola xaa nya xaa mto xaa rese kwaan nkano xaa, zee zii xaa leyo pa nguzhal xaa or.

⁴⁵ 'Lee pa nabeyy Dios nak mod tub xaa nzi perla kwaan non doo. ⁴⁶ Gorna yizhal xaa tub kwaan

chul doo lo reya, nu nya xaa nu mto xaa rese kwaan nkano xaa, zee zii xaa perla kwaan chul doo kwaan nguzhal xaa.

⁴⁷ 'Noka pa nabeyy Dios nak mod yeez, kwaan nchep xaa leen nistoo zee zen xaa re lota mbal.

⁴⁸ Gorna lee yeez ngulo nguzhe zee mloo xaaya naz roo nistoo, pa zob re xaa kweey xaa mbal. Nu koo xaa ma wen leen xchekwid xaa, lee re ma nawent ngobi xaa. ⁴⁹ Sbaaka gak mbizh gwluzht-laka lo yizhyo ne. Lee re mandad cheen Dios kweey re xaa nawent lo re xaa nali. ⁵⁰ Nu lee re xaa nawent chep xaa leen gor ki, pa gonn xaa nu kozhe leyy xaa.

⁵¹ Jesús mnabdzih:

—¿Che mla re kwaane yek re gu?

Lee re nu mkeb nzhé:

—Mlaya yek nu.

⁵² Zee lee Jesús né lo re nu:

—Gorna lee tub maestr, xaa nlu xtizh Dios, nlabeyy xomod nak pa nabeyy Dios, mod tub ngwzan nle xaa, xaa nabeyy garli. Nu nzhekla xaa luu xaa rese kwaan chul nu rese kwaan non kwaan ngozhaw xaa leen li xaa, re kwaan gox nu re kwaan kub.

Jesús mzhin Nazaret

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Gorna lee Jesús ngulo ngunii re kwent nabix ne, zee mroo xaa baa, ⁵⁴ nu mzhin xaa mer lazh xaa. Zee mseed xaa re myet pa nkasa re be, xaa Israel nseed be xtizh Dios. Lee re myet ndedyall ngwii lo xaa nu mbezh re xaa:

—¿Pa mseed xaa ne re kwaan nzhak xaa? ¿Xo-mod nzho mod nle xaa re kwaan gro ne? ⁵⁵ ¡Lee

xaa ne nak xgann Che karpinter nu lee xnaa xaa nak Mari, nu re wech xaa nak Chag, Che, Simón nu Judas! ⁵⁶ Nu leeka nee nzho re bzan xaa. ¿Pa naz nguxii xaa re kwaan nzhak xaa?

⁵⁷ Kwaanzee nanlet re xaa kas xaa.

Per lee Jesús nzhé:

—Nik tub xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo namkayaawent re sawlazzh xaa xaa nu re sawlizzh xaa xaa.

⁵⁸ Nu namlet xaa zyen kwaan gro baa, nel namwiit re xaa ba lo xaa.

14

Xomod ngut Juan Xaa Nchubnis

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Re mbizh zee lee rey Herod, xaa nabeyy Galilea, mbin zyen doo kwaan kale Jesús. ² Zee nzhé xaa lo re xaa nkee zhiin lo xaa:

—Xaa ne nak Juan xaa mchubnis nu mroban xaa stub welt, zee nle xaa re kwaan gro ne.

³ Sbaa nzhé Herod nel Herodías, xngwnaa wech xaa Lip, mle zee mkado Herod Juan kwaan kaden, nu mlo xaa Juan lozhyib. ⁴ Sbaa mle Herod nel Juan nzhé lo Herod:

—Nawent kano lu me mod xngwnaa lu.

⁵ Zee nzhekla Herod gut Juan, per nzheb xaa ne xaa re xaa yezh, nel lee re xaa yezh mbezh lee Juan nak tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo xaa.

⁶ Gorna nguxoob Herod liin zee mle Herod tub yalni. Nu lee xchap Herodías mzelo mkanii lo re xaa nzhi baa, nu ngula doo Herod mod mkanii me,

⁷ zee mcheroo xaa lo me nu nzhé xaa lo me:

—Naab loka kwaan nzhekla lu lo na, na zaaya.

⁸ Xnaa me nzhé lo me xana kwaan nzhaal naab me, zee nzhé meya lo Herod:

—Choog yek Juan Xaa Nchubnis nu blooya leen yann nu zaaya lo na.

⁹ Nales doo ngok lextoo Herod. Per zyen doo xaa mbin lee Herod nzhé kwaane lo me, zee nzhé Herod lo tub xaa, zee zaa xaaya lo me. ¹⁰ Zee mxaal xaa xaa yachoog yek Juan leen lozhyib. ¹¹ Zee mbe xaa yek Juan nu mlloo xaaya lo tub yann, nu mzaa xaaya lo me, nu lee me mzaaya lo xnaa me. ¹² Mzhin re xaa mseed lo Juan nu mbe xaa kwerp cheen Juan zee kach xaa xkwerp xaa. Gwluzh zeera ngwa xaa nu ngwayé xaaya lo Jesús.

Jesús mzaa kwaan ndaw gaay mil xaa

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Gorna mbin Jesús lee Juan ngut, zee nguxoob xaa leen tub kano, zee ya xaa pa nyent myet. Per ngune re myeta nu mroo re xaa yezh nu nzenii xaa nzhake xaa tich Jesús. ¹⁴ Zee mla Jesús leen kano, zee mwii xaa lo zyen doo myet nzhake tich xaa. Mles lextoo xaa ne xaa re xaa, zee msekwen xaa re xaa ne nzak, xaa nzhano re xaa lo xaa. ¹⁵ Gorna nzhazhela yizhyo lee nu, xaa mseed lo Jesús, mbii gax lo xaa nu nzhé nu lo xaa:

—Ngulola mzhel yizhyo nu nyent yoo nee to kwaan gaw re be. Xaal re xaa zee yakwaan xaa kwaan gaw xaa re yezh nzhi gax nee.

¹⁶ Lee Jesús mkeb lo re nu né:

—Nankint nya re xaa. Zaa gu kwaan gaw xaa.

¹⁷ Per re nu nzhé lo xaa:

—Nankanot nu kwaan zaa nu gaw re xaa, nebse gaaya pan nu chopaka mbal nkano nu.

¹⁸ Jesús né:

—Teno guya nee.

¹⁹ Zee nzhé Jesús lo re myet:

—Bzob gu lo yixyi wen.

Nu mzen xaa gaaya pan nu rop mbal, nu mwii xaa naz yiba, nu mzaa xaa dixkix lo Dios. Nu mle rol xaa pan nu mzaa xaaya lo re nu, xaa mseed lo xaa, zee kiiz nuya lo re myet. ²⁰ Rese xaa ndaw axta paro nguzhe lextoo xaa. Nu chiibchop chekwid pan byog mlake gorna ngulo ndaw re xaaya. ²¹ Nu gaay mil xaabyi nak xaa ndawa nu namloot xaa kwent re ngwnaa nu re madwin.

Jesús mze lo nistoo

(Mr. 6:45-56; Jn. 6:16-21)

²² Gwluzh ngulo mded kwaane, Jesús mxaal re nu, xaa mseed lo xaa, zee yixoo nu leen kano zee deed nu stub ta roo nistoo. Per lee Jesús mlakeka lo re myet axta yilo chech xaa re xaa. ²³ Gorna ngulo mxaal xaa re myet nya, nu lee xaa nguxoob yek yi pa wdizhno techosa xaa Dios. Gorna ngulo mzhel yizhyo techo xaa nzo baa. ²⁴ Nu lee kano nzha xsaww leen nistoo gorzee. Nu lee mbi nze naz lo kano zee ngit doo nistoo, nu nanlat nis nzeno nu kano naz delant. ²⁵ Nzhaka xnila yizhyo lee Jesús nzhaze lo nistoo nu nyaad gax lo re nu. ²⁶ Gorna ngune re nu lee xaa nzhaze lo nistoo, mbazhe nu nel mzheb doo nu, zee nzhé nu:

—¡Besal!

²⁷ Per Jesús nguné lo nu:

—Blo gu balor lextoo gu, nazhebt gu, nel naya.

²⁸ Zee lee Pér nzhé:

—Xaa Nabeyy, cheleeya luya, ble zee noka na ze lo nistoo yal lo lu baa.

²⁹ Jesús nzhé lo xaa:

—Te nee.

Zee lee Pér mla leen kano nu nzhaze xaa lo nistoo nzha lo Jesús. ³⁰ Per gorna ngune Pér nroo doo mbi zee mzheb doo xaa, nu nzhala Pér naz leen nistoo. Zee mbazhe Pér nzhé Pér:

—Xaa Nabeyy, nalaat lu la na leen nistoo.

³¹ Gorzee lee Jesús mzen yaa xaa, nu nzhé lo xaa:

—¡Chepse ngwii lu lo na! ¿Chozhiin nzho stub xgab yek lu?

³² Gorna nguxoob xaa leen kano lee mbi mlaz.

³³ Zee lee re nu, xaa nzho leen kano mkichxub lo Jesús nu mbill nu lo xaa, nu nzhé nu lo xaa:

—Wlipa lu nak Xgann Dios.

³⁴ Zee mded nu stub ta roo nistoo, mzhin nu tub yezh kwaan le Genesaret. ³⁵ Gorna ngokbeyy Jesús lo re xaa, dubse yizhyo ba mdizh xaa kwent cheen Jesús. Kwaanzee ngulaa re xaa xaa ne nzak lo Jesús. ³⁶ Nu ngunaab re xaa lo Jesús, zee zaa Jesús diizh gal re xaa ne cho xab Jesús, nu re xaa mgal cho xab Jesús nzhakwen xaa.

15

Kwaan nle zee nzo nawent myet lo Dios

(Mr. 7:1-23)

¹ Tub mbizh mroo lak xaa fariseo nu lak maestr xaa nlu xtizh Dios naz Jerusalén, mnabdizh lo Jesús, nu nzhé xaa:

² —¿Chozhiin nanlet re xaa nseed lo lu re kwaan nzhé re xey be, xaa yilo? ¿Chozhiin nayanagt xaa gorna nzhaw xaa modxa nzhé re xey be yilo?

³ Jesús mnabdizh lo re xaa:

—¿Chozhiin nanlet re gu kwaan mxaal Dios le gu, leel re cheen xey be nle gu? ⁴ Nel Dios nzhé: “Kela lu xuz lu nu xnaa lu, nu xaa nge lo xuz o lo xnaa, bit gu xaa”. [Ex. 20:12] ⁵ Per gu mbezh nzho mod nii gu lo xuz gu nu lo xnaa gu: “Nagarlot mod le na yudar rop gu, nel rese kwaan mlake lo na mzala naya lo Dios”. ⁶ Nu loka xaa mbezh snee, nanzhaalt le xaa yudar xuz xaa nu xnaa xaa. Nu sbaaka nak re gu, re gu nlux re kwaan mxaal Dios le gu, nel nzhake gu tich re kwaan nzhé re xey be. ⁷ Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Wen ngunii Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. Mzaa xaa kwent cheen gu leezha nzhé xaa:

⁸ Lee re xaa ne nebse kwaan roo xaa mbezh na, per lee lextoo xaa zit doo nzo lo na.

⁹ Kanxlee nzholl re xaa lo na, nel rese kwaan seed re xaa nak kwaan mroo yek re myet. [Is. 29:13]

¹⁰ Zee lee Jesús mrezh re myet nu nzhé xaa lo re xaa:

—Kenzha gu kwaane nu bin guya. ¹¹ Nalet kwaan nzhaw myet nle nzo nawent myet lo Dios, sinka kwaan nroo naz leen lextoo myet nak kwaan nle nawent nzo xaa lo Dios.

¹² Zee lee re nu, xaa mseed lo xaa, mbii gax lo xaa nu nzhé nu:

—¿Che nanet lu lee re fariseo nayii mbin kwaan nzhé lu?

¹³ Jesús mkeb né:

—Lee rese yag kwaan namxent Xuz na, xaa nzob naz yiba, dub loxa yib. ¹⁴ Laa xaa ba nel syeg xaa, nel chelee tub syeg wee leeka sasyeg syeg ropse xaa la leen yeer.

¹⁵ Pér nzhé lo Jesús:

—Né lo nu nal, ¿xomod nak wdizh nabix kwaan nguné lu lo nu?

¹⁶ Jesús mkeb né:

—¿Che nixa yek gu nanlata? ¹⁷ ¿Che nanlat yek gu, lee rese kwaan nzhaw xaa nla leen xpaans xaa, nu nrooya stuba? ¹⁸ Per lee kwaan nroo roo xaa, nzhal mer lextoo xaa, kwaan ba nle nawent nzo xaa lo Dios. ¹⁹ Nel leen lextoo xaa nzhal re xgab nawent ne:

gut xaa sa myet xaa,
zoblazh xaa chaal xaa stub ngwnaa,
lewann xaa,

gaazh xaa kwaan nawlit tich stub xaa,
gawyix xaa wechxinn xaa.

²⁰ Kwaane nak kwaan nle zee nawent nzo myet lo Dios. Per leezha nanyanagt xaa gaw xaa, nanlet kwaan ba nle zee nzo nawent xaa lo Dios.

*Tub me nanakt me Israel ngunaab jabor lo Jesús
(Mr. 7:24-30)*

²¹ Jesús mroo baa nu nzha naz yizhyo cheen Tiro nu Sidón. ²² Nu lee tub ngwnaa Canaán, me nzho yizhyo ba, mbii gax lo Jesús nu dublegan nzhé me lo Jesús:

—Me Nabeyy, lu nak xaa dii cheen rey David, bles lextoo lu ne lu na. Lee xchap na nded doo bid nel nzho mbi mal lextoo mad.

²³ Namkebt Jesús nik tub lan wdizh lo me. Nu lee nu, xaa mseed lo Jesús, mbii gax lo xaa nu nzhé nu lo xaa:

—Guzh lo ngwnaa ba zee nya me, nel nkee doo me rezh nzeke me tich be.

²⁴ Jesús né:

—¿Che nanebt lo re sawlazzh be mxaal Dios na, re xaa nak mod mbakxiil ma mzowen?

²⁵ Per lee ngwnaa ne mbii gax lo xaa nu mkichxub lo xaa, nu nzhé:

—Me Nabeyy, le jabor lo na.

²⁶ Jesús mkeb nzhé:

—Nawent kiib xaa pan lo xinn xaa nu zaa xaaya lo mbak.

²⁷ Lee me nzhé:

—See naka, Me Nabeyy. Per noka nzhaw mbak re kwaan byog kwaan nzhab lo mes cheen xbixwann ma.

²⁸ Zee nzhé Jesús:

—Ngwnaa, gro doo nak mod ngwii lu lo Dios. Gaka mod nle lu xgab.

Nu leeka gorzee ngokwen xchap me.

Jesús msekwen zyen doo xaa ne nzak

²⁹ Jesús mroo baa nu mzhin xaa roo nistoo cheen Galilea. Zee ngwa xaa yi nu mzob xaa. ³⁰ Zyen doo myet nkasa lo xaa pa nzob xaa. Nu nzhenore xaa xaa reenck, syeg, xaa nzhak net nii, xaa muud, nu re xaa nzak stub naz yalyizh. Ngwano re xaa xaa lo Jesús zee msekwen Jesús re xaa. ³¹ Nu lee re xaa nzhi ngwii mdedyall doo nu nzhé xaa:

—Lee muud nzho mod nzhadizh, nu lee xaa reenck nzho mod nze, nu lee xaa nzhak net nii nzho mod nze wen, nu lee syeg ngwii.

Zee mzelo re xaa mbill lo Xdios be.

Jesús mzaa kwaan ndaw tap mil xaa

(Mr. 8:1-10)

³² Jesús mrezh re nu, xaa mseed lo xaa, nu né xaa lo re nu:

—Nles doo lextoo na ne na re myet ne, nel nzhala chon mbizh nzo re xaa kwaan be nu nyent kwaan gaw re xaa. Nanzheklat na xaal na re xaa garli xaa nu nazaat na kwaan gaw xaa, nel napaka kayaguuzh xaa naz.

³³ Lee nu nzhé lo xaa:

—¿Per pa yixii nu tub lanee kwaan gaw tub lanee myet, pa nik tub xaa nyent?

³⁴ Jesús mnabdizh né:

—¿Lak pan nzeno gu?

Zee nzhé nu:

—Gazh pan nu lak mbal dik.

³⁵ Zee ngunii Jesús lo re myet zee zob xaa lo yo. ³⁶ Nu mzen xaa gazh pan nu lak mbal dik nu mzaa xaa dixkix lo Dios. Nu mlerol xaaya nu mzaa xaaya lo re nu, xaa mseed lo xaa. Re nu mdiiza lo re myet xaa nzhi baa. ³⁷ Rese xaa ndaw axta nguzhe lextoo xaa. Nu gazh chekwid re kwaan byog mlake. ³⁸ Nu tap mil xaabyi nak re xaa ndawa zee nu namloot nu kwent re ngwnaa nu re madwin. ³⁹ Gwluzh zeera mxaal Jesús re xaa nya nu lee Jesús nguxoob lo tub kano nu nzha xaa naz yezh cheen Magdala.

16

*Re fariseo nu re xaa saduceo naab nseyn lo Jesús
(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)*

¹ Re xaa fariseo nu re xaa saduceo ngwa lo Jesús nu ngunaab xaa tub nseyn yiba lo Jesús, zee luu lee xaa nak xaa mxaal Dios. ² Per lee Jesús mkeb nzhé:

—Leezha naxne na xkaw yiba nzhal mzhel yizhyo mbezh gu: “Nalat yey”. ³ Leezha naxne na

xkaw yiba nzhal garziil, zee mbezh gu: “Nalzhe roo mbi nu la yey”. Gu nlabeyy re nseyn naz yiba, ¿xomod nanlabeyyt gu re nseyn re mbizh ne? ⁴ ¡Ay, nakap doo nak re gu xaa nzho re mbizh nal, xaa nanalit nzhak lextoo gu! Naab gu nseyn gro doo lo na, per nyent nseyn kwaan wii re gu lo, nebse nseyn cheen Jonás, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

Nzhé xaa kwaan baa nu mroo xaa lo re xaa.

Kwaan nlu fariseo nak kwenta lebadur

(Mr. 8:14-21)

⁵ Jesús kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, nzhaded stub ta roo nistoo nu myenlazh re nu nge nu pan.

⁶ Zee né Jesús lo re nu:

—Lijer gok gu lo lebadur cheen re fariseo nu re xaa saduceo.

⁷ Zee lee re nu nzhé lo wechxinn nu:

—Nanzenot be pan, zee sbaa né xaa lo be.

⁸ Jesús mzeen kwaane zee né xaa lo re nu:

—¿Chozhiin mbezh gu lee gu nanzenot pan? Gu nak xaa chepse ngwii lo Dios. ⁹ ¿Che seesa nanlata yek gu? ¿Che nanselazht gu cheen gaay pan kwaan mza na ndaw tub gaay mil xaabyi, nu lak chekwid kwaan byog mtop gu? ¹⁰ Nu, ¿che nixa nanselazht gu cheen gazh pan kwaan mza na ndaw tub tap mil xaabyi, nu lak chekwid kwaan byog mtop gu?

¹¹ ¿Chozhiin nanet gu lee na nakaniit cheen lebadur cheen pan? Per lee kwaan ngunii na lo gu nak: Kanap gu gu lo lebadur cheen re fariseo nu re xaa saduceo.

¹² Zeera mlaya yek re nu, lee Jesús nakaniit gak lijer re nu lo lebadur cheen pan, sinka lijer gak nu lo re kwaan nlu re fariseo nu re xaa saduceo.

Pér nzhé lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³ Gorna lee Jesús mzhin yizhyo cheen Cesarea-Filipo, mnabdizh xaa lo re nu, xaa mseed lo xaa, nu né xaa lo nu:

—¿Cho né re myet nak na, Xaa Mzhin Ngok Myet?

¹⁴ Lee nu nzhé:

—Tub naz xaa mbezh lee lu nak Juan xaa mchubnis, stub naz xaa mbezh lee lu nak Li, nu stub naz xaa mbezh lee lu nak Jeremías, nu stub naz xaa mbezh lee lu nak stub re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, mrobanla nal.

¹⁵ Zee mnabdizh Jesús lo re nu:

—Lee re gu, ¿cho nak na nle re gu xgab?

¹⁶ Simón Pér mkeb nzhé:

—Lu nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nak lu Xgann Dios xaa tira mban.

¹⁷ Zee lee Jesús nzhé lo Pér:

—Byakla lu Simón Pér, xgann Jonás. Nel nik tub myet namlut kwaane lo lu, sinka Xuz na, xaa nzob naz yiba, mluya lo lu. ¹⁸ Nu nii na lo lu Pér, lee le lu nii “Ke”, nu tich ke ne za na yidoo cheen na, kwaan nak re xaa ngwii lo na. Nu lee re xaa ngwii lo na le gan lo xaa nabeyy lo re xaa ngut. ¹⁹ Nu lo lu za na leyaw cheen pa nabeyy Dios. Rese kwaan kado lu lo yizhyo ne, nkadoola naz yiba; nu rese kwaan sela lu lo yizhyo ne, mlala naz yiba.

²⁰ Zee lee Jesús mnabeyy re nu, zee nik tub lo nayét nu lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

Jesús mzaa kwent xomod yet xaa
(Mr. 8:31-9:1; Lc. 9:22-27)

²¹ Jesús mzelo mseed re nu, xaa mseed lo xaa, nkin ded doo xaa bid, nu nakayaat re xaa gol xaa, nixa re ngwleyy xaa non, nixa re maestr xaa nlu xtizh Dios. Nu gut re xaa xaa, per lee mbizh yon lee xaa roban. ²² Zee mbe Pér xaa tub lad nu mgalno Pér xaa, nu nzhé Pér lo xaa:

—Xaa Nabeyy, Dios nanzheklat yet lu, nyent mod ded lu kwaan ba.

²³ Per lee Jesús mzere yenn nu nzhé xaa lo Pér:

—¡Bachii lo na Maxuu! Lu nanlet xgab kwaan nle Dios xgab; lu nle xgab kwenta re myet.

²⁴ Zee lee Jesús né lo re nu, xaa mseed lo xaa:

—Chelee tub gu nzhekla reke tich na, laa gu rese kwaan nzhap gu, nu rese kwaan nzho yek gu le gu, nu gak gu kwenta tub xaa mbit xaa lo krus, nu breke gu tich na. ²⁵ Chelee tub xaa yet nel nreke xaa tich na, nu nel ngula xaa re wdizh wen cheen Dios xaa nzho naz leen yiba, le xaa gan yalnaban cheen xaa kwaan tira. Per lee xaa nzheb yet kwaan na, nalet xaa gan yalnaban naz leen yiba. ²⁶ ¿Cho gan le re myet le xaa gan rese kwaan nzho yizhyo nu yet xaa? ¿Che nzho mod zii xaa yalnaban kwaan ndii tira? ²⁷ Nel lee na nak Xaa Mzhin Ngok Myet, nu yal na kwaan xni cheen Xuz na nu kwaan re mandad cheen xaa. Nu lo kad tub xaa za na kwaan mle xaa gan lo yizhyo ne. ²⁸ Wli na nii na lo gu, nzho lak gu nzo nee nal, nayeta axta lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, yaad kwaan yalngezh cheen pa nabeyy Dios.

17

Jesús mzhee stub mod

(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

¹ Xop mbizh gwluzh, Jesús mbe Pér, Chag nu Juan wech Chag. Nu nzha re xaa yek yi naro. ² Zee lee Jesús myun stub mod lo yon xaa nu mla doo xni garlo xaa mod xni mbizh; nu lee xab xaa begxiil doo na mod xni. ³ Ta mlu Ches kwaan Li kawdizh kwaan Jesús lo re xaa. ⁴ Zee nzhé Pér lo Jesús:

—Xaa Nabeyy. ¡Wen nzo nu nee! Nal dexkwaa nu chon ramad: tuba cheen lu, stuba cheen Ches nu stuba cheen Li.

⁵ Gorna lee Pér kaniika lee tub xkaw kwaan nla xni msaaw re xaa. Nu leen xkaw mroo tub bos kwaan nzhé:

—Xaa ne nak xgaan na, xaa nkedoola na, xaa nyakla na ne na. Bin gu xtizh xaa.

⁶ Gorna mbin re xaa mseed lo xaa kwaane, mkichyek xaa axta lo yo nel mzheb doo xaa. ⁷ Jesús mbii lo yon xaa nu mgal cho xaa, nu nzhé Jesús lo xaa:

—Guxche gu, nazhebt gu.

⁸ Nu gorna mwii yon xaa nik stub xaa namlut lo xaa, nebse Jesús nzo lo xaa.

⁹ Gorna mbare xaa naz yi Jesús nzhé lo yon xaa:

—Nik tub lo nayét gu kwaan mlu lo gu axta gorna lee na roban, Xaa Mzhin Ngok Myet.

¹⁰ Zee mnabdizh yon xaa lo Jesús:

—¿Chozhiin nzhé re maestr xaa nlu xtizh Dios, yanertlaka Li yaad?

¹¹ Zee lee Jesús mkeb nzhé:

—Wli, lee Li yaad yilo nu lee xaa dexkwaa reya.

¹² Per lee na nii lo gu, lee Li mbiidla per namkayaat re myet xaa sinka mle re xaa xaa modxa nzhekla

re xaa. Seeka na, Xaa Mzhin Ngok Myet, deed na bid doo lo re xaa ne.

¹³ Zee lee yon xaa mseed lo xaa mzeen lee xaa kazaa kwent cheen Juan xaa mchubnis.

*Jesús msekwen tub xaa mad ngu mbi mal lextoo
(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)*

¹⁴ Gorna mbare Jesús kwaan yon xaa mseed lo xaa ngwa yek yi, zee mzhin xaa pa nzhi re myet. Zee mzhin tub xaa mkichxub lo Jesús, nu nzhé xaa:

¹⁵ —Xaa Nabeyy, blesla lu ne lu xgaan na, nel nzhib xaa yizhgutye. Nu nded doo xaa bid loya, zyen doo welt nla xaa lo ki nu leen nis. ¹⁶ Nguno na xaa lo re xaa kaseed lo lu, per namlet xaa gan msekwen xaa xaa.

¹⁷ Jesús mkeb nzhé:

—Myet xaa nakap nak, xaa nanet wii lo Dios. ¿Axta pa gor yiche lextoo na ne na re gu? ¿Axta zlak mbizh nzhaal zo na lo re gu? Teno xgann lu nee.

¹⁸ Zee lee Jesús ngunii lo mbi mal nu mlloo xaa mbi mal lextoo xaa ba. Nu leeka gorzee ngokwen xaa.

¹⁹ Gwluzh lee re nu, xaa mseed lo xaa, mnabdizh lo xaa tub lad pa nzhi re nu, nu nzhé nu lo xaa:

—¿Chozhiin nyent mod ngoo nu mbi mal ba?

²⁰⁻²¹ Jesús né:

—Nyent mod ngoo gu mbi mal zee, nel chepse ngwii gu lo Dios. Wli na nii na lo gu, chol ngwii gu lo Dios, tub chutaka lalsa na tub bizh dik cheen mostas, nzho mod yé gu lo yi ne: “Bachii nee nu zyaa stub pa”, nu lee yi bachii. Rese kwaan nzho mod gak lo gu.

*Jesús mzaa kwent stub welt nen xomod yet xaa
(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)*

²² Tub mbizh mkanze xaa yizhyo Galilea, Jesús né lo re nu, xaa mseed lo xaa:

—Nixa nak na Xaa Mzhin Ngok Myet, zaa xaa na lo re myet. ²³ Nu gut xaa na per mbizh yon lee na roban.

Wdizh baa mbin nu, zee nales doo ngok lextoo nu.

Demi kwaan ntop xaa cheen yidoo

²⁴ Gorna lee Jesús kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, mzhin yezh Capernaum, lee xaa naab demi cheen yidoo, nzha nzhé lo Pér nu mnabdizh xaa nu nzhé xaa:

—¿Che nakixt xmaestr lu demi cheen yidoo?

²⁵ Pér nzhé:

—Zgix xaaya.

Zee gorna nzha zeeb Pér leen yoo, yilo Jesús ngunii lo Pér nu nzhé:

—¿Simón, cho xgab nle lu? ¿Cho lo naab re rey yizhyo ne demi, che leeka lo re sawlazh xaaya o che lo xaa stub yezha?

²⁶ Pér nzhé:

—Lo xaa stub yezha.

Zee Jesús nzhé:

—Kwaanzee re sawlazh xaa nanzhaalt kix nik tub gaay. ²⁷ Per nik tub xaa nanzheklát na le na zee gak nales doo lextoo xaa, kwaanzee nii na lo lu, gwa roo nistoo nu lebi lambr kwaan nzen lu mbal. Nu mbal kwaan yilotlaka yiga lo lu, leen yenn mbal ba roo tub demi plat kwaan kix be cheen yidoo. Nu beya nu gwatix lo re xaa.

18

¿Cho xaa nak mas non?
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Tub welt nu, xaa mseed lo Jesús, mbii gax lo xaa nu nzhé nu:

—¿Cho xaa mas non pa nabeyy Dios?

² Zee Jesús mrezh tub madwin nu mzo xaa mad xsaww lo re nu. ³ Nu né xaa:

—Wlipa na nii na lo gu, chelee gu nagakt gu kwent madwin ne nazeebt gu pa nabeyy Dios.

⁴ Lee xaa nonra pa nabeyy Dios, nak xaa nadoo doo nak mod madwin ne. ⁵ Loka cho kayaa tub madwin kwenta madwin ne nel nkela xaa na, noka nkayaa xaa na.

Tira nawent le xaa zee le stub xaa jwalt
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶ 'Loka xana tub xaa le zee laa tub madwin na, mad ngwii lo na; mas wen kee xaa tub ke ndok yenn xaa zee, nu gobi xaa xaa leen nistoo zee yep xaa nis. ⁷ ¡Ay! Bid doo ded re xaa yizhyo, xaa nkiil stub xaa zee laa xaa na. Telisa nzho xaa sbaa nle, per nales doo gak re xaa sbaa nle.

⁸ 'Kwaanzee chelee yaa lu o nii lu nle zee nle lu kwaan nawent, chooga nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub lad yaa lu o tub lad nii lu, ke nya dub lu lo ki kwaan tira nanyuyyt. ⁹ Chelee zaalo lu nle zee nle lu kwaan nawent, blooya nu blabiya zit lo lu, nel mas wen lux lu tub zaalo lu, ke nya dub lu lo ki kwaan tira nanyuyyt.

Kwent nabix cheen mbakxiil, ma mzowen
(Lc. 15:3-7)

¹⁰ 'Nalet gu xgab lee re madwin ne nanont, nel wli na nii na, lee re mandad cheen re madwin ne tubka nzo kwaan Xuz na, xaa nzob naz yiba.

¹¹ Kwaanzee lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, na nzhal zee kwaan na rese myet, xaa mzowen Dios lo, nu koo na xaa lo yalgut.

¹² 'Cho kwaan nzak gu? Tub xaa nkano tub yiyoo mbakxiil nu mzowen xaa tub ma. Telisa laa xaa stub tapgal nzho chiibyeen ma naz wen, zee yikwaan xaa ma mzowen axta yizhal ma lo xaa. ¹³ Nu chelee xaa mle xaa gan nguzhal ma lo xaa, wlipa na nii na, mas nyakdoola xaa ne xaa ma mzowen, ke stub tapgal nzho chiibyeen ma, ma namzowent. ¹⁴ Sbaaka le Xuz be, xaa nzob naz yiba, nanzheklat xaa zowen nik tub re madwin ne lo xaa.

*Xomod le gu leezha le wech gu tub jwalt lo gu
(Lc. 17:3)*

¹⁵ 'Chelee wech lu le tub kwaan nawent lo lu, yanii lu lo techosa xaa, nu yé lu lo xaa rese kwaan mle xaa. Chelee xaa gon xaa xtizh lu, zeesei wen zo rop wech gu stuba. ¹⁶ Chelee xaa nanet xaa gon xaa xtizh lu, brezh chop xaa o chon xaa, zee ya yon gu lo xaa, modxa nkee lo Xkyech Dios: "Nkin chop xaa o chon xaa nii leeka kwaan, zee lee jwes yé wliya". [Dt. 19:15] ¹⁷ Chelee xaa nanet xaa gon xaa xtizh yon gu, guzh guya lo re xaa Dios. Nu chelee xaa nanet xaa gon xaa xtizh re xaa Dios, zee le gu xaa mod tub xaa nanakt xaa Dios nu mod tub xaa ntop demi kwaan nya naz Roma. ¹⁸ Wli na nii na lo re gu, rese kwaan kado gu lo yizhyo ne, nkadoola naz yiba; nu rese kwaan sela gu lo yizhyo ne, mlala naz yiba.

¹⁹ 'Kwaane nii na lo gu: Chelee chop gu myaan lal lo tub kwaan lo yizhyo ne naab guya lo Xuz na, xaa nzob naz yiba, lee xaa zaaya. ²⁰ Nel pa nzhi chop gu o chon gu, xaa nak xaa na, lee na nzo xsaww lo yon gu.

Yenlazzh xaa kwaan mle wechxinn xaa

²¹ Zee lee Pér ngwanabdizh lo Jesús nu nzhé:

—Xaa Nabeyy, ¿lak welt yenlazzh na kwaan mle wech na lo na? ¿Che axta gazh welta?

²² Jesús mkeb nzhé:

—Naniit na gazh welta, sinka lee na nii, gazh welt chongal nzho chiiya.

²³ 'Nal za na tub kwent lo gu, zee ne gu xomod nak pa nabeyy Dios. Tub welt ngu tub rey, xaa nzhekla koo kwent rese kwaan nzeb xaa lo xaa.

²⁴ Gorna mzelo xaa mloo xaa kwent, yilotlaka mrezh xaa tub xaa nzeb zyen doo miyon demi lo xaa. ²⁵ Nu nyent mod kix xaaya lo rey, zee lee rey nzhé: “To gu rop xngwnaa xaa ne, nu re xinn xaa lo stub xaa, nu noka to gu rese kwaan nkano xaa, zee roo chep demi kwaan kix xaa lo na”. ²⁶ Per lee xaa nzeb demi mkichxub lo rey nu ngunaab tub jabor kwaan dub lextoo xaa lo rey nu nzhé xaa: “Blesla lu ne lu na; chuwlazzh kix na reseya lo lu. Nayét lu lee na nakixta.” ²⁷ Nu lee rey mlesla ne xaa, nu msela rey xaa mod tub xaa nik tub kwaan nanzebt.

²⁸ 'Per gorna mroo xaa lo rey, nu mzhaal xaa tub xaa nzeb lakse demi lo xaa, nu mzen xaa yenn xaa, nu msiyenn xaa xaa, nu nzhé xaa lo xaa: “¡Bdix kwaan nzeb lu lo na!” ²⁹ Lee xmig xaa mkichxub lo xaa nu ngunaab jabor kwaan dub lextoo lo xaa nu nzhé xaa: “Blesla lu ne lu na; chuwlazzh kix

na reseya lo lu. Nayét lu lee na nakixta.” ³⁰ Per namzeyalt xaa, nu mbezh xaa xaa nu mloo xaa xaa lozhyib, axta ke kix xaa re kwaan nzeb xaa lo xaa. ³¹ Kwaanzee nales doo ngok lextoo re xaa nkee zhiin lo rey. Nu ngwa xaa nzhé xaaya lo rey, re kwaan mle xaa zee stub xaa. ³² Zee lee rey mrezh xaa nu nzhé lo xaa ba: “¡Xaa nakap doo! Mlesla na ne na lu lo re kwaan nzeb lu lo na sinka ngunaab lu jabor lo na. ³³ Leeka medid kwaan mlesla na ngune na lu, leeka medid ba nzhaal lesla lu ne lu wechxinn lu.” ³⁴ Zee nayii doo rey lo xaa nu zee mloo rey xaa lozhyib, nu nzhé rey lo xaa nkanap roo lozhyib, zee teed doo xaa xaa bid, axta paro yilo kix xaa rese kwaan nzeb xaa.

³⁵ Zee Jesús nzhé:

—Sbaa le Xuz na, xaa nzob naz yiba re gu, chelee kad tub gu nayanlazht gu rese kwaan mle wechxinn gu lo gu.

19

Jesús né nawent laa xaa sa xaa
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

¹ Gorna lee Jesús ngulo ngunii re wdizh ne, mroo xaa yizhyo Galilea nu nzha xaa naz yizhyo cheen Judea stub ta roo yuu Jordán. ² Nu zyen doo myet nzhake tich xaa nu msekwen xaa re xaa ne nzak. ³ Zee lee lak xaa fariseo mbii gax lo Jesús, nu mnabdizh xaa lo Jesús, nel nzhekla xaa kwaan xaa mod zee gaazh xaa tub kwaan tich Jesús, nu nzhé xaa lo Jesús:

—¿Che nzho mod laa tub xaabyi xngwnaa xaa chelee me mle me tub kwaan sbaasa lo xaa?

⁴ Lee Jesús mkeb nzhé:

—¿Che zer lab gu kwaan nzhé Xkyech Dios, leezha mdexkwaa Dios yizhyo, tubka ngwnaa nu tubka xaabyi mchaal Dios? ⁵ “Kwaanzee lee xaabyi roo lo xuz xaa nu lo xnaa xaa nu chelya rop sa xaa, zee rop xaa gak tubka kwerp”. [Gn. 2:24] ⁶ Kwaanzee nanaktra xaa chop sinka tubka myet nak rop xaa. Kwaanzee nyent mod lux rop sa xaa yalnchelya nel mchaal Dios ropse xaa.

⁷ Zee mnabdzih re xaa lo xaa nu nzhé xaa:

—¿Chozhiin lee Ches nzhé nzho mod laa xaabyi xngwnaa xaa, nebse zaa xaa tub yech kwaan yé mtexonn xaa me?

⁸ Zee Jesús nzhé:

—Ches né kwaan ba lo gu, tant ned doo gu, per yilo nanakta sbaa. ⁹ Loka cho xaa nlaa xngwnaa, me namchaalt nik stub xaabyi, nu ka xaa stub ngwnaa, nle xaa tub jwalt gro doo.

¹⁰ Zee nzhé re nu lo xaa:

—Cheleeya sbaa nak kwent cheen xaabyi kwaan sa xaa, mas wen nakat xaa ngwnaa.

¹¹ Jesús mkeb né:

—Naret xaa nzho mod le kwaane, sinka nebse xaa nakladiizh leya. ¹² Nzho xaa nankat ngwnaa nel sbaa ngol xaa, nu nzho zlak xaa nankat ngwnaa nel myet mle zee nayot yek xaa ka xaa ngwnaa, nu nzho zlak xaa nankat ngwnaa nel nzhekla xaa kee xaa zhiin kwent cheen pa nabeyy Dios. Xaa nzhaal yizo kwaane yizoya.

Jesús mkayaa re madwin

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³ Nzhanoo xaa lak madwin lo Jesús zee zhib Jesús yaa Jesús yek mad zee naab xaa lo Dios kwent

cheen mad. Per lee re nu, xaa mseed lo xaa, mgalno re xaa nzhenno mad. ¹⁴ Per lee Jesús né:

—Nayiit gu lo re madwin, laa gu yiid re madwin lo na, nel lee pa nabeyy Dios nak cheen re xaa nak kwenta re madwin ne.

¹⁵ Nu mzhíb xaa yaa xaa yek mad.

Zee mroo xaa baa.

Tub xaa rik ngunii lo Jesús

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

¹⁶ Lee tub xaa ngwanabdizh lo Jesús, nzhé xaa lo Jesús:

—Maestr, ¿cho kwaan wen le na zee nzho mod le na gan yalnaban kwaan tira?

¹⁷ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—¿Chozhiin mnabdizh lu lo na cho kwaan nak kwaan wen? Nik tub xaa wen nyent, nebse Dios nak xaa wen. Per chelee lu nzhekla lu le lu gan yalnaban kwaan tira, blozhaw re wdizh kwaan né Dios.

¹⁸ —¿Xanaya? —nzhé xaa.

Zee lee Jesús nzhé:

—Naguta lu sa myet lu,

nazoblazht lu kano lu stub ngwnaa,

nalewannt lu,

nagaazht lu tub kwaan nawlit tich sa myet lu,

¹⁹ nazeret lu diizh lo xuz lu nu lo xnaa lu,

nu kela lu sa myet lu modxa nkela lu lu.

²⁰ Lee xaa mad nzhé lo Jesús:

—Rese kwaan kale na dubse nzexen na. ¿Cho kwaan mas nzho jwalt le na?

²¹ Jesús nzhé:

—Chelee lu nzhekla lu gak lu nali, zyaa nu bto rese kwaan nkano lu nu bzaaya lo prob, zee gap lu zyen doo kwaan naz leen yiba, nu breke tich na.

²² Gorna mbin xaa mad sbaa nzhé Jesús lo xaa, nales doo ngok lextoo xaa nel zyen doo kwaan nzhap xaa nu nya xaa.

²³ Zee lee Jesús né lo re nu:

—¡Nagan doo zeeb tub xaa rik naz leen yiba, pa nabeyy Dios! ²⁴ Stub welt nii na lo gu, mas nanagant zeeb tub kamey leen yeer cheen tub aguj, ke tub xaa rik le gan zeeb naz leen yiba.

²⁵ Nu gorna mbin nu kwaane, nu nzhé nu:

—¿Cho le gan nya leen yiba chol sbaa naka?

²⁶ Jesús mwii lo nu, nu né lo nu:

—Lo re myet yizhyo ne nyent moda, per Dios rese kwaan nzho mod le Dios.

²⁷ Zee lee Pér nzhé:

—¡Wii lo rese nu, rese kwaan mlaa nu, nu mreke nu tich lu! ¿Cho kwaan le nu gan?

²⁸ Jesús nzhé:

—Wlipa na nii na lo gu, gorna lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, zoob na nabeey na lo xni cheen na, noka re gu, xaa nzeke tich na, zob naab kwent lo re chiibchop dii cheen be. ²⁹ Wlipa kwaane, loka cho xaa laa li, laa wech, laa bzan nu bal, laa xuz, laa xnaa, laa xinn, laa xleyo, nel nzhekla xaa zaa xaa kwent cheen na, zkayaa xaaya tub gayoo welt mas nu kayaa xaa yalnaban kwaan tira. ³⁰ Mbizh zee, xaa kwaan non nal nagaknontra zee; nu xaa kwaan nanont nal gak non zee.

20

Kwent nabix cheen re xaa nkee zhiin lo yag ub

¹ Nal za na tub kwent zee ne gu xomod nak pa nabeyy Dios. Leeya nak mod tub fink pa nabeyy tub xaa. Mroo xaa garziil doo nzhakwaan xaa mos kee zhiin fink cheen xaa. ² Myaan xaa kix xaa ka xaa tub lal demi kwaan nle xaa gan kee xaa zhiin tub mbizh, nu mxaal xaa re xaa zee kee xaa zhiin fink cheen xaa. ³ Nzekela mbizh mroo xaa nak cheen fink nzhakwaan xaa stub naz xaa kee zhiin lo xaa, nu ngune xaa lo stub naz xaa sbaasa nzo lo xbi. ⁴ Nu nzhé xaa lo re xaa: “Gwa gu, kee gu zhiin fink cheen na zee kix na kwaan nzhaal le gu gan”. Zee ngwa re xaa ba. ⁵ Nu rolta mbizh mroo xaa ngwakwaan xaa stub naz xaa, nu noka nzhazhela yizhyo mroo xaa stuba. ⁶ Nu stub chutaka nzob mbizh mroo ngwa xaa lo xbi stuba, zee ngune lo stub naz xaa sbaasa nzhi. Zee mnabdizh xaa lo xaa nu nzhé xaa lo xaa: “¿Chozhiin zheta nzhi re gu nee nu nankeet gu zhiin?” ⁷ Zee nzhé re xaa: “Nel nyent cho xaa ree nu kee nu zhiin”. Zee nzhé xaa: “Chaa ya be zee kee gu zhiin fink cheen na”.

⁸ Gorna ngulo mzhel yizhyo, lee xaa nak cheen fink mnabeyy enkargad cheen xaa, nu nzhé xaa lo xaa: “Brezh rese xaa mkee zhiin nu bdix ka re xaa, nu bzelo kwaan re xaa mkee zhiin gwluzhtlaka”. ⁹ Zee mzhin re xaa mzeeb mkee zhiin leezha mzob stub chutaka mbizh nu lal mle xaa gan kwaan re xaa mkee dub zhe. ¹⁰ Gwluzh gorna mzelo xaa mdix xaa lo re xaa mzeeb yilotlaka, re xaa ne mle xgab mlera xaa gan grora demi, per kad tub xaa mle gan lal kwaan nle xaa gan nkee xaa zhiin tub mbizh. ¹¹ Gorna ngulo ngox mka re xaa, mzelo xaa mdildiizh xaaya kwaan xaa nabeyy fink. ¹² Nzhé re xaa: “Re xaa mzhin gwluzhtlaka tub goraka

mkee xaa zhiin. Lee re nu dubse zhe mkee nu zhiin, nu nla doo neey mded doo nu bid, nu lal mdix lu mka nu kwaan re xaa ba.” ¹³ Per lee xaa nak cheen fink nzhé lo re xaa: “Mig, nik tub kwaan nawent nakalet na lo gu. ¿Che namyaant be paro kix na ka gu tub mbizh? ¹⁴ Kwaanzee wen gok lextoo gu kwaan ngox mka gu nu zyaa gu, nel chelee na nzhekla na kix na lal ka gu kwaan re xaa mzeeb gwluzhtlaka, ¹⁵ nkano na derech le na kwaan nzhekla na kwaan xдеми na.” ¹⁶ Kwaanzee lee xaa gwluzhtlaka gak xaa yilotlaka, nu lee xaa yilotlaka gak xaa gwluzhtlaka.

*Myon welt mzaa Jesús kwent xomod yet xaa
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)*

¹⁷ Jesús mzen naz nzha xaa naz Jerusalén, zee mbe Jesús re chiibchop nu, xaa mseed lo xaa tub lad, nu né xaa lo nu:

¹⁸ —Nal ne re gu, lee re be ya naz Jerusalén, pa zaa xaa na, Xaa Mzhin Ngok Myet, lo re ngwleyy non nu lo re maestr xaa nlu xtizh Dios, nu yé re xaa ne nzhaal yet na. ¹⁹ Zee zaa xaa na lo re xaa nanakt xaa Israel, nu xizhno re xaa na nu zaa re xaaya yenn na kwaan tub le yed, nu kee xaa na lo krus, nu yet na. Per lee mbizh yon lee na roban stub welt.

*Xnaa Chag nu Juan ngunaab jabor lo Jesús
(Mr. 10:35-45)*

²⁰ Nu nzha xngwnaa Zebedeo kwaan rop xgann me Chag nu Juan, nu mkichxub me lo Jesús, nu ngunaab me jabor lo xaa. ²¹ Lee Jesús mnabdizh cho jabor nzhekla me.

Lee me nzhé:

—Gorna nabeyy lu, nzhekla na lee tub xgaan na zob lad li lo lu nu stub mad zob lad rebes lo lu.

²² Jesús nzhé lo rop xaa:

—Nanet gu cho kwaan naab gu. ¿Che zye gu ded gu bid kwaan merla deed na?

Lee rop xaa nzhé:

—Nzho moda.

²³ Jesús nzhé:

—Mbay. Ded gu bid kwentaxa deed na bid. Per nyent mod zoob na gu lad li lo na nu lad rebes lo na, nel naleet na za kwaan zee. Kwaanzee zaa Xuz na lo re xaa naklakwent kayaaya.

²⁴ Leezha mbin xchii nu, xaa mseed lo Jesús kwaane, zee nayii nu ne nu Juan rop Chag. ²⁵ Per Jesús mrezh re nu, nu né lo nu:

—Ne wen gu, lee re xaa nabeyy yizhyo ne, nabeyy doo xaa re xaa nzhi lo xaa, nu seeka re xaa non nabeyy doo xaa re xaa xaa. ²⁶ Per lo re gu nagakta sbaa, sinka rebes gaka. Loka cho nzhekla gak non lo re gu, xaa zee gak xmos gu. ²⁷ Nu loka cho nzhekla nabeyy lo re gu, xaa zee gak xaa le xchiin lo re gu. ²⁸ Nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet, nu nanzhalt na zee le xchiin re xaa lo na, sinka lee na nzhal zee le xchinn lo rese myet, nu yet na zee zii na zyen doo xaa lo yalgut nu za na yalnaban cheen xaa kwaan tira.

Jesús msekwen chop syeg

(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

²⁹ Gorna mroo Jesús kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, yezh Jericó, zyen doo myet mreke tich re nu Jesús. ³⁰ Nu baa nzob chop syeg roo naz, gorna mbin xaa lee Jesús nzhaded, dublegan mrazhe rop xaa nu nzhé xaa:

—Xaa Nabeyy, lu nak xaa dii cheen rey David, bles lextoo lu ne lu nu.

³¹ Zee lee re myet nayii lo rop xaa zee, zee nakeet xaa tant bi. Per mas nkee rop xaa bi, nu mbezh xaa:

—Xaa Nabeyy, lu nak xaa dii cheen rey David, bles lextoo lu ne lu nu.

³² Zee lee Jesús mlaz leen naz, nu mrezh xaa xaa, zee nabdizh xaa lo xaa, nzhé xaa:

—Guné nen cho kwaan nzhekla gu le na lo gu.

³³ Zee lee rop xaa nzhé:

—Xaa Nabeyy, nzhekla nu yani lo nu.

³⁴ Mles lextoo Jesús ne rop xaa ne, zee mgal Jesús zaalo rop xaa nanyanit zaalo. Nu leeka gorzee lee zaalo xaa nguni, nu mreke xaa tich Jesús.

21

Jesús mzeeb leen yezh Jerusalén

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Gorna lee Jesús merla mzhin gax yezh Jerusalén, mzhin xaa yezh Betfagé naz yi le Olib, Jesús mxaal chop nu, xaa mseed lo xaa, ² nu né xaa lo nu:

—Gwa gu yezh kwaan nlu lo be nee. Baa yizhal gu tub burr ma nkadoo rop xinn. Xek gu ma nu yaadno gu ma nee. ³ Nu chelee tub xaa nii lo gu, yé gu lo xaa: “Xaa Nabeyy nkin ma, nal bare nu yiidlaa nu ma”.

⁴ Kwaane ngok zee mbarlo re kwaan nzhé Dios lo xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa:

⁵ Guzh gu lo re xaa Sión:

“Wii, lee Rey cheen gu, xaa nadoo nak,

nze nzob tich tub burr yeen, xinn tub ma nkee zhiin”. [Zac. 9:9]

⁶ Zee lee rop xaa mseed lo Jesús mle kwaan nzhé Jesús lo xaa. ⁷ Mbe xaa burr gox nu xinn ma, nu mzhíb xaa ler tich ma yeen, zee mzob Jesús tich ma. ⁸ Nzhi zyen doo myet baa, rol xaa mbek xab leen naz, nu zrol xaa mchoog ram yag nu mbek xaaya leen naz. ⁹ Nu re xaa nzha delant nu re xaa nzeke tras mbazhe re xaa, mbezh xaa:

—¡Chul xaa nak nze dii cheen rey David! ¡Gool be lo xaa nze kwaan yalnabeyy cheen Xaa Nabeyy! ¡Wen nak Dios, xaa nzob naz yiba!

¹⁰ Gorna lee Jesús mzeeb leen yezh Jerusalén, rese xaa yezh mle doo xgab nu mnabdizh lo re wechxinn xaa, nu nzhé xaa:

—¿Cho xaa xaa ne?

¹¹ Lee re myet mkeb nzhé:

—Xaa ne nak Jesús, xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo xaa, nu nze xaa yezh Nazaret cheen yizhyo Galilea.

Jesús mtexonn re myet xaa kato kwaan lach roo yidoo

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹² Gorna mzhin Jesús yezh Jerusalén, mzeeb xaa leen lach roo yidoo, nu mzelo xaa mlóo xaa re xaa kato nu re xaa kazi. Nu mtexche xaa xmes re xaa kachee demi, nu mtexche xaa yagxil cheen re xaa kato palom. ¹³ Nu nzhé xaa:

—Nkeela lo Xkyech Dios nii: “Li na nak yoo pa wdizhno rese xaa stub yezh na”, [Jer. 7:11; Is. 56:7] per gu mleya kwenta tub pa nzho wann.

¹⁴ Lo lach roo yidoo ngwa re syeg lo Jesús, nu re xaa reen, Jesús msekwen re xaa. ¹⁵ Gorna lee

re ngwleyy non nu re maestr, xaa nlu xtizh Dios ngune re kwaan gro kwaan mle Jesús, nu mbin xaa nzhé re madwin naz roo yidoo: “¡Chul nak xaa nze dii cheen rey David!”, zee mas nayii doo re ngwleyy nu re maestr. ¹⁶ Zee nzhé re xaa lo Jesús:

—¿Che nanzhont lu re kwaan né re madwin ne lo lu?

Jesús nkeb nzhé:

—Aja, nzhon naya. ¿Per che zer lab gu Xkyech Dios kwaan nzhé kwaane: “Mle lu zee re madwin gool chul lo lu, nu noka axta re madoo, mad nkeeka laz xnaa, gool lo lu”? [Sal. 8:3]

¹⁷ Zee namlaztra Jesús baa nu nya xaa naz yezh Betania pa mlaz xaa dubse yaal.

Jesús mxobde lo yag ig
(Mr. 11:12-14, 20-26)

¹⁸ Stub mbizh gorna mbare Jesús naz Jerusalén stub welt, ngok nlaan xaa. ¹⁹ Ngune xaa lo tub yag ig kwaan nzo roo naz, nu mbii xaa gax loya, per nyent ig loya nebse lag nzeb loya. Zee nzhé xaa lo yag ig:

—Nik stub welt nabaretra lu zaa lu xle.

Nu leeka gorzee mbizh yag ig. ²⁰ Gorna ne nu re kwaane mdedyall nu, nu mnabdizh nu lo Jesús:

—¿Xomod mbizh yag ig leeka nal?

²¹ Jesús mkeb né:

—Wlipa na kwaan nii na lo gu, chelee gu tubka ngwii gu lo Dios nu nagakt chop yek gu, nzho mod le gu kwaane nu axta noka yé gu lo yi ne: “Bachii nee nu bla axta leen nistoo”, nu leeya gak. ²² Rese kwaan naab gu lo Dios, Dios zaaya lo gu nu nela gu lee gu kayaaya.

*Cho mzaa yalnabeyy lo Jesús**(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)*

²³ Nu gorna mzeeb Jesús lach roo yidoo kaseed xaa re myet, zee ngwa re ngwleyy non nu re xaa gol lo Jesús nu mnabdizh xaa, zee nzhé re xaa:

—¿Cho mzaa diizh le lu re kwaane? ¿Nu cho yalnabeyy nkano lu le lu re kwaane?

²⁴ Jesús mkeb nzhé:

—Noka na, nabdizh tub kwaan lo re gu. Chelee re gu keb yalnabdizh cheen na, zee nii na lo gu cho mzaa diizh le na re kwaane. ²⁵ ¿Cho mxaal Juan, xaa mchubnis re myet? ¿Che Dios mxaal xaa o re myet mxaal xaa? ¿Keb gu lo na nal!

Nu lee re xaa mzelo mkediizh kwaan re wechx-inn xaa nu nzhé xaa:

—Chelee be yé be lo xaa: “Dios mxaal xaa”, zee né xaa lo be: “¿Chozhiin nambint gu xtizh xaa?”

²⁶ Per chelee be yé be: “Re myet mxaal xaa...”, per nyent mod yé be sbaa nel nzheb be ne be re myet, nel lee re myet ne lee Juan nak tub xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa.

²⁷ Zee mkeb xaa lo Jesús nzhé xaa:

—Nanet nu cho xaa mxaal Juan.

Zee lee Jesús mkeb nzhé:

—Nixa na naniit lo gu cho mzaa diizh nle na re kwaane.

Wdizh nabix cheen chop xgann xaa

²⁸ Nu nzhé Jesús:

—Nal za na stub kwent lo gu, zee ne gu cho kwaan nle gu xgab lo kwaane. Tub xaa nkano chop xgann, nu lo xaa yilo nzhé xaa: “Gwayaan lo yo”. ²⁹ Lee xaa mkeb nzhé: “Nayat na”. Per gwłuzh mchee xaa xgab cheen xaa zee ngwa xaa.

³⁰ Lee xuz xaa ngunii lo xgann xaa, xaa gwluzh, nu sbaaka nzhé xaa mod nzhé xaa lo xaa yilo. Zee nzhé xgann xaa: “Mbay, nal ya na”. Per nangwat xaa. ³¹ ¿Xana rop xaa mle kwaan nzhé xuz xaa?

—Xaa yiloya —nzhé re xaa.

Nu zee lee Jesús nzhé:

—Wlipa na nii na lo gu, xaa ntop demi kwaan nya naz Roma, nu re ngwnaa me nto cho, yilotlaka zeeb pa nabeyy Dios lo re gu. ³² Nel Juan mbiid lo re gu nu mseed xaa gu naz nali cheen Dios, per nambint gu xtizh xaa; leel re xaa naab demi kwaan nya naz Roma, nu re ngwnaa me nto cho mbin xtizh xaa. Per nixa ngune gu re kwaan ba nu nanglaat gu naletra gu kwaan nawent nu nangwiit gu lo Dios.

*Kwent cheen xaa nawent, xaa kanachii yag ub
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)*

³³ 'Kenzha gu stub kwent nabix kwaan za na: Tub welt ngu tub xaabyi, xaa mxeen yag ub dubse xleyo. Nu msaaw xaa dub welta kwaan ke. Nu mdexkwaa xaa tub pa sii xaa ub, nu mdexkwaa xaa tub yoo naro doo pa nlu dubse xleyo xaa lo xaa. Nu mzaa xaaya kompani lo stub xaa zee nachii xaaya, nu mroo xaa nzha xaa zit. ³⁴ Mzhin mbizh top xaa ub, zee mxaal xaa re xmos xaa nzha lo xaa kanachii xkag ub xaa, zee lerol xaa re ub kwaan top xaa ba. ³⁵ Per lee re xaa kanachii yag ub mzen re xaa, rol xaa mzaa golp xaa, nu zrol xaa mbit xaa, nu zrol xaa mzaake xaa. ³⁶ Lee xaa nak cheena mbare mxaal xaa masra zyen xmos xaa, nu lee re xaa kanachiiya mle xaa modxa mle xaa re xaa ngwa yilo.

³⁷ 'Gwluzhtlaka zee mxaal xaa mer xgann xaa, mle xaa xgab nzhé xaa: "A, xgaan na si gon re xaa xtizh. Nalisa ngu yek xaa." ³⁸ Per gorna ngune re xaa lo xgann xaa nak cheen fink, nu nzhé xaa lo re wechxinn xaa: "Xaa ne nak xaa lake reya lo. Nal ne xa gut be xaa, zee lakeya lo re be zee gaka xcheen be." ³⁹ Zee mzen xaa xaa nu mloo xaa xaa tub lad pa nzhaan xaa zee mbit xaa xaa.

⁴⁰ 'Lee nal gorna ya xaa nak cheen fink, ¿cho kwaan nzak gu? ¿Cho kwaan le xaa nak cheen fink kwaan re xaa mkeeya kompani?

⁴¹ Mkeb re xaa nzhé:

—Gut xaa xaa, nu nalestra lextoo xaa ne xaa re xaa, nu zaa xaa xleyo xaa lo stub naz xaa, xaa zaa rol xle cheena gorna yilo zaaya.

⁴² Nu zee nzhé Jesús lo re xaa:

—¿Che zer lab gu Xkyech Dios pa nii:
 "Lee ke kwaan mlebi re xaa nza yoo tub lad,
 leeya gak tub ke mas kwaan chul doo zob xaa naz
 skin yoo?

Lee Dios, Xaa Nabeyy be mle kwaane;
 nu ndedyall doo be ne beya." [Sal. 118:22-23]

⁴³ Kwaanzee nii na lo re gu: Kiib Dios pa nabeyy Dios lo gu, nu zaa xaaya lo stub yezh kwaan zaa xle cheen pa nabeyy Dios, gorna nzhaal zaa xaaya.

⁴⁴ Xaa ral ke ne nii tira yech xaa; nu chelee ke ne la yek tub xaa, yidese leya xaa.

⁴⁵ Re xaa fariseo nu re maestr xaa nlu xtizh Dios mzeen re xaa lee kwent nabix kwaan ngunii Jesús nlu nen xomod nle re xaa. ⁴⁶ Kwaanzee nzhekla re xaa zen Jesús leeka gorzee, per nzheb re xaa ne re myet, nel lee re myet mbezh lee Jesús nak xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo xaa.

22

Kwent nabix cheen jondang

(Lc. 14:15-24)

¹ Jesús mzelo mzaa kwent nabix lo re xaa, nu nzhé xaa:

² —Nal za na tub kwent. Lee pa nabeyy Dios nak mod tub rey xaa mle yalni cheen yalnchelya cheen xgann xaa. ³ Nu mxaal xaa re xmos xaa yichezh re xaa nakladiizh yiid lo yalni, per nanet re xaa yiid. ⁴ Mbare xaa mxaal stub naz xmos xaa, nu nzhé xaa lo xaa: “Gwa gu nu guzh gu lo re xaa nakladiizh yiid lo yalni, listla na, ngulola mbit na re xngoon na nu noka re ma msechaa na, ngulola mdexkwaa na rese kwaan gaw re xaa yiid lo yalni, zee nzhaal yiid re xaa lo yalni”. ⁵ Per lee re xaa nakladiizh yiid lo yalni namlet kas. Tub xaa nzha wii lo xleyo, stub xaa nzhale xnegos. ⁶ Nu lee stub re xaa ne mzen xmos rey nu mzaa xaaya yenn xaa nu mbit xaa xaa. ⁷ Zee lee rey nayii doo, nu mnabeyy xaa re xsoldad xaa zee yiyut re xaa mbit re xmos xaa, nu yizek xaa yezh cheen re xaa ba. ⁸ Zee nzhé xaa lo re xmos xaa: “Rese kwaan nzhi listla gaw re xaa lo jondang, per lee re xaa nakladiizh yiid nanzhaalt yiid xaa. ⁹ Gwa gu leen naz nu brezh gu rese xaa nzo leen naz zee yiid xaa lo jondang.” ¹⁰ Lee re mos mroo nu nzha, nu mrezh xaa rese xaa, xaa wen nu xaa nawent, zeesi nguzhe re myet leen yoo.

¹¹ ‘Gorna lee rey mzeeb leen yoo mwii lo re xaa, zee mwii xaa lo tub xaa nanakt ler kwaan nzhak re xaa nya jondang. ¹² Zee nzhé xaa lo xaa: “Mig, ¿xomod mzeeb lu nee nu nanakt lu ler kwaan nak re xaa nya pa nchelya xaa?” Per lee xaa namkebt

nik tub lan wdizh. ¹³ Zee lee rey nzhé lo re xmos xaa: “Bkado nii xaa nu yaa xaa, nu blebi gu xaa lo yalnakaw, pa gonn xaa nu kozhe leyy xaa”. ¹⁴ Nel zyen doo xaa mrezh Dios per nazyent xaa mleeey xaa.

*Yalnabdizh che nkin kix xaa demi lo César
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)*

¹⁵ Gwluzh lo kwaane, lee re xaa fariseo ngwa nu myaan re xaa zee yé Jesús tub kwaan nawent lo xaa, zee nzho mod gaazh xaa tub kwaan tich Jesús.

¹⁶ Zee mxaal xaa lak xaa mseed lo xaa kwaan lak xaa Herod, zee yé re xaa:

—Maestr, ne nu wli kwaan nii lu, nu wlipa nlu lu modxa nzhekla Dios, nu nanlet lu kwaan nzhé re myet, nel nanzhebt lu nii lu kwaan wli lo re xaa non. ¹⁷ Kwaanzee guné, nen xomod le nu kwaane: ¿Che nzhaal kix nu lo xaa kwaan ntop demi kwaan nya naz Roma o nanzhaalt kix nuya?

¹⁸ Jesús ngunela lee re xaa nzhekla zen xaa tub tramp, nel nawent nzhak lextoo xaa, zee nzhé xaa:

—¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! ¿Chozhiin nzhekla gu zen gu na tub tramp? ¹⁹ Blu gu tub demi kwaan naab César lo gu lo na.

Zee mlu xaa tub demi lo xaa. ²⁰ Nu lee Jesús mnabdizh:

—¿Cho yek nkee loya nu cho le nkee xana?

²¹ Re xaa mkeb nzhé:

—Cheen César, xaa nabeyy Roma.

Zee lee Jesús nzhé:

—Mbay. Zaa gu lo César kwaan nak xcheen César, nu bzaa gu lo Dios kwaan nak xcheen Dios.

²² Gorna mbin re xaa kwaane mdedyall xaa, nu mlaa re xaa xaa nu nya re xaa.

Jesús mlu lee re xaa ngut roban
(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³ Leeka mbizh zee lee lak xaa saduceo ng-wasewii lo Jesús. Lee re xaa saduceo mbezh nyent mod roban re myet xaa ngut, kwaanzee ngwa xaa lo Jesús nu mnabdizh xaa lo xaa:

²⁴ —Maestr, Ches mkee lo Xkyech Dios nzhé: “Chelee tub xaabyi, xaa mchelya ngut nu nik tub xinn xaa namlaat xaa, zee lee wech xaa nzhaal chelya kwaan xngwnaa xaa ngut, zee kano xngwnaa xaa mad, zee naluxt dii cheen wech xaa”. [Dt. 25:5] ²⁵ Tub welt gazh wech xaa. Lee xaa yilotlaka mchelya, ta ngut xaa. Nu nik tub xinn xaa namlaat xaa. ²⁶ Seeka mded wech xaa xaa rop, mod xaa yilo; nu seeka ngok kwaan wech xaa, xaa yon; nu seeka ngok axta ngulo ngxoob gazh wech xaa. ²⁷ Gwluzh ngulo ngut re xaa noka ngwnaa ngut. ²⁸ Kwaanzee chol roban re xaa, ¿xana xaa gak xmbyi me, nel yizasa gazh wech xaa mka me?

²⁹ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—¡Tira nguyo gu! Nanlata re kwaan nkee lo Xkyech Dios yek gu, nixa nanlabeyyt gu re kwaan nzho mod le Dios. ³⁰ Gorna lee re xaa ngut roban, re xaabyi nu re ngwnaa nachelyatra xaa, nel gak xaa mod re mandad cheen Dios, re xaa nzhi yiba. ³¹ Nal nii na lo gu, wli roban re xaa ngut. ¿Che zer lab gu mer kwaan nzhé Dios: ³² “Lee na nak Dios cheen Abraham, Dios cheen Chak, Dios cheen Kob”? [Ex. 3:6] ¡Nu Dios nanakt Dios cheen re xaa ngut, lee Dios nak Dios cheen re xaa mban!

³³ Gorna mbin re myet kwaane, mdedyall doo xaa mbin xaa kwaan mlu Jesús.

Wdizh kwaan mas non

(Mr. 12:28-34)

³⁴ Nu gorna mbin re fariseo lee Jesús msaaw roo re xaa saduceo zee mzhaal re xaa tubka. ³⁵ Nu nel nzhekla xaa zen xaa Jesús kwaan tub tramp, zee lee tub maestr xaa nlu xtizh Dios, xaa nze kwaan re xaa, mnabdizh lo Jesús:

³⁶ —¿Xana kwaan mkee Ches nak mas kwaan non lo rese kwaan mnabeyy Dios le be?

³⁷ Jesús nzhé:

—“Nzhaal kela lu Xdios lu kwaan dub lextoo lu, nu kwaan dub yalnaban cheen lu, nu kwaan dub yek lu.” [Dt. 6:5] ³⁸ Kwaane nak kwaan mas non lo rese wdizh. ³⁹ Nu lee stuba nak mer lal kwaan kwaane: “Nzhaal kela lu wechxinn lu kwentaxa nkela lu lu”. [Lv. 19:18] ⁴⁰ Chop wdizh ne nak kwaan nzelo xan rese ley nu re kwaan nzhé re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

¿Cho lo dii nak Xaa Xaal Dios Nabeyy?

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹ Leeka gorzee lee re xaa fariseo, seetaka nzhi.

⁴² Nu lee Jesús mnabdizh lo re xaa nu nzhé xaa:

—¿Cho kwaan nle gu xgab cheen Xaa Xaal Dios Nabeyy? ¿Cho dii yaad xaa?

Re xaa mkeb nzhé:

—Dii cheen David.

⁴³ Jesús mkeb nzhé:

—¿Xomod mlole David Xaa Xaal Dios Nabeyy: “Xaa Nabeyy lo na”, leezha ngunii xaa kwaan Mbi Naban cheen Dios? Nel David mkee:

⁴⁴ Dios, Xaa Nabeyy rese kwaan,

nzhé lo Xaa Nabeyy lo na:

“Zob lad li lo na,

axtaka chezhin na rese xaa nayii ne lu zee kichxub
 xaa lo lu,
 nu zee gak xaa mod tub kwaan zhib lu nii lu tich”.
 [Sal. 110:1]

⁴⁵ ¿Xomod nzho mod yaad xaa dii cheen David nu
 leeka David mlole xaa: “Xaa Nabeyy lo na”?

⁴⁶ Nik tub xaa nyent mod keb nik stub lan wdizh
 lo xaa. Nu mzheb re xaa nabdizhra xaa lo Jesús
 zhe zee.

23

*Jesús mgalno re fariseo nu re maestr, xaa nlu
 xtizh Dios*

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ Gwluzh lo kwaanre Jesús nzhé lo re myet nu lo
 re nu, xaa mseed lo xaa:

² —Lee re maestr xaa nlu xtizh Dios nu re
 fariseo nkano xaa ley cheen Ches kwaan nlu xaa.

³ Kwaanree bin re guya nu ble gu kwaan né xaa.
 Per nareket gu tich mod nle xaa, nel lee re xaa
 mbezh le tub kwaan nu nle xaa stub kwaan. ⁴ Nu
 nzhib xaa kwaan nga doo tich stub xaa, xaa nyent
 mod wee. Nu lee xaa nik chep nakagt choya, per
 nik kwaan kwen yaa xaa nakaant choya. ⁵ Nyula
 xaa le xaa rese kwaan, zee ngwii re myet respet
 lo xaa. Nyula xaa wee xaa kaj dik kwaan narora
 xep, pa nzho tik Xkyech Dios leen, naz lechuzh xaa
 nu tich yaa xaa. Nu nyula xaa nzhak xaa ler wen
 kwaan nzhak re ngwleey. ⁶ Nyula xaa zob xaa pa
 non lo yalni, nu nyula xaa zob pa non pa nkasa
 be nseed be xtizh Dios. ⁷ Nu nyula xaa kichyek re
 xaa lo xaa gorna nii xaa “dix” lo xaa lo xbi, nu wen
 nzhak lextoo xaa nii re xaa “maestr” lo xaa.

⁸Per lo re gu nanzhaalt nii re xaa “maestr”, nel re gu nak mod wech na, nu tubka Maestr nkano gu. ⁹Nu naniit gu “xuz na” lo tub xaa yizhyo ne, nel tubka Xuz gu nkano gu, xaa nzob naz yiba. ¹⁰Nu nixa nanzhaalt nii re xaa lo gu “xaa nabeyy” nel Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nebse xaa zee nak Xaa Nabeyy lo gu. ¹¹Xaa mas non lo re gu, xaa zee nzhaal kee xchiin gu. ¹²Nel lee xaa nto yalxwa, zhin mbizh ton xaa; nu lee xaa nantot yalxwa, zhin mbizh gak non xaa.

¹³’jAy, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! jGu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nel nsaaw gu pa nabeyy Dios, nixa nanzheklat gu zeeb gu nu nixa nanlat gu zeeb stub naz myet.

¹⁴’jAy, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! jGu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nu nkiib gu li re ngwnaa byud, nu seetaka nzhedizhno gu Dios xchee doo, zee wii re xaa respet lo gu. jPer mas gro doo bid ted Dios gu!

¹⁵’jAy, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! jGu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Gu nya nze leen nistoo nu lo yizhyo zee kwaan gu tub xaa nanakt xaa Israel, zee nseed lu xaa xcheen Dios, per gorna nle guya, nle gu xaa xchop welt mas nakapra xaa ke gu, zee nya xaa lo ki pa nya re gu.

¹⁶’jAy, bid doo ded re gu, xaa nzhekla luu naz lo stub xaa, per syeg nak gu! Nel nzhé gu: “Chelee tub xaa le tub trat nu cheroo xaa lo yidoo cheen Dios, nik tub kwaan namlet xaa trat. Per chelee xaa cheroo xaa lo or kwaan nzho leen yidoo cheen Dios, zeesi mle xaa trat.” ¹⁷jXaa b xen nu xaa

syeg! Lee yidoo cheen Dios mas non lo or, nel yidoo cheen Dios mle nzhul or kwaan nzho naz leena. ¹⁸ Noka mbezh gu: “Chelee tub xaa le tub trat nu cheroo xaa lo mdo kwaan nzo leen xkyidoo Dios, namlet xaa trat nik tub kwaan. Per chelee xaa cheroo xaa lo gon kwaan nzhil lo mdo, zeesi mle xaa trat.” ¹⁹ ¡Syeg! Lee mdo mas non lo gon, nel mdo nak kwaan nle nzhul gon. ²⁰ Kwaanzee xaa ncheroo lo mdo kwaan nzho leen xkyidoo Dios noka lo gon kwaan nzhil lo mdo ncheroo xaa. ²¹ Nu seeka xaa ncheroo lo yidoo cheen Dios, nancheroot xaa nebse lo yidoo cheen Dios, sinka noka lo Dios, xaa nzho baa, ncheroo xaa lo. ²² Nu seeka xaa ncheroo naz yiba, ncheroo xaa pa nzob Dios nabeyy xaa, noka lo Dios xaa nabeyy baa, ncheroo xaa.

²³ ¡Ay, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! ¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nel nzaa gu gon lo Dios, tub part lo chii part re xcheen gu axta re btyonxtil, nu komin, nu re yix naye. Per nanlet gu kas re kwaan mas non kwaan mnabeyy Dios, kwenta kwaane: Ble gu kwaan nali, bles lextoo gu ne gu wechxinn gu nu nye bzo gu lo Dios. Re kwaane nak kwaan nzhaal le gu, nu noka re kwaan nzhaal zaa gu lo Dios. ²⁴ Syeg rese gu, nanlaat gu keb gu tub ngruuzh, per nanzeent gu mdeb gu tub kamey.

²⁵ ¡Ay, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! ¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nel wen nzet gu naz tich re bas nu naz tich re yann, per lee leen lextoo gu nyazhe re kwaan mlewann gu nu re kwaan nzoblazh gu kano gu. ²⁶ ¡Fariseo syeg! Yilotlaka naz leen bas nu

naz leen yann zet gu, zeera nzho mod zet gu naz ticha.

²⁷ ¡Ay, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! ¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nel gu nak mod tub baa kwaan rus na naz ticha, per lee naz leena nzho zhit cheen xaa ngut, nu duzna kwaan nanambeyt. ²⁸ Sbaa nak gu naz tich, nalal wen doo nak gu lo re myet per lee naz leen lextoo gu nzho re yalxwa nu re kwaan nawent.

²⁹ ¡Ay, bid doo ded re gu fariseo nu re gu maestr, xaa nlu xtizh Dios! ¡Gu nak xaa nkade nu nanlet gu kwaan wen! Nel ndexkwaa gu yoo chul, pa nak baa cheen re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo nu re baa cheen re xaa mle kwaan nali. ³⁰ Zee mbezh gu: “Chol nzhila be yilo, leezha mbit re xey be re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, nanglet be yudar ngut be xaa”. ³¹ Nebse sbaa mbezh re gu, lee gu nak dii cheen re xaa mbit re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. ³² Kwaanzee gulo ble gu re kwaan mle re xey gu.

³³ ¡Mball wiz, dii cheen re mball wiz nayii! ¿Xo-mod roo gu pa xaal Dios gu lo ki kwaan nayuyyt tira, pa ded gu bid? ³⁴ Kwaanzee xaal na re xaa zaa kwent kwaan yé Dios lo lee xaa, nu re xaa nkano yalnzhak nu re maestr lo gu. Per gu gut xaa nu zrol xaa kee gu lo krus, nu zrol xaa zaa golp gu pa nkasa be nseed be xtizh Dios, nu renal gu xaa tub yezh nu stub yezh. ³⁵ Kwaanzee tich gu kwib re ren cheen re xaa mle kwaan nali, re xaa mbit xaa yilo. Ren cheen Bel, xaa mbit xaa yilotlaka, nu axta ren cheen Zacari xgann Berequías, xaa mbit

xaa xsaww lo pa nzek xaa gon lo Dios nu roo yidoo cheen Dios. ³⁶ Wlipa na nii na lo gu, lee re jwalt cheen re xaa mbit re xaa zee, la tich re myet, xaa nzhi mbizh nal.

³⁷ Xaa Jerusalén, xaa Jerusalén, gu nzhut re xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, nu nzaake gu re xaa nxaal Dios lo gu. Zyen welt nzhekla na ngtop na re xinn gu, kwentaxa ngo kolek re xinn kolek xan xiil kolek, per nanzheklat गया. ³⁸ Wii gu, nik stub kwaan nalaketra li gu. ³⁹ Nu na nii lo gu, nal gornetlaka nanetra gu lo na, axta zhin mbizh kwaan yé gu: “¡Gool be lo xaa nze kwaan yalnabeyy cheen Xaa Nabeyy!”

24

Cho gor lux rese kwaan

(Mr. 13:1-23; Lc. 21:5-24; 17:22-24)

¹ Gorna lee Jesús nyaze mroo lach roo yidoo, lee re nu, xaa mseed lo xaa mbii gax lo xaa, nu mlu yidoo lo re nu. ² Zee Jesús né lo re nu:

—¿Che nlu re kwaane lo gu? ¡Wlipa na nii na lo re gu, nik tub ke ne nalaketra tich sa ke ke, rese kwaane lux!

³ Gorzee nzha Jesús naz yek yi le Olib, zee mzob xaa baa, zee lee re nu mbii gax lo xaa, zee mnab-dizh nu lo techosa xaa nu nzhé nu lo xaa:

—Nzhekla nu né lu lo nu cho gor gak re kwaane. ¿Cho nseyn gak gorna merla bare lu, nu gorna merla lux yizhyo?

⁴ Jesús mkeb lo nu, nu né xaa:

—List gok gu zee nik tub xaa nakadet gu. ⁵ Nel yo zyen doo xaa yé: “Na mkayaa yalnabeyy lo Jesús”. Nu noka yé xaa: “Na nak Crist, Xaa Mxaal

Dios Nabeyy”, nu sbaa kade xaa zyen doo myet. ⁶ Per gorna gon gu lee dil nzho nee nu nzho naz baa, nazhebt gu, nel see nzhaal gaka. Per nalet re kwaane nak kwaan lux yizhyo. ⁷ Lee re yezh dil kwaan stub yezh nu lee pa nabeyy tub rey dil kwaan pa nabeyy stub rey, nu la win nu zyen doo pa nye doo gun xog. ⁸ Re kwaane gak kwenta yalne cheen ngwnaa, gorna merla gal xinn me.

⁹ 'Zee zaa xaa gu lo re xaa ted gu bid mod nzhekla xaa, zee gut xaa gu. Nu rese xaa yizhyo yii ne gu, nel nzaa gu kwent cheen na. ¹⁰ Mbizh zee zyen doo xaa laa na nu nawiitra xaa lo na, zee yii xaa nu zen xaa tramp tub xaa nu stub xaa. ¹¹ Zee yiid zyen doo xaa yé lo re xaa: “Lee na nzaa kwent kwaan né Dios lo na”, nu nawlit xaaya, zee kade xaa zyen doo myet. ¹² Nu yo zyen doo xaa nakap doo gak, nu zyen doo xaa nakelatra re wechxinn. ¹³ Per loka xaa ye ded re kwaane axta gwluzhtlaka, xaa ba le gan yalnaban kwaan tira. ¹⁴ Nu lee re wdizh chul cheen pa nabeyy Dios rech dubse yizhyo, zee ne re xaa rese yezh kwaan wli. Zeera lee yizhyo lux.

¹⁵ 'Zee gorna wii gu lee kwaan nakap doo kwib pa nanzhaalt kwiba, modxa nzhé Daniel, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo (xaa lab kwaane nzhaal laya yek xaa), ¹⁶ zee lee re xaa nzho yizhyo Judea nzhaal xonn xaa nu nya xaa naz yi. ¹⁷ Zee lee xaa nzob yek li, nayatra leen li xaa koo xaa xcheen xaa. ¹⁸ Nu lee xaa nzha naz wen, nabaretra xaa top xaa xab xaa. ¹⁹ Ay, nales doo gak re ngwnaa me nakxiin mbizh zee, nu re ngwnaa me nkee madoo laz. ²⁰ Naab gu lo Dios

zee nagakt kwaane mbee kwaan nla doo nal, nixa nagakta zhe sab. ²¹ Kwaanzee re mbizh zee, gak tub mbizh mas bid doo ded re xaa, ke re bid kwaan mded re xaa axta leezha mdexkwaa Dios yizhyo nu axta mbizh zee, nu nadedtra xaa bid snee stub bes gwluzh. ²² Nu chol Xaa Nabeyy nanglerolt re mbizh zee, nik tub xaa nanget axta gwluzh. Per lee xaa mlerola nel nkela xaa re xaa mleeey xaa.

²³ 'Nu mbizh zee chelee tub xaa nii lo gu: "Wii nee, lee Xaa Mxaal Dios Nabeyy nzo nee. Wii nee, lee Xaa Mxaal Dios Nabeyy nzo baa", nagont gu xtizh xaa. ²⁴ Nu yiid re xaa kade; nu re xaa né: "Na nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy", nu zlak xaa né: "Na nak xaa nzaa kwent kwaan né Dios lo na", per nawlit xaaya. Zyen doo kwaan gro doo le xaa, nu luu xaa re nseyn gro doo zee kade xaa re myet, axta re xaa mleeey Dios kade xaa, chol nzho moda, per nyent moda. ²⁵ Ngulola ngunii naya lo gu nal. ²⁶ Kwaanzee chelee xaa né xaa lo gu: "Gwa gu, lee xaa nzo naz wen", nayat gu; nu chelee xaa né xaa lo gu: "Gwa gu, lee xaa nzholaan nee", nagont gu xtizh xaa. ²⁷ Nel leezha yal na, Xaa Mzhin Ngok Myet, yal na mod balngwzi kwaan nroo tub ta yiba nu nyetlo stub ta yiba. ²⁸ Nel loka paro nax tub ma ngut, baa ndop re ngolbech.

Xomod bare Jesús

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ 'Gorna ngulo nguxoob mbizh ded re xaa bid gro doo, zee lee mbizh nazaatra xni, nu lee mbee nazaatra xni, nu lee re mbal gab leen yiba, nu lee re kwaan nzho naz leen yiba xiz. ³⁰ Zee lee nseyn cheen na, Xaa Mzhin Ngok Myet, luu naz leen yiba

lo rese myet xaa nzho leen re yezh lo yizhyo ne. Le doo re xaa xgab nu gonn doo re xaa, nel ne re xaa lee na nyal leen xkaw naz yiba, kwaan yalnabeyy gro doo cheen na nu kwaan xni chul cheen na. ³¹ Nu xaal na re mandad cheen na, zee kwezh xaa trompet nye doo, zee lee re mandad top re xaa mleey na dubse yizhyo, axta pa mas zit lo yizhyo nu lo yiba.

³² 'Bseed gu lo yag ig, gorna lee re ram cheena merla koo lag, zee ne gu lee mbee kwaan la neey zhin gaxla. ³³ Kwaanzee gorna ne gu lee re kwaane kayakla, zee ne gu lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, listla nzo na roo pwert yal na. ³⁴ Wlipa na kwaan nii na lo gu, rese kwaane yilo gak zeera yet re myet xaa nzho re mbizh zee. ³⁵ Lee yiba nu yizhyo lux, per lee xtizh na naluxt.

³⁶ Nik tub xaa nanet pa gor zhin mbizh zee, nixa re mandad cheen Dios naneta, nixa na, xaa nak mer Xgann Dios, nanet na pa gor, nebse Xuz na ne pa gora.

³⁷ 'Modxa ngok re mbizh cheen Noé seeka gak gorna merla bare na, Xaa Mzhin Ngok Myet. ³⁸ Re mbizh cheen Noé, gorna zeeraka la yey kwaan lux yizhyo nu axta mbizh kwaan mzeeb Noé leen bark, lee re myet seetaka nzhaw nu nzho nu nchelya. ³⁹ Nel tira nanlet re xaa xgab la yey kwaan lux yizhyo, nu lee yey mzelo mla zee ngut re xaa leen nis. Sbaaka gak gorna yal na, Xaa Mzhin Ngok Myet. ⁴⁰ Mbizh zee chop xaabyi nzha naz wen, tub xaa wee xaa nu stub xaa lakeka xaa. ⁴¹ Nu chop ngwnaa nkayoo lo molin, tub me wee xaa nu stub me lakeka xaa.

⁴² 'Kwaanzee tubka list bzo gu nel nanet gu cho gor yal na, Xaa Nabeyy lo gu. ⁴³ Per nzhaal la kwaane yek gu: Chelee xaa nak li tub yoo nela cho gor yiid tub wann yaal lewann garli xaa, tubka list zo xaa, nu nalaat xaa zeeb nik tub xaa leen li xaa lewann xcheen xaa. ⁴⁴ Kwaanzee noka re gu list bzo gu, nel na, Xaa Mzhin Ngok Myet, yal mer gor kwaan tira nanlet gu xgab.

Mos wen nu mos nawent
(Lc. 12:41-48)

⁴⁵ 'Cho nak mos wen? Lee mos wen nak xaa mlaa xpatron xaa garli xaa, zee zaa xaa kwaan gaw re xaa gorna zhin gor gaw xaa. ⁴⁶ Chul doo nzhak lextoo mos, xaa kale kwaan nzhé xpatron xaa lo xaa, gorna lee xpatron xaa bare. ⁴⁷ Nu wlipa na nii na lo gu, lee xpatron xaa le gak xaa xaa nabeyy lo rese kwaan nzhap xpatron xaa. ⁴⁸ Per chelee mos zee le xgab: "Nayat xpatron na nal". ⁴⁹ Lee xaa mzelo mdin re xmos xpatron xaa, nu mzelo xaa ndaw xaa nu ngu xaa kwaan re nguy. ⁵⁰ Nu lee mbizh kwaan nanlet xaa xgab nu gor kwaan nanlet xaa xgab, lee xpatron xaa bare yaad. ⁵¹ Nu ted xaa xaa gro doo bid, nu xaal xaa xaa leeka pa nzho re xaa nkade nu nanlet kwaan wen, zee gonn xaa nu kozhe leyy xaa.

25

Kwent cheen chii ngwnaa mad

¹ 'Nal za na tub kwent nen xomod nak pa nabeyy Dios. Leeya nak mod tub chii ngwnaa mad, me mroo kwaan bruj cheen, zee kayaa me xaa chelya.

² Gaay me nachan nu gaay me list. ³ Lee gaay

me nachan mzen xbruj per nambet me anseyt kwaan chezhe meya stub welt. ⁴ Per lee stub gaay me list mbe xbruj nu mbe me anseyt cheen me zee chezhe meya stub welt. ⁵ Nu lee xaabyi ngok tras, nu lee re ngwnaa mzen mkaal lo, nu tira ngot me. ⁶ Nu kan wall yaal mbin re me tub bos kwaan nzhé: “Lee xaabyi nzela, broo gu, dexkwaa gu yek xbruj gu zee kayaa gu xaa”. ⁷ Zee lee re ngwnaa mad nguxche nu mdexkwaa me yek bruj cheen me. ⁸ Zee lee gaay ngwnaa mad, me nachan, nzhé lo gaay me list: “Zaa gu chep anseyt gu koo nu leen xbruj nu, nel nzhekla xbruj nu yuyy”. ⁹ Per lee ngwnaa me list nzhé lo gaay me nachan: “Nazaat nuya nel napa nagalta le xchiin guya nu le xchiin nuya, mas wen gwa gu pa nto xaaya nu bzi gu xcheen gu”. ¹⁰ Per gorna lee gaay me nachan nzhazi anseyt, nu lee xaabyi, xaa chelya me mzhin, nu lee zgaay me listla mzo mkayaa xaa, nu mzeeb me kwaan xaa chelya me leen yoo pa nzho jondang. Nu msaaw xaa roo yoo. ¹¹ Gwluzh mzhin gaay me nachan nu nzhé me: “Xaa nabeyy, xaa nabeyy, xal roo yoo zee deed nu”. ¹² Per lee xaa mkeb nzhé: “Wlipa na nii na lo gu, nanlabeyy na gu”.

¹³ Zee nzhé Jesús:

—Kwaanzee tubka bloo gu mkaal lo gu, nel nanet gu pa zhe nu cho gora.

Kwent cheen chii bools demi
(Lc. 19:11-27)

¹⁴ 'Nal zan stub kwent cheen pa nabeyy Dios. Leeya nak mod tub xaabyi xaa roo ya stub ta yizhyo. Nu mrezh xaa re xmos xaa zee kanap

xmos xaa re xdemi xaa. ¹⁵ Lo tub xaa mzaa xaa gaay bools demi nu lo stub xaa mzaa xaa chop bools demi, nu lo stub xaa mzaa xaa tub bools demi, lo kad tub xaa mzaa xaaya nel ne xaa xomod kano xaaya zhiin. Nu zee mroo xaa nzha xaa zit. ¹⁶ Lee xaa mkayaa gaay bools demi mkanoya zhiin nu mle negos, zee mle xaa gan stub gaay bools demi lo gaay bools demi kwaan mkayaa xaa. ¹⁷ Seeka lee xaa mkayaa chop bools demi mle xaa gan stub chop bools demi lo chop bools demi kwaan mkayaa xaa. ¹⁸ Per lee xaa mkayaa tub bools demi, nya nu mdeen tub yeer lo yo nu mlozhaw xdemi xpatron xaa.

¹⁹ Zyen doo liin mded zeera mbare xpatron xaa, zee mloo xaa kwent kwaan xaa mkayaa xdemi xaa. ²⁰ Yilotlaka mrezh patron xaa mkayaa gaay bools demi, nu lee xaa ne mzaa gaay bools kwaan mkayaa xaa nu mzaa stub gaay boolsa. Nu nzhé xaa: “Xaa nabeyy, mzaa lu gaay bools demi lo na, per nal za na stub gaay bools demi kwaan mle na gan loya”. ²¹ Lee xpatron xaa nzhé: “Xmos na, wen doo mkee lu zhiin nu nali doo mle luya. Nali doo ngok lu lo chepse kwaan mza na lo lu, lee nal za na masra lo lu. Nu nix doo kwi rop be nal.” ²² Zeera mrezh patron xaa mkayaa chop bools demi, nu lee xaa ne mzaa chop bools kwaan mkayaa xaa nu mzaa stub chop boolsa. Nu nzhé xaa: “Xaa nabeyy, mzaa lu chop bools demi lo na, per nal za na stub chop bools demi kwaan mle na gan loya”. ²³ Lee xpatron xaa nzhé: “Xmos na, wen doo mkee lu zhiin nu nali doo mle luya. Nali doo ngok lu lo chepse kwaan mza na lo lu, nu lee nal za na masra lo lu. Nu nix doo kwi rop be nal.”

²⁴ 'Per gwluzhtlaka mrezh patron xaa mkayaa tub bools demi, nu lee xaa ne nzhé lo xpatron: "Xaa nabeyy na, ne na lee lu nak tub xaa nakap doo, nu nzhaan lu pa nanakt xleyo lu nu ntop lu yalgon pa naleet lu ngoon. ²⁵ Kwaanzee mzheb na ne na lu zee mkaxlaan na xdemi lu leen lo yo. Per nal lee xdemi lu nee." ²⁶ Per lee xpatron xaa mkeb lo xaa nzhé: "Lusi nak tub mos nawent nu tub xaa nchaab doo, nel néla lu, lee na nzhaan pa nanakt xleyo na nu ntop na yalgon pa naleet na ngoon. ²⁷ Kwaan ngle lu nak nzhaal ngo lu xdemi na bank, zee gorna ngbare na ngzaa lu re kwaan mzaa na lo lu nu ngzaa lu re xinna kwaan mleya gan." ²⁸ Nu nzhé xpatron xaa lo re xaa: "Kiib bools demi kwaan mza na lo xaa ba, nu zaaya lo xaa nkano chii bools demi. ²⁹ Nel xaa nkanoya zaa xaa masraya lo xaa, nu axta nzhobre kwaan zaa xaa lo xaa. Per lee xaa kwaan nankanota axta chep kwaan nkano xaa yiib lo xaa. ³⁰ Bzen gu xaa nchaab nu blebi gu xaa naz jwer lo yalnakaw, paro gonn xaa nu kozhe leyy xaa."

Gorna naab Jesús kwent lo rese myet yizhyo

³¹ 'Gorna lee na yal, Xaa Mzhin Ngok Myet, dubse cho na la xni, nu yal na kwaan re mandad cheen na, xaa nambey nak. Nu zoob na pa nla xni chul doo pa nabeey na. ³² Lee rese myet xaa yizhyo kwi dubse naz delant lo na, nu koxcho na xaa, modxa ngoxcho xaa mbakxiil lo chib. ³³ Mbakxiil kwek na lad li lo na nu lee chib kwek na lad rebes lo na. ³⁴ Lee na nak Rey, nu yé na lo xaa nzhi lad li lo na: "Te re gu, xaa mzaa Xuz na re kwaan wen lo, zee kayaa gu pa nabeyy Xuz na, kwaan mdexkwaa xaa gak cheen re gu, axta

gorna zeeraka dexkwaa yizhyo. ³⁵ Nel ngok nlaan na nu mzaa gu kwaan ndaw na, ngok nzhek lextoo na nu mzaa gu nis ngu na, mkanze na nyent pa yoo na nu mzaa gu pa ngot na, ³⁶ nyent ler gak na nu mzaa gu ler ngok na, ngok ne na nu mbidsewii gu lo na, ngu na lozhyib nu mbid gu lo na.” ³⁷ Zee lee re xaa nali, xaa nzhi lad li lo na, nabdizh lo na: “Xaa Nabeyy, ¿cho gor ngune nu lo lu lee lu ngok nlaan, nu mzaa nu kwaan ndaw lu? ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu ngok nzhek lextoo nu mzaa nu nis ngu lu? ³⁸ ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu nyent pa yo nu mzaa nu pa ngot lu? ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu nyent ler gak nu mzaa nu ler ngok lu? ³⁹ ¿Nu cho gor ngune nu lee lu ngok ne nu mbidsewii nu lo lu, nu cho gor ngune nu lee lu ngu lozhyib nu mbidsewii nu lo lu?” ⁴⁰ Zee lee Rey keb nzhé: “Wlipa na nii na lo gu, rese kwaan mle gu lo tub wech na, nixa nak xaa tub xaa sbaasa, noka lo na mle guya”.

⁴¹ 'Zee lee na, xaa nak Rey, yé na lo re myet xaa kwaan nzhi lad rebes lo na: “Bachii rese gu lo na, xaa nxobde na. Zyaa re gu lo ki kwaan tira nayuyyt, kwaan mdexkwaa yo Maxuu kwaan re mandad cheen xaa. ⁴² Nel ngok nlaan na nu namzaat gu kwaan ndaw na, ngok nzhek lextoo na nu namzaat gu nis ngu na. ⁴³ Mkanze na nu nyent pa yoo na nu namzaat gu pa ngot na. Nyent ler gak na nu namzaat gu ler ngok na, ngok ne na nu nambidsewiit gu lo na, nu ngu na lozhyib nu nambidsewiit gu lo na.” ⁴⁴ Zee lee re xaa nabdizh lo na: “Xaa Nabeyy, ¿cho gor ngune nu lo lu lee lu ngok nlaan, nu namzaat nu kwaan ndaw lu? ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu ngok nzhek lextoo nu

namzaat nu nis ngu lu? ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu nyent pa yo nu namzaat nu pa ngot lu? ¿Nu cho gor ngune nu lo lu lee lu nyent ler gak nu namzaat nu ler ngok lu? ¿Nu cho gor ngune nu lee lu ngok ne nu nambidsewiit nu lo lu nu cho gor ngune nu lee lu ngu lozhyib nu nambidsewiit nu lo lu?” ⁴⁵ Zee lee Rey keb nzhé: “Wlipa na nii na lo gu, rese kwaan namlet gu lo tub wech na, nixa nak xaa tub xaa sbaasa, noka lo na namlet guya”. ⁴⁶ Re xaa ne nya ded bid kwaan tira, nu lee re xaa nali nya le gan yalnaban kwaan tira.

26

*Myaan xaa xomod gaazh xaa kwaan tich Jesús
(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Gwluzh ngulo ngunii Jesús re kwaane, né xaa lo re nu, xaa mseed lo xaa:

² —Re gu ne nzho jwalt xchop mbizh la yalni kwaan le Paskwa, zee selazh be xomod mlloo Dios re xey be Egipto. Zee lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, zaa xaa na lo xaa kee na lo krus.

³ Re mbizh zee lee re ngwleyy non nu re xaa gol lo re xaa sawlazh be, ngwa re xaa li Caifás, xaa nak ngwleyy non doo. ⁴ Zee myaan re xaa zen xaa Jesús, zee gut xaa xaa. ⁵ Per nzhé re xaa:

—Nalet beya lo yalni, zee nayiit re myet.

*Mchub me kwaan chul doo nzebech yek Jesús
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)*

⁶ Jesús nzo yezh le Betania, garli Simón, xaa ngok ne lo tub yalyizh kwaan nyall cho xaa. ⁷ Nee lee tub ngwnaa nzhano tub bot dik kwaan mdexkwaa kwaan ke le alabastro, kwaan nyazhe perfum

kwaan chul doo nzebech leena nu kwaan kar doo non. Gorna lee Jesús kayaw lee me mxo kwaan ba yek xaa. ⁸ Lee nu, xaa mseed lo Jesús nguneya, zee nayii re nu, nu nzhé re nu:

—¿Chozhiin mlux me kwaan ba? ⁹ Nzho mod ngdooya kar doo, zee ngzaa be demi lo re xaa prob.

¹⁰ Jesús mbin kwaanee nu nzhé xaa:

—¿Chozhiin ngalno gu ngwnaa ne? Lee kwaan kale me lo na nak kwaan wen doo. ¹¹ Nel lee re xaa prob tubka nzo lo re gu, nu nzho mod le gu wen lo xaa gorna nzhekla gu, per lee na, nazot na lo gu tubka. ¹² Per lee ngwnaa ne mle me kwaan nzho mod le me, mlo me perfum ne cho na gorna zeeraka sebyo re xaa na. ¹³ Wlipa na nii na lo gu, dub yizhyo pa zaa xaa Kwent Chul cheen na, zet xaa noka kwaan mle ngwnaa ne, zee selazh xaa me.

*Judas myaan diizh kwaan re xaa nayii ne Jesús
(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)*

¹⁴ Judas Iscariote xaa nak tub xaa lo re chiib-chop nu, xaa mseed lo Jesús, ngwa lo re ngwleyy non. ¹⁵ Nu nzhé xaa:

—¿Lak kix gu ka na, zee za na Jesús lo re gu?

Zee lee re xaa nzhé:

—Kix nu tub galbchii demi plat ka lu.

¹⁶ Nu leeka gorzee lee Judas mkwaan mod ne xomod zaa xaa Jesús lo re xaa.

*Xchee gwluzhtlaka kwaan ndaw Jesús
(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co.
11:23-26)*

¹⁷ Nu mzhin mbizh yilotlaka cheen yalni kwaan le Paskwa, pa nzhaw be pan kwaan nanyut

lebadur. Nu noka nzhaw be mbakxiil kwaan nteed be zee nselazh be xomod mlloo Dios xey be Egipto. Nu lee nu, xaa mseed lo Jesús nzhé lo xaa:

—¿Pa nzhekla lu yadexkwaa nu kwaan gaw be yalni ne?

¹⁸ Lee Jesús mkeb né:

—Gwa gu garli tub xaa, nu guzh gu lo xaa: “Lee maestr né: ‘Mzhinla gor cheen na, nu yal na garli lu zee gaw re nu, xaa mseed lo na, xchee kwaan le Paskwa.’”

¹⁹ Lee rop nu mle modxa né xaa lo nu. Nu mdexkwaa xaa kwaan gaw xchee re nu cheen Paskwa. ²⁰ Gorna ngulo mla yalchool, Jesús kayaw kwaan re chiibchop nu, ²¹ nu gorna kayaw re nu, Jesús né:

—Wlipa na nii na lo gu, leeka tub gu zaa na lo re xaa nayii ne na.

²² Re nu nales doo ngok lextoo nu, nu tubga nu tubga nu nabdizh lo xaa, nu nzhé nu:

—Xaa Nabeyy, ¿che naya?

²³ Jesús mkeb né:

—Tub xaa nle bsii pan leen tubka yann kwaan naya, xaa ba zaa na lo re xaa nayii ne na. ²⁴ Lee na Xaa Mzhin Ngok Myet, nzhaal ded na doo bid mod nii Xkyech Dios, per tira nawent ded xaa zaa na lo re xaa. Mas wen nzela xaabyi zee nangalt xaa.

²⁵ Zee lee Judas, xaa zaa Jesús lo re xaa nayii ne Jesús, mnabdizh nu nzhé lo Jesús:

—Maestr, ¿che naya?

—Lu néya —nzhé Jesús.

²⁶ Nu gorna kayaw re nu, lee Jesús mzen pan, nu mzaa xaa dixkix lo Dios, nu mlerol xaaya, nu mzaa xaaya lo re nu. Nu né xaa:

—Daw guya, kwaane nak xbaal na.

²⁷ Zee mzen xaa tub bas kwaan nzho xis ub, nu mzaa xaa dixkix lo Dios nu mted xaaya lo re nu, nu né xaa lo re nu:

—Gu gu xis ub kwaan nzho leen bas ne.

²⁸ Kwaane nak xren na. Leeya dexkwaa wdizh kub kwaan laa Dios, nu leeya xo na zee zhe jwalt cheen zyen doo myet. ²⁹ Per wlipa na nii na lo gu, nabaretra na go na xiz ub ne, axta mbizh gorna go naya stub welt kwaan gu pa nabeyy Xuz na.

Jesús nzhé lo Pér: “Lu yé, nanlabeyyt lu na”

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰ Gorna ngulo mbill re nu, nu nzha re nu naz yi kwaan le Olib. ³¹ Zee lee Jesús né lo re nu:

—Nalyall laa re gu na, nel Xkyech Dios niiya: “Gut na xaa nkano mbakxiil, nu lee re mbakxiil rech reta naz”. [Zac. 13:7] ³² Per gwluzh gorna roban na, yilotlaka na zhin yizhyo Galilea lo re gu.

³³ Zee nzhé Pér lo xaa:

—¡Per nixa rese xaa laa lu, per tira nalaat na lu!

³⁴ Jesús nzhé lo xaa:

—Wlipa nii na lo lu, leeka nalyall, zeeraka kozhe gaay, lee lu yé chon welt nanlabeyyt lu na.

³⁵ Nu lee Pér mbare nzhé:

—Per nixa yet na kwaan lu, per nayét na lee na nanlabeyyt lu.

Nu rese nu, xaa mseed lo xaa, nzhé leeka kwaan nzhé Pér.

Jesús mdizhno Dios leen yilo Getsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ Zee nzha Jesús kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, leen tub yilo kwaan le Getsemaní, nu né xaa lo re nu:

—Neeka brika re gu, lee na ya wdizhno Dios.

³⁷ Nu mbe xaa Pér nu Juan nu Chag, rop xgann Zebedeo, nu mzelo lextoo xaa mxonn doo nu nales doo nzhak xaa. ³⁸ Zee nzhé xaa:

—Nales doo nzhak lextoo na kwenta tub xaa mer yet. Blakeka gu nee nu nagaat gu, tubka zo gu kwaan na.

³⁹ Zee lee Jesús mze delant xep, nu mkichxub xaa nu axta ngol lechuzh xaa lo yo, nu mdizhno xaa Dios nzhé xaa:

—¡Ay, Xuz na! Nalaat lu deed na bid ne, per nagakta kwentaxa nzhekla na, sinka kwentaxa nzhekla lu gaka.

⁴⁰ Zeera mbare xaa pa mlaa xaa yon xaa nu gorna mzhin xaa lo xaa; lee yon xaa naxna. Zee nzhé xaa lo Pér:

—¿Che nik tub gor nayet gu lo mkaal? ⁴¹ Blo gu mkaal lo gu nu bdizhno gu Dios zee nakiilt Maxuu gu. Lee xgab cheen gu nzhekla le kwaan nyakla Dios, per lee baal cheen gu nayet leya.

⁴² Mrop welt ngwa xaa mbdizhno xaa Dios nu nzhé xaa:

—¡Ay, Xuz na! Cheleeya nyent mod nadedt na bid ne, bleya mod nzhekla lu.

⁴³ Zee mbare xaa paro mlaa xaa yon xaa stub welt, nu gorna mzhin xaa lee yon xaa naxna, nel nayetra xaa lo mkaal. ⁴⁴ Nu zee ngwa xaa stub welt nu mdizhno xaa Dios. Ngunii xaa leeka re kwaan nzhé xaa yilo. ⁴⁵ Zee mbare xaa pa mlaa xaa re nu, xaa mseed lo xaa, nu né xaa:

—¿Che seetaka naxna gu? ¡Nal kenzha gu! Mzhinla gor lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, zaa xaa

na lo re xaa mle jwalt. ⁴⁶ Guxche gu, chaa gu nya be, nel nzela xaa zaa na lo re xaa.

Mzen re xaa Jesús

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Jesús seetaka kanii lo re nu, lee Judas, xaa ngok tub xaa lo re chiibchop nu, mzhin kwaan zyen doo xaa nzeno spad nu nzeno yag. Re xaa ne nze kwent cheen re ngwleyy non, nu cheen re maestr, xaa nlu xtizh Dios, nu kwent cheen re xaa gol. ⁴⁸ Ngulola nzhé Judas nseyn lo re xaa:

—Loka xana xaa gaw na bit garlo, xaa zeeya; zen gu xaa nu wee gu xaa.

⁴⁹ Nu gorzee lee Judas mbii gax lo Jesús nu nzhé:

—¿Ma lu, Maestr?

Nu gorzee ndaw xaa bit tagarlo Jesús. ⁵⁰ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—Mig, kwaan nze lu le lu, bleya.

Zee lee re xaa mbii lo Jesús, nu mzen xaa Jesús nu mbe xaa xaa.

⁵¹ Per tub xaa nzo kwaan Jesús mlloo spad nu mchoog tub lad nzha xmos ngwleyy non doo.

⁵² Zee Jesús nzhé:

—Blochaw spad cheen lu pa nzhoya, nel rese xaa kwaan nzhut kwaan spad leeka kwaan spad yet xaa. ⁵³ ¿Che nanet gu chelee na naab na lo Xuz na, xaal xaa tub chiibchop mil mandad cheen xaa nal gornetlaka? ⁵⁴ Per chol sbaaya, ¿xomod gak re kwaan nkee lo Xkyech Dios kwaan nzhé snee nzhaal gaka?

⁵⁵ Jesús nzhé lo re myet:

—¿Chozhiin nze gu kwaan spad nu kwaan yag zen gu na kwenta tub wann? Zyen doo mbizh mzo na lo re gu, mseed na re gu lach roo yidoo. Nu

nik tub welt namzent gu na. ⁵⁶ Per rese kwaane kayak zee mbarlo kwaan mkee re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

Mer gorzee lee nu, xaa mseed lo Jesús, mlaa Jesús, nu mrexonn nu nya nu.

Lee ngwleyy non doo naab kwent lo Jesús

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Re xaa mzen Jesús, mbe xaa Jesús garli ngwleyy non doo, xaa le Caifás, paro nzhi re maestr xaa nlu xtizh Dios, kwaan re xaa gol. ⁵⁸ Per lee Pér zit zit nzhake tich re xaa, nu gorna mzhin xaa lach jwer garli ngwleyy non doo, zee mzob xaa lo re xaa nkanap roo yoo, nel nzhekla xaa ne xaa xomod yilo le xaa Jesús.

⁵⁹ Lee re ngwleyy non nu re xaa nak zhiin kakaan xaa tub kwaan nawlit gaazh xaa tich Jesús, zee gut xaa Jesús. ⁶⁰ Per nanguzhaalta lo re xaa, nixa zyen doo xaa ngaazh kwaan tich Jesús per duzna nkade re xaa. Gwluzhtlaka mzhin xchop xaa ⁶¹ nzhé:

—Mbin nu lee lu né: “Na lux xkyidoo Dios, nu chonaka mbizh dexkwaa na stuba”.

⁶² Nu zee lee ngwleyy non doo mzoli lo re xaa, nu mnabdizh lo Jesús nu nzhé xaa:

—¿Chozhiin nik tub kwaan namkebt lu? ¿Cho kwaan komba nii re xaa lo lu?

⁶³ Per lee Jesús nik tub kwaan namkebt lo ngwleyy non doo. Zee lee ngwleyy non doo mbare mnabdizh lo Jesús, nu nzhé xaa:

—Kwaan le Dios xaa naban, né: ¿che lu nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy? ¿Che lu nak mer Xgann Dios?

⁶⁴ Jesús mkeb nzhé:

—Lu néya. Nu wii gu, lee na nak Xaa Mzhin Ngok Myet, zob lad li lo Dios, xaa nzho mod nle rese kwaan. Nu wii gu lee na yal leen xkaw naz yiba stub welt.

⁶⁵ Nu zee lee ngwleyy non doo mchaz xab xaa, nu nzhé:

—¡Nankintra be stub testig! ¡Ngulola mbin gu ngunii xaa kwenta Dios! ¿Xomod nle gu xgab lo kwaan? Re gu mbin wdizh nawent kwaan ngunii xaa. ⁶⁶ ¿Xomod nzak gu lo kwaan?

Lee re xaa mkeb, nzhé:

—¡Nzhaal yet xaa!

⁶⁷ Nu mzelo lak xaa mchuk lo xaa nu mdin xaa xaa. Nu stub naz xaa mgazyta ta garlo xaa. ⁶⁸ Nu mbezh xaa:

—Lu né nak lu Xaa Mxaal Dios Nabeyy, kwaanzee né, ¿cho xaa mkeeya yek lu?

Pér nzhé: “Nanlabeyyt na Jesús”

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Lee Pér nzob naz lach jwer garli ngwleyy non doo. Baa lee tub ngwnaa mad, me nkee zhiin lo ngwleyy non doo, mbii gax lo Pér nu nzhé me:

—Noka lu nkanze kwaan Jesús, xaa yizhyo Galilea.

⁷⁰ Per lee Pér nzhé delant lo re xaa:

—Nanet na cho kwaan né lu lo na.

⁷¹ Zee nya Pér mzo naz roo pwert, zee ngune stub ngwnaa me nkee zhiin lo ngwleyy non doo lo xaa, nu nzhé me lo re xaa:

—Noka me nee nkanze kwaan Jesús, xaa yezh Nazaret.

⁷² Stub welt lee Pér mcheroo, nzhé:

—¡Nanlabeyyt na xaa ba!

⁷³ Gwluzh xep lee re xaa nzhi baa mbii gax lo Pér nu nzhé xaa:

—Wlipa nu, noka lu nreke tich xaa, axta mod nzhadizh lu nluya.

⁷⁴ Zee mzelo Pér mde xaa nu mcheroo xaa, nu nzhé xaa:

—¡Wlipa na, nanlabeyyt na xaa ba! ¡Nu nanet na cho kwaan zet gu lo na!

Nu gorzee lee gaay mbazhe. ⁷⁵ Zee lee Pér mselazh kwaana nzhé Jesús lo Pér yilo: “Zeeraka kozhe gaay, lee lu yé chon welt nanlabeyyt na”. Nu gorna mselazh xaa kwaane, mroo xaa nu mzelo xaa mbinn xaa.

27

Xomod ngut Judas

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Gorna mkaxni yizhyo stub mbizh, rese ngwleyy non nu re xaa gol myaan gut xaa Jesús. ² Zee mkado xaa yaa Jesús nu mbe xaa Jesús lo Pilat, xaa nabeyy baa.

³ Lee Judas, xaa mzaa Jesús lo re xaa gut xaa, gorna mzeen xaa lee re xaa gut Jesús, ngok nales doo lextoo xaa nu mzere xaa galbchii demi plat kwaan mzaa re ngwleyy non nu re xaa gol lo xaa.

⁴ Nu nzhé xaa:

—Mle na tub jwalt gro doo nel mza na tub xaa nik tub jwalt nankanot yet.

Per lee re xaa mkeb nzhé:

—Per nu, nyent cho le nu komba. ¡Komba nak xcheen lu!

⁵ Zee lee Judas mlabi re demi leen yidoo, nu nya xaa nu leeka lee xaa msiyenn xaa.

⁶ Lee re ngwleyy non mtop re demi nu nzhé re xaa:

—Nyent mod kwib re demi ne pa mbib re gon, nel nanambeyt demi ne, nel leeya mzaa be zee yet tub xaa.

⁷ Zee myaan re xaa zii xaa tub lee leyo, pa ngoo myet yo ndexkwaa xaa yas; zee kano re xaa tub lee leyo pa sebyo xaa re xaa yezh zit, xaa yet zee. ⁸ Kwaanzee leyo ba le Lach Cheen Ren axta mbizh nalzhe. ⁹ Sbaa mbarlo re kwaan nzhé Jeremías, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha nzhé xaa: “Mzen re xaa galbchii demi plat, lal nzhé re xaa Israel ka xaa xaa. ¹⁰ Nu kwaan demi zee mzi re xaa lach, pa ngoo myet yo ndexkwaa xaa yas. Mle naya modxa mnabeyy Xaa Nabeyy.” [Jer. 32:6; Zac. 11:12-13]

Jesús nzo lo Pilat

(Mr. 15:2-20; Lc. 23:3-5, 13-25; Jn. 18:33-19:16)

¹¹ Mbe re xaa Jesús lo Pilat xaa nabeyy zee. Nu mnabdizh Pilat lo Jesús nzhé xaa:

—¿Che lu nak Rey cheen re xaa Israel?

Jesús nzhé:

—Sbaa naka, kwentaxa nguné luya lo na.

¹² Gorna lee re ngwleyy non nu re xaa gol mgaazh kwaan nawlit tich Jesús, nu lee Jesús nik tub lan wdizh namkebt, ¹³ zee lee Pilat mnabdizh lo Jesús:

—¿Che nanzhont lu re kwaan gaazh re xaa tich lu?

¹⁴ Per nik tub lan wdizh namkebt Jesús, gorzee lee Pilat tira mdedyall nu nanetra xaa cho kwaan nle xaa xgab.

¹⁵ Nu rese liin leezha nla yalni cheen Paskwa, Pilat nsela tub xaa nzho lozhyib, loka xaa naab re xaa yezh sela xaa. ¹⁶ Nzho tub xaa le Jesús Barrabás lozhyib, xaa nlabeyy re xaa. ¹⁷ Nu lee Pilat mnabdizh lo re xaa nzhi baa nu nzhé:

—¿Cho nzhekla gu sela na? ¿Che sela na Jesús Barrabás o Jesús, xaa nii re xaa Xaa Mxaal Dios Nabeyy? ¿Cho xaa sela na?

¹⁸ Sbaa nguné nel nela Pilat lee re ngwleyy non nu re xaa gol nzhak selos, kwaanzee ngulaa xaa Jesús lo Pilat.

¹⁹ Nu lee Pilat seetaka nzob pa nabeyy, nu lee xngwnaa Pilat mxaal tub xaa nzhé lo xaa:

—Nalet lu kwaan nawent lo xaabyi ba, nel nalgwzheze tira nawent mchaa lextoo na kwent cheen xaabyi ba, nu wen nak xaa.

²⁰ Per lee ngwleyy non nu re xaa gol, mkiil re xaa nzhi baa zee naab re xaa sela Pilat Barrabás, zee gut Pilat Jesús. ²¹ Zee lee Pilat mnabdizh stub welt nzhé:

—¿Xana tub lo rop xaa ne nzhekla gu sela na?

Zee lee re xaa mkeb nzhé:

—Bsela Barrabás.

²² Zee lee Pilat mnabdizh lo re xaa nzhé:

—Guné gu, nen cho kwaan nzhekla gu le na kwaan Jesús, xaa nii re xaa Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

Re xaa mkeb nzhé:

—¡Bkee xaa lo krus!

²³ Pilat nzhé:

—Per, ¿cho kwaan nawent mle xaa ne?

Per bi nkee re xaa nu nzhé re xaa:

—¡Kee xaa lo krus!

²⁴ Gorna ngune Pilat nayetra Pilat lo re xaa, nel mas nakap doo nzhak re xaa, zee mnabeyy Pilat xaa yixii nis yanag Pilat, zee wii re xaa kwaan le Pilat. Nu nzhé xaa:

—Nyent mod kwib yalgut cheen xaabyi ne tich na; xkwent re gu nak kwaan ba.

²⁵ Zee lee re myet mkeb nzhé:

—¡Tich nuya, nu tich re xinn nu kwib yalgut cheen xaa ne!

²⁶ Zee lee Pilat msela Barrabás nu mnabeyy xaa xsoldad xaa zee mdin Jesús nu kee xaa xaa lo krus.

²⁷ Zee lee re soldad cheen xaa nabeyy mbe Jesús lo lach jwer pa nzho Pilat nu mri rese soldad dub welt lo Jesús. ²⁸ Nu mlache xaa xab xaa nu msegak xaa xaa tub ler naxne. ²⁹ Nu lee yek xaa mzob xaa tub koron kwaan nya kwaan yich, nu mlo xaa tub bar yaa xaa lad li. Nu mkichxub re xaa lo xaa modxa nkichxub xaa lo rey, nu mxizhno re xaa xaa, nu nzhé re xaa:

—¡Xwa doo Rey cheen re xaa Israel!

³⁰ Noka mchuk re xaa lo xaa, nu mla xaa leeka bar kwaan nzho yaa xaa yek xaa. ³¹ Nu gorna ngulo mzhitno re xaa xaa, zee mlloo xaa ler naxne yenn xaa, nu msegak xaa xaa leeka xab xaa. Nu mlloo xaa xaa, mbe xaa xaa zee kee xaa xaa lo krus.

Mkee xaa Jesús lo krus

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³² Gorna nzhenno xaa xaa, zee mzhaal xaa tub xaa le Simón xaa yezh Cirene, zee mnabeyy soldad xaa, zee wee xaa xkrus Jesús.

³³ Nu mbe xaa Jesús tub pa le Gólgota. (Wdizh ne nii: “Zhit Yek Xaa”.) ³⁴ Nu mzaa xaa xis ub kwaan

nzhaal kwaan tub kwaan nala ngo Jesús. Nebse mle Jesús preba, nangutra xaaya.

³⁵ Nu gorna mkeela xaa lo krus, zee lee re soldad mloo swert nen cho xaa le gan xab xaa. ³⁶ Nu mzob re soldad baa zee kanap xaa Jesús. ³⁷ Nu yek Jesús mkee xaa tub letr kwaan nzhé nen chozhiin mkee xaa Jesús lo krus. Lee letr nzhé: “XAA NE NAK JESÚS, REY CHEEN RE XAA ISRAEL”.

³⁸ Noka chop wann nkee lo krus, tub xaa nkee lad li lo Jesús nu stub xaa nkee lad rebes lo Jesús. ³⁹ Re xaa nded lo xaa duzna wdizh nawent nii xaa lo xaa, nu mbib re xaa yek xaa lo xaa. ⁴⁰ Nu mbezh re xaa lo Jesús:

—Lu né lux lu yidoo nu chonaka mbizh dexk-waa luya stuba. ¡Bsela leeka lu lo krus zee nadedt lu bid, chol Xgann Dios nak lu!

⁴¹ Nu sbaaka mxizhno re ngwleyy non xaa, nu re maestr xaa nlu xtizh Dios nu re xaa gol, ⁴² nu mbezh re xaa:

—Namlaat xaa nget stub xaa, ¿chozhiin nyent mod la xaa leeka xaa lo krus? Né xaa lee xaa nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy lo re xaa Israel. Nal la xaa leeka lee xaa lo krus zee wii re nu lo xaa. ⁴³ Ngwii doo xaa lo Dios, laa zee nalaat Dios ded xaa bid nal, chol sbaa nzhekla Dios. ¿Che nanét xaa lee xaa nak Xgann Dios?

⁴⁴ Nu axta rop wann, xaa nkee xkwes xaa mxizhno xaa.

Ngut Jesús

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Rolta mbizh dubse yizhyo mla yalnakaw axta las tres mzhel yizhyo. ⁴⁶ Gorzee lee Jesús mbazhe nye doo nzhé:

—Elí, Elí, ¿lama sabaktani? (Wdizh ne nii: “Xdios na Xdios na, ¿chozhiin mlaa lu na?”) [Sal. 22:1]

⁴⁷ Nu lak xaa nzo zee, mbin kwaan ngunii xaa, zee nzhé xaa lo re xaa:

—Bkenzha gu. Lee xaa kabezh Li, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo.

⁴⁸ Gorzee lee tub xaa ngwakwaan tub lee xiil, nu mchub xaa xis ub kwaan ni doo chooya, nu mkado xaaya yek tub le yi, nu mzeb xaaya roo Jesús. ⁴⁹ Per lee stub naz xaa nzhé:

—Laa, zee ne be nen che zyiid Li la xaa lo yalgut.

⁵⁰ Jesús mbazhe nye doo stub welt nu ngut. ⁵¹ Nu lee ler kwaan nyaaw roo Pa Nambey Doo leen yidoo, mzelo mraz axta yek nu axta xan, nu ngoka chop lee. Nu lee tub xog mgun nu lee re ke ngok rol. ⁵² Nu lee roo re baa mxal; nu axta zyen doo re myet, xaa ngut, xaa nambey nak, mroban stub welt. ⁵³ Zee mroo xaa leen xbaa xaa. Gwluzh gorna ngulo mroban Jesús, mzeeb re xaa ne leen yezh Jerusalén, yezh kwaan nambey nak, nu baa zyen doo xaa ngune lo re xaa ne.

⁵⁴ Gorna lee xaa nabeyy lo tub gayoo soldad nu re soldad kwaan nkanap Jesús, ngune mgun xog, nu gorna ngune xaa re kwaan mded, mzheb doo xaa nu nzhé xaa:

—Wlipa, lee xaa ne nak Xgann Dios.

⁵⁵ Nu zyen doo ngwnaa, me mreke tich Jesús axta yizhyo le Galilea, me mle yudar xaa, mzo zit ngwii. ⁵⁶ Lo re me ba mzo Mari, me yezh Magdala, nu Mari xnaa Chag nu Che, nu xnaa xgann Zebedeo.

Mkaach xaa Jesús

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Gorna nzhelala yalchool, mzhin tub xaa rik, xaa le Che, xaa nak xaa yezh le Arimatea. Noka xaa ne mreke tich Jesús. ⁵⁸ Che ngwa lo Pilat nu ngunaab xaa kwerp cheen Jesús. Zee lee Pilat mnabeyy zee mzaa re xaaya lo Che. ⁵⁹ Nu mzen Che xkwerp Jesús nu mchaal xaaya kwaan tub lee ler nzhul, tub lee ler kwaan non doo. ⁶⁰ Nu mlo xaa Jesús leen tub baa kub, kwaan nak mer cheen Che, kwaan mdeen xaa leen tub ke. Nu msaaw xaa tub ke naro doo rooya nu nya xaa. ⁶¹ Per lee Mari me Magdala nu stub Mari mlakeka nzob gax roo baa.

Re xaa nkanap xbaa Jesús

⁶² Stub mbizh, gorna ngulo mded mbizh kwaan ndexkwaa re be kwaan gaw be zhe sab, lee re ngwleyy non nu re xaa fariseo ngwa lo Pilat, ⁶³ nu nzhé re xaa lo xaa:

—Xaa nabeyy, mselazh nu lee xaabyi ba, xaa kwaan tant mkade, nguné xaa leezha zer yet xaa: “Gwluzh yilo ded chon mbizh, lee na roban stub welt”. ⁶⁴ Kwaanzee nabeyy zee kanap xaa baa cheen Jesús axta yixoob yon mbizh, napa lee re xaa mseed lo xaa, ya yixii kwerp cheen xaa yaal, nu yé xaa lo re myet: “Lee xaa mroban stub welt”. Kwaan zee gak tub kwaan mas kade xaa re myet ke yilo.

⁶⁵ Pilat nzhé:

—Nkano gu re soldad, gwa gu kanap gu roo xbaa Jesús axta paro nzho moda lo gu.

⁶⁶ Zee ngwa re xaa zee mkee xaa tub sey cho ke kwaan nyaaw roo baa, zee yaww wena, nu mlaa xaa re soldad kanap roo baa.

28

*Jesús mroban**(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)*

¹ Ngulo mded zhe sab, gorna ngulo mkaxni yizhyo zhe dming garziil, lee Mari me yezh Magdala kwaan stub Mari ngwa ngusewii roo baa pa mlo xaa Jesús. ² Gorzee lee tub xog mgun nye doo leen yizhyo nel lee tub mandad cheen Dios mla naz lo yizhyo, nu mbii xaa roo baa nu mre xaa ke kwaan nyaww roo baa, nu mzob xaa ticha. ³ Lee mandad mla doo xni xab xaa mod balngwzi, nu lee xab xaa na rus doo mod na yeg. ⁴ Gorna ngune re soldad kwaan, nebse nxiz re xaa tant mzheb doo xaa, nu tira mkaw re xaa, mod tub xaa ngut. ⁵ Lee mandad nzhé lo rop ngwnaa:

—Nazhebt gu. Na ne lee gu nzekwaan Jesús, xaa mkee re xaa lo krus. ⁶ Nyentla xaa nee, ngulola mroban xaa, modxa né xaa lo re gu. Te gu nu wii gu, nyentla xaa paro mdix xaa xaa. ⁷ Prad zyaa gu nal nu guzh guya lo re xaa mseed lo xaa, lee xaa mrobanla. Nu yilotlaka xaa ya yizhyo Galilea lo re gu. Baa ne gu lo xaa. Kwaan ba nak kwaan nii na lo gu.

⁸ Nu gorzee lee rop ngwnaa mroo xonn mroo leen baa, nel mzheb doo me nu noka nyakdoola me. Nu mrexonn me né meya lo re nu, xaa mseed lo Jesús. ⁹ Nu leeka gorzee lee Jesús ta mreke lo rop me. Nu ngunii xaa “dix” lo rop me. Nu lee rop me mbii lo Jesús, nu mdeezh me nii xaa nu mbill me lo xaa. ¹⁰ Nu nzhé Jesús lo me:

—Nazhebt gu. Zyaa gu nu guzh gu lo re wech na zee ya xaa naz yizhyo Galilea, nu baa zhaal xaa na.

Kwaan nzhé re soldad

¹¹ Gorna lee re ngwnaa nya, lee lak soldad xaa nkanap roo baa ngwa Jerusalén, nu mzaa xaa kwent lo re ngwleyy non re kwaan ngok. ¹² Zee lee re ngwleyy non mrezh re xaa gol, zee yaan re xaa lal. Nu mzaa xaa zyen doo demi lo re soldad, ¹³ nu nzhé xaa lo re soldad:

—Yé gu lo re myet: “Yaal, gorna lee re nu ngot, lee re xaa mseed lo Jesús mbid mlewann xkwerp Jesús”. ¹⁴ Nu chelee Pilat ne kwaan, re nu seleyy xaa zee nateedt xaa gu bid.

¹⁵ Zee lee re soldad mkayaa re demi, nu mle xaa re kwaan nzhé re xaa gol lo xaa. Nu kwaan nzhé re soldad, nzet re xaa sawlazzh be axta mbizh nalzhe.

Kwaan mlaa Jesús le re xaa mseed lo xaa

(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶ Zee lee re chiibtub nu, xaa mseed lo Jesús, nya naz yizhyo Galilea, yi kwaan nzhé Jesús lo nu.

¹⁷ Nu gorna ngune re nu lo Jesús, mbill nu lo Jesús, nixa nzho lak nu seetaka ngok ned lextoo. ¹⁸ Jesús mbii gax lo re nu, nu né xaa lo re nu:

—Dios mzaa dubse yalnabeyy lo na naz leen yiba nu naz lo yizhyo ne. ¹⁹ Nal gwa gu lo rese myet, xaa nzhi dubse lo yizhyo, nu ble gu zee gak re xaa xaa seed lo na, nu bchubnis gu xaa kwaan yalnabeyy cheen Xuz na, nu kwaan yalnabeyy cheen na, xaa nak xgann Xaa, nu kwaan yalnabeyy cheen Mbi Naban cheen Dios.

²⁰ Nu bseed gu re xaa le xaa re kwaan mseed na gu. ¡Nu ne gu, lee na zo lo re gu rese mbizh, axta gorna lux yizhyo!

Wdizh kwaan nyaadno yalnaban
New Testament in Zapotec, Amatlán (MX:zpo:Zapotec,
Amatlán)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Amatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapotec, Amatlán

zpo

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Amatlán

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

3efd442b-8972-5bb1-99a1-81f28edf99a8